

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1915./16.

Na svetlo dal ravnatelj

Anton Štritof.

Vsebina:

1. *a) Spomenica:* Naš zavod v drugem vojnem letu 1915./16.
Poroča ravnatelj.
 - b) Dodatki k spomenici:* Govor ravnatelja A. Štritofa
ob 67. vladarskem jubileju. — Govor dr. Al. Merharja ob
67letnici vladarjevi; istega dve pesmi.
2. Šolska poročila. Sestavil ravnatelj.

V Ljubljani 1916.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1915./16.

Na svetlo dal ravnatelj

Anton Štritof.

Vsebina:

1. a) **Spomenica:** Naš zavod v drugem vojnem letu 1915./16.
Poroča ravnatelj.
- b) **Dodatki k spomenici:** Govor ravnatelja A. Štritofa
ob 67. vladarskem jubileju. — Govor dr. Al. Merharja ob
67letnici vladarjevi; istega dve pesmi.
2. **Šolska poročila.** Sestavil ravnatelj.

V Ljubljani 1916.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

110VCF1

Spomenica.

Naš zavod v drugem vojnem letu 1915./16.

Poroča ravnatelj Anton Štritof.

Drugo šolsko leto ob svetovni vojni! Prineslo nam je iste težave in neprilike pri pouku kot lansko leto, ali rodilo je tudi isto odločnost, premagati vse težave; pred vsem pa nam je poglobilo in stopnjevalo čustva najplemenitejšega patriotizma ter vzbudilo v šolski mladini in v učiteljstvu neverjetno domovinsko požrtvovalnost, ki bo še potomcem izpodbuden vzgled, zavodu pa za vedno v čast in ponos.

V nastopnih vrstah naj se v trajen spomin navedejo vsi oni šolski dogodki, ki so bili kakorkoli v zvezi s sedanjo vojno.

Začetek šolskega leta in uredba pouka.

Začetek šolskega leta se je za nekaj dni zakasnil, ker ni bilo šolskih prostorov na razpolago. V lastnem poslopju je bila še vedno kakor lani v vseh prostorih vojaška bolnica. Zasedeno je bilo tudi poslopje učiteljskega, kjer smo lani imeli pouk, zasedeno poslopje I. državne gimnazije. Iskali smo torej prostorov po drugih uradih in po zasebnih hišah ter premišljali in ukrepali, kako bi se tam uredil pouk. Ze se je bilo ravnateljstvu posrečilo, dobiti prostore v poslopju finančnega ravnateljstva na Cesarja Jožefa trgu, kjer bi bili za silo izhajali, kar poseže v to akcijo s srečno roko etapni stacijski poveljnik gospod oberst v. Kleinschrodt, izpolnjujoč višje povelje, „alle Laibacher Schulen flott zu machen.“ V nekaj dneh so se izvršile potrebne dislokacije vojaštva in raznih uradov in — našemu zavodu so bili dodeljeni prostori I. državne gimnazije. V dneh od 27. do 30. septembra 1915 so se na to izvršila vsa šolska pripravljajalna dela, dne 1. oktobra pa se je pričelo šolsko leto s sv. mašo in z otvoritveno konferenco. Pri poslednji je ravnatelj nagovoril učiteljski zbor s temi besedami:

„Die außerordentliche Lage, in der sich unser teures Vaterland nun schon 14 Monate befindet, gestattet es leider noch nicht, daß wir das Schuljahr in normalen Verhältnissen beginnen. Als Obdachlose müssen wir abermals unsere Zuflucht unter fremdem Dache suchen. Dieses wurde uns über höhere Anordnung hier im Gebäude des I. Staatsgymnasiums gewährt, woselbst wir in einer ähnlichen Weise wie im vorigen Schuljahre an der Lehrerbildungsanstalt einen Doppelbetrieb des Unterrichtes vornehmen werden, nur mit dem Unterschiede, daß uns die wöchentliche Alternierung an

Vor- und Nachmittagen von der Direktion des I. Staatsgymnasiums von vornherein zugestanden und die Benützung der reichhaltigen Lehrmittelsammlungen bereitwilligst zugesichert wurde.

Die Beschränkungen, die wir uns ansonsten auferlegen müssen, treffen somit nur unsere Bequemlichkeit. Aber was bedeuten diese im Vergleiche zu den unsäglichen Strapazen, die unsere heldenmütigen, sieggekrönten Armeen draußen im Felde ertragen, um das Werden einer neuen, besseren Zukunft zu zeitigen! Üben wir uns also in Geduld und genügsamer Selbstbeschränkung!

In steter Erinnerung an die großen Zielen gewidmete Arbeit unserer Braven im Felde wollen auch wir uns ihre Ausdauer zur Richtschnur unserer Tätigkeit wählen und mit verdoppeltem Eifer an unsere hehre Erziehungsaufgabe schreiten, die gerade in diesen großen Zeiten von besonderer Wichtigkeit ist. Darum laßt uns beim Unterrichte jede Gelegenheit wahrnehmen, auf die gegenwärtigen weltgeschichtlichen Ereignisse hinzuweisen, und daran Momente finden zur *richtigen* Erziehung unserer Jugend. Laßt uns hiebei in den jugendlichen Gemütern insbesondere die echt patriotischen Gefühle stärken: das stolze Bewußtsein der Zugehörigkeit zu einem mächtigen Staate, das Vertrauen in dessen Stärke zufolge der Einigkeit aller seiner Nationen, Liebe und Anhänglichkeit zu diesem Staate, Treue und Ergebenheit zu unserem Herrscherhause, zu unserem allgeliebten greisen Kaiser. Seien wir alle, Lehrer und Schüler, eine einzige Familie der wärmsten, aufrichtigsten, zu allen Opfern bereiten österreichischen Patrioten. Dieser Patriotismus sei unser Leitstern, er führe uns ins neue Schuljahr ein und bestimme hinfort all unser Tun und Lassen. Und in der Hoffnung, daß dem so werde, eröffne ich das neue Schuljahr.“

Pouk se je moral zopet skrčiti z ozirom na omejeni čas, ker se je namreč moglo poučevati na dan samo po 4 ure. Skrčili smo predmete tako kakor lani, upošteva je njih važnost in stopnjo. Glej o tem šolsko poročilo! Izmed neobveznih predmetov se je poleg cerkvenega petja poučevala letos tudi slovenska in nemška stenografija. Telovadbo so nadomeščale vojaške igre.

Učitelji in učenci v vojaški službi.

Izmed učiteljskega zbora so bili vse šolsko leto v vojaški službi isti učitelji kot lansko šolsko leto, namreč: Profesorji: nadporočnik *Josip Bučar*, nadporočnik *Anton Jeršinovič*, oskrbovalni oficijal *dr. Josip Pipenbacher* (je bil dne 9. julija 1915 zopet vpoklican, potem ko je od 7. aprila do konca šolskega leta 1914./15. na zavodu poučeval), nadporočnik *Josip Wester*; suplenta: nadporočnik *Fran Pavlič* in praporščak *Ludvik Vagaja* (še vedno v ruskem vjetništvu). Suplent *Ivan Mazovec* je bil v počitnicah pozvan v vojaško službovanje brez orožja, a so ga v začetku šolskega leta v svrhu poučevanja odpustili. Takisto je bil v svrhu pouka odpuščen profesor *Josip Schweiger*, ki je bil v počitnicah spoznan sposobnim za črnovojniško službo brez orožja.

Učencev je bilo letos v aktivno vojaško službo vpoklicanih 52, in sicer: V počitnicah: iz VII.: *Kadunc Rajael, Mežan Leon*; iz VI.: *Banovec Rudolf, Benčan Josip, Krivec Franc, Kumelj Ciril, Rajšek Josip, Zupanič Mihael*; iz V.: *Keržin Ivan*. (Skupaj 9.)

Dne 15. oktobra 1915: iz VIII.: *Fabjančič Milan, Fakin Franc, Goljar Feliks, Kozelj Milan, Leben Stanko, Prelog Anton*; iz VII.: *Komar Stanko, Sadar Vinko, Sever Avguštin*; iz VI.: *Ambrožič Franc, Benedik Friderik, Filipič Josip, Lazar Ivan, Majce Josip, Medved Matija, Železnik Simon*; iz V.: *Levstek Andrej, Samec Maks, Slana Leopold*. (Skupaj 19.)

Dne 16. novembra 1915: iz VII.: *Hrastnik Anton, Kovač Viktor* (superarbitriran 3. februarja 1916), *Majcen Mihael*. (Skupaj 3.)

Dne 15. decembra 1915: iz VII.: *Aplenc Emerik* (1).

Dne 11. maja 1916: iz VII.: *Bahovec Ivan, Benedik Valentin, Gabršek Josip, Irkič Ignacij*; iz VI.: *Kavčič Ivan, Klopčar Ferdinand, Paternoster Dominik, Premk Ivan, Robida Franc, Rupnik Viljem, Zalar Franc, Žagar Jakob*, privatista *Cotič Franc* in *Sever Ivan*; iz V.: *Blanč Josip, Debeljak Franc, Hribar Franc, Virant Franc*; iz IV.: *Babšek Ivan, Cotič Josip*. (Skupaj 20.)

Tudi sluga *Ivan Rozman* je bil vse šolsko leto v vojaški službi.

Če prištejemo letošnjim 52 vpoklicanim učencem še lanskih 44 (glej lansko izvestje str. 7), je vseh učencev-vojakov 96. Če tem prištejemo še 6 profesorjev in 1 slugo, je dal ves zavod skupaj 103 vojake.

V kolikor je ravnateljstvu znano, so zopet štirje učenci-vojaki padli junaške smrti za cesarja in domovino. *Ivan Židan* iz Ljubljane (1914/15 VII. razred) je kot kadetni aspirant padel še 15. junija 1915 v boju pri Palakiču na severnem bojišču. Abiturient *Anton Černe* je bil v počitnicah pozvan v bolnico, tam našel legar in umrl. *Franc Gabršek* iz Ljubljane (1914/15 VII. razred) je bil kot kadetni aspirant dne 11. aprila 1916 težko ranjen v glavo na laškem bojišču ob Rombonu in je ranam podlezel 21. aprila 1916 v bolnici v Beljaku. Truplo so prepeljali v Ljubljano, kjer je bil 25. aprila pogreb. Po smrti je dobil veliko srebrno medaljo. Dne 9. julija 1916 pa je padel na laški fronti abiturient kadet *Mirko Vider* iz Ljubljane. — Slava in večni spomin mladim junakom!

Izmed ranjenih učencev sta dva zanimivo opisala svoj težki dogodek. *Ciril Ponikvar* (1914/15 VI. razr.) piše: „Ranjen sem bil 13. septembra 1915 ob pol treh popoldne pri Sečavi, severno Zaleščikov. Ležal sem in se zakopaval, kar začutim na levi strani v prsih bolečino, podobno sunku. Lopata

mi je odletela. Prihulil sem se na zemljo, kajti krogelje so letele od strani. Ko je nekoliko ponehala svinčena toča, sem vstal in zamenjal z nekim tovarišem puško, ker se mu je bila pokvarila. Prišel sem na obvezovališče. Ni pa bilo časa, da bi me obvezali, kajti napadli so nas Rusi. Bil sem vjet; a v prvi zmešnjavi sem izrabil priliko in ušel. Takoj nato so me Rusi zopet zajeli, a jaz, ne meneč se za nevarnost, ki mi je pretila in ki sem jo šele pozneje spoznal, sem jo pobrisal Rusom v drugo. Videl sem še svojega g. nadporočnika, da je vjet. Vsula se je toča krogelj, vrgel sem se na zemljo in v tem trenutku dobim strel skozi nogo. Jelo se mi je temniti pred očmi, a imel sem zavest, rešiti se je treba. Splazil sem se do pota, naletel sem na nekega Ogra, ki mi je dal požirek ruma in me za silo obvezal. Kmalu naletim na tovariše, dali so me na puško in odjahal sem z njimi proti Zaleščikom. Ravno pred bolnico dobim tovariša Osano (sošolca), stisnila sva si roki in se ločila s solzami v očeh. Mnogo sem pretrpel in bom še trpel, a ne bojim se, ker se zavedam, da izpolnjujem svojo dolžnost.“

Franc Pestotnik (1914/15 VI. razr.) pa pripoveduje: Ranjen sem bil 9. novembra 1915 na Podgori pri Gorici. Zvečer krog pol pete je bilo. Lahi so nas pričeli napadati, prišlo jih je silno veliko in bili smo od njih oddaljeni samo 5 do 6 korakov. Pričakovali smo bajonetnega napada. V to svrhu sem se opremil že prej z ročnimi granatami, kar je bilo zame še večjega pomena, ker sem bil pravkar izgubil svoj bajonet. Boj se je pričel. Med metanjem ročnih granat sem bil ranjen od laških ročnih granat. Učinek sem zaznal s tem, da me je pobilo k tlom. Pravih bolečin nisem čutil, le slabo mi je prišlo. Nato sem izgubil zavest. Kmalu pa sem se zopet zavedel in šel sem k saniteti, daleč kakih 5 minut, po tunelu, takoimenovani kaverni. Z menoj sta bila hkrati ranjena še dva druga desno in levo od mene od iste granate. Desni mož se je plazil po vseh štirih po globokem blatu, za njim sem šel jaz. Saniteta me obveže za silo in čez kake pol ure me odneso na obvezovališče. Od tu so me prepeljali v rezervno bolnico v Gorico, od tam pa v Ljubljano. Tukaj se prav dobro počutim. Zdravniki so dognali, da sem dobil štiri strele, enega skozi pljuča, ki je obtičal med rebri in je še notri; drugi pa so na hrbtu, tudi še notri. Z usmevom na ustih je dovtipno pristavil, da je vsled tega sedaj „železen mož“. — Ranjeni Pestotnik je bil za svojo hrabrost in neustrašenost odlikovan z malo srebrno kolajno.

Patriotsko udejstvovanje zavoda.

Proslava vladarskega jubileja. Dne 2. decembra 1915 se je praznoval 67. vladarski jubilej Njegovega Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Slavnost se je izvršila zelo dostojno in iskreno, dasi s skromnimi sredstvi. Po sv. maši v nunski cerkvi, kjer se je pela tudi cesarska pesem, so se učenci in učitelji zbrali v slavnostni dvorani prve državne gimnazije pred cesarjevim kipom, okrašenim z zelenjem. Vzpored je ob-

segal osem točk. Pričel se je z A. Foersterjevim „Praeludium et Postludium k cesarski pesmi“, ki ga je na orgle igral učitelj petja g. *Josip Vedral*. — Nato je imel ravnatelj *Anton Štritof* slavnostni govor, v katerem je, začeni z znano sliko „Cesar moli!“ razložil vsebino cesarjevih molitev in ob teh kazal na vzroke sedanje vojne, na edinost in neomajno zvestobo vseh avstrijskih narodov do cesarja in države in na junaške čine naših vojakov ter s trdnim upanjem na skorajšen srečen konec vojne pozval mladino, da z vso gorečnostjo pridruži svoja srca cesarjevim molitvam in v duhu pošlje pred cesarski prestol ponovna zatrdila naše popolne udanosti in neomajne, kot kraška skala trdne zvestobe do cesarja in države. V potrdilo tega je mladina zaklicala gromovit trikratni „živio!“ presvetlemu cesarju. — Sledila je kot tretja točka deklamacija pesmi „Slovenci svojemu cesarju“, ki jo je za to priliko zložil profesor *dr. Alojzij Merhar* (Silvin Sardenko) in ki se končuje z udano prošnjo, naj svetli vladar ne zabi zvestega in junaškega naroda slovenskega. Deklamoval jo je sedmošolec *Ivan Ahčin*. — Nato so se vrstile tri spopolnujoče se točke o istem predmetu: deklamacija *Gregorčičeve* ode „Soči“ (deklamoval šestošolec *Ivan Premk*), globoko zasnovan govor profesorja *dr. Alojzija Merharja* o junakih ob Soči in o njih veličastnem vzgledu za nas in deklamacija *dr. Merharjeve* ode „Soči“, ki vsebuje izpolnitev Gregorčičevega naročila Soči. Deklamoval jo je četrtošolec *Pavel Kreutzer*. — Končno je sledila deklamacija še ene *dr. Merharjeve* pesmi „Ob sedeminšestdesetletnici“, ki s krepkimi udarci zelo učinkujoče na koncu odklanja kakega drugega vladarja. Deklamoval jo je šestošolec *Maks Zurlini*. — Vso slavnost, ki je trajala nad eno uro, je zaključila cesarska pesem, ki so jo s pravim navdušenjem peli vsi učenci. (Govore in še nenatisnjene pesmi glej v „Dodatku“! Merharjeva oda „Soči“ je natisnjena v „Dom in Svetu“ 1915, str. 221.)

Zbirka za vdove in sirote po padlih vojakih, ki je lani znašala K 70·32, se je letos do novega leta nadaljevala in nesla novih K 81·95. Nabrali so:

	K
I. a po razredniku prof. dr. Tertniku	2·23
I. b po razredniku prof. dr. Sajovicu	13·50
II. a po razredniku prof. Mazovcu	13·43
II. b po razredniku prof. Teršanu	3·96
III. po razredniku prof. Kavšku	13·79
IV. po razredniku prof. Maslju	5·82
V. po razredniku prof. dr. Mischitzu	3·32
VI. po razredniku prof. Škerlju	17·80
VII. po razredniku prof. Schweigerju	5·10
VIII. po razredniku prof. dr. Pečjaku	3·—

Skupaj . . 81·95

Lanska in letošnja zbirka skupaj znašata K 152·27. Poročilo o tem uspehu je c. kr. deželni šolski svet z zadovoljstvom vzel na znanje. V priznanje požrtvovalnosti so se učencem darovalcem razdelili krasni spominski listi, glaseči se na ime dotičnega učenca. Dne 4. oktobra 1915 se je 243 teh spominskih listov razdelilo med lanske darovalce, začetkom januarja 1916 pa še 57 spominskih listov med one učence darovalce, ki so letos na novo prišli na zavod, skupaj torej 300 spominskih listov. Izstopivšim darovalcem in onim, ki so odšli v vojaško službo, so se spominski listi le deloma mogli izročiti.

Patriotsko nabiranje volnenin in kavčuka. Uvedlo se je na dotični poziv vojnega ministrstva in šolskih oblastev z nastopno okrožnico ravnateljstva: „Dragi učenci! Zopet vas čaka važna patriotska naloga v teh težkih časih svetovne vojne. Naše hrabro vojstvo je na bojnem polju povsod že premagalo vse sovražnike v neštetihi slavnih bitkah. A sovražniki se še vedno nečejo udati. Zanašajo se, da nam bodo na drug način prišli do živega, ker nas z orožjem na bojnem polju nikakor ne morejo premagati. Skušajo nam odrezati ves dovoz živeža in sirovin, da nas z lakoto in s pomanjkanjem potrebnih reči prisilijo do udaje. Zato so nas in zvezno nam nemško državo od vseh strani obklenili, hoteč nas gospodarsko uničiti. Sedanja vojna ni torej samo *vojaški* boj, ampak tudi *gospodarski* boj. — Ali kakor so se naši sovražniki hudo zmotili glede naše vojaške moči, ki so jo lahkomišlno podcenjevali, prav tako se motijo nad nami tudi glede gospodarskega boja. Vsi narodi avstrijski so takoj razumeli dalekosežni pomen gospodarskega boja in v njem izraženo nevišesko nakano sovražnikov in kot en mož so se dvignili, da s skupnim smotrenim postopanjem obvarujejo državo gospodarskega poraza. In z zadovoljstvom lahko že danes rečemo, da se našim zmagam na bojnem polju pridružuje tudi čedalje očitnejša gospodarska zmaga, ki bo sigurno dovedla vojno do srečnega konca. — Glede živeža smo prebili prvo leto vojne z domačimi pridelki. Ti bodo zadoščali tudi za bodočnost, ako se vsakdo pametno omeji in vsake nepotrebne potrate vzdrži. — Važnejše pa so druge sirovine, iz katerih se izdelujejo razne potrebne stvari, ker jih domača zemlja premalo prideluje. V tem pogledu ste že lansko šolsko leto tudi vi mnogo pripomogli z nabiranjem kovin za vojno in c. in kr. vojno ministrstvo izreka vsem nabiralcem kovin najtoplejšo zahvalo in posebno priznanje s pristavkom, da se mora v Ljubljani doseženi uspeh označiti kot prav izredno razveseljiv ter da ustrezajo doposlane dragocene kovine zbiralnemu namenu v najvišji meri. Ponosni ste lahko na tako laskavo pohvalo vojnega ministrstva. Zavest, da ste tudi vi kljubu vaši mladosti izdatno pripomogli k srečni rešitvi kovinskega vprašanja, ta možata zavest naj vas izpodbuja

k novi nalogi, ki vam jo je izvršiti v prihodnjih dneh. — Bliža se zima in naši vojaki, ki nam v snežnih planinah in v enako mrzlih ravninah čuvajo dom in imetje, potrebujejo gorke obleke, vojna uprava pa potrebuje tudi mnogo kavčuka. Ker pa je ves dovoz volne, bombaža, sukna, platna in kavčuka iz inozemstva zaprt, tuzemsko pridelovanje teh reči pa ne zadošča potrebi, pomagati si moramo s tem, da zberemo vse, kar ima teh reči vsako gospodarstvo v izobilju, novih ali rabljenih ali celo že odloženih. Te nabrane reči se bodo v naših tovarnah iznova podelovale in spopolnile se bodo na ta način domače zaloge sirovin. To bo velike, da, odločilne važnosti ne samo za vojake, ampak tudi za vse civilno prebivalstvo, ki takisto potrebuje novih gorkih oblek. Ako vsakdo v širni Avstriji da, kar lahko utрпи, nagromadile se bodo velikanske množine predelanih sirovin za izdelovanje novih oblek. — Vojnoskrbni urad c. in kr. vojnega ministrstva se torej obrača na vse šole z nujno prošnjo, naj bi učenci z isto vnemo, s katero so lani izvedli „patriotsko nabiranje kovin“, lotili se sedaj tudi „patriotskega nabiranja volnenin in kavčuka“...“

Nabiranje je izvršilo 143 učencev III. do VIII. razreda v 40 skupinah s 3 do 5 učenci v vsaki skupini dne 20., 27. in 28. oktobra 1915 (dne 20. oktobra so se oklici raznašali, dne 27. in 28. oktobra so se stvari pobirale) pri vseh strankah onega okoliša Ljubljane, ki je bil tukajšnjemu zavodu oddejen v seji krajevnega odseka dne 11. septembra 1915 in je obsegal ves 1. okraj in del 2. in 5. okraja mesta.

Uspeh nabiranja je bil nad vse pričakovanje ugoden, naravnost velikanski. Nabralo se je volnenin in kavčuka za cel vagon v skupni teži 5000 kg, med temi dva zaboja kavčuka. Stvari so se spravljale v odkazano skladišče na Poljanski cesti št. 15. Od tam so se dne 30. in 31. oktobra po c. in kr. vojnem transportnem oddelku št. 9. prevozile na šestih vozovih na južni kolodvor v poseben vagon, ki je bil zvrhoma poln, in dne 31. oktobra odposlale na „Vojnoskrbni urad“ na Dunaj.

Podpis III. vojnega posojila. Patriotsko navdušenje je doseglo vrhunec ob podpisovanju III. vojnega posojila. Sami sebi skoro nismo verjeli, da se je v okviru našega zavoda, ki ga pohajajo z večine učenci najrevnejših slojev, mogla podpisati ogromna vsota **K 43.900**. Podpisali so:

1. Učenci	K 2.300	
2. Učiteljski zbor	„ 14.900	
3. Podporno društvo	„ 1.000	K 18.200
4. Rodbine učencev na prigovarjanje teh	„ 25.700	
		<u>K 43.900</u>
	Skupaj	K 43.900

Učenci: Vsi v vseh razredih potom zbirke v korist „Podpornega društva“ K 400; Fran Jeglič (VI.) K 1000; Stanko Medic (VI.) K 500; Pavel Kreutzer (IV.) K 200; Marijan Stupica (III.) K 100; Ivan Poharc (II. a) K 100. Skupaj K 2300.

Učiteljski zbor: Potom zbirke in enodstotnega odtegljaja od plač v korist „Podpornemu društvu“ K 600; prof. dr. Ivan Tertnik K 10.000; prof. Fran Jeraj K 1000; prof. Alojzij Virbnik K 1000; prof. Josip Wester K 1000; prof. Jakob Teršan K 400; suplent dr. Fran Mischitz K 400; prof. dr. Gvidon Sajovic K 200; ravnatelj Anton Štritof K 200; suplent Ivan Škerlj K 100. Skupaj K 14.900.

Podporno društvo: Iz lastne ustanovnine K 1000.

Rodbine učencev: Mati in sestre Frana Jegliča (VI.) K 7500; Maks Sbrizaj, stric Pavla Sbrizaja (II. b), K 5000; Jakob Zalar, stric Frana Zalarja (VI.), K 2100; Frančiška Adamič, teta Antona Ilovarja (IV.), K 2000; Marija Modic, teta Josipa Polca (VI.), K 2000; Adolf Mlekuž, oče Stanislava Mlekuža (V.), K 1500; Uršula Dolgan, mati Viktorja Dolgana (II. b), K 1500; Ivan Ogrin, oče Avgusta Ogrina (IV.), K 1000; Pavel Velkavrh, boter Frana Jermana (II. a), K 1000; Ivan Dovnik, oče Alojzija Dovnika (III.), K 800; sestra Stanislava Medica (VI.) K 500; Ivan Žagar, oče Jakoba Žagarja (VI.), K 500; Leopold Simončič, stari oče Dušana Avsca (I. a), K 300. Skupaj K 25.700.

Podroben izkaz zbirke učencev za nominale K 400. Nabrali so po istih razrednikih:

I. a	po prof. dr. Tertniku, ki je sam dal K 20—	K 40—
I. b	po prof. dr. Sajovicu, ki je sam dal K 5·48	„ 20—
II. a	po prof. Mazovcu	„ 14·09
II. b	po prof. Teršanu	„ 10—
III.	po prof. Kavšku	„ 105—
IV.	po prof. Maslju, ki je sam dal K 3·43	„ 25—
V.	po prof. dr. Mischitzu, ki je sam dal K 5—	„ 20—
VI.	po prof. Škerlju, ki je sam dal K 10·66	„ 93·10
VII.	po prof. Schweigerju	„ 12·52
VIII.	po prof. dr. Pečjaku, ki je sam dal K 20—	„ 30—
	Skupaj	K 369·71

Ker je za nominale K 400— znašal kurz „ 374·40

se je primanjkljaj K 4·69
pokril iz 1 %nih odtegljajev profesorskih plač.

Za nominale K 600— profsorskega zbora se je kurz K 561·60 in dijaški primanjkljaj K 4·69, skupaj K 566·29, pokril:

a) iz zbirke. dr. Pečjak K 50—, ravnatelj Štritof K 20—, prof. Robida K 20—, dr. Mischitz K 20—, dr. Merhar K 10—, prof. Kavšek K 5—, skupaj	K 125—
b) iz $\frac{1}{2}\%$ popusta banke od nominala ($400 + 600 =$)	K 1000 „ 13·30
c) iz 1% odtegljajev plač (nov. K 63·21, dec. K 69·96, jan. K 64·37, febr. K 66·41, mar. K 64·87, apr. K 64·87, maj K 34·30*	„ 427·99
Skupaj	K 566·29

Na 1% odtegljajev od plač je bilo „Podporno društvo“ dalo predujema K 378·08, ki se je vrnil z odtegljaji od decembra do maja in s $\frac{1}{2}\%$ popustom banke ($K 364·78 + K 13·30 = K 378·08$).

Opomba. Zaradi popolnosti naj se tu navede, da so na I. vojno posojilo podpisali: dr. Pečjak K 2800, ravnatelj Štritof K 200, dr. Sajovic K 200, „Podporno društvo“ K 200, skupaj K 3400.

Učiteljska zbirka za vojnopomožni urad. Od 1. septembra 1914 do vštetea 1. oktobra 1915 je učiteljski zbor mesečno dajal 1% svojih plač vojnopomožnemu uradu c. kr. notranjega ministrstva. Ti odtegljaji so v vseh 14 mesecih znašali skupaj K 847·14 in so bili na mesece tako razdeljeni: 1914: sept. K 65·56, okt. K 57·90, nov. K 69·60, dec. K 62—; 1915: jan. K 61·01, febr. K 54·95, mar. K 59·07, apr. K 59·36, maj K 62·79, jun. K 60·18, jul. K 64·70, avg. K 58·67, sept. K 54·39, okt. K 56·96. — Od 1. novembra 1915 dalje so se 1%ni odtegljaji drugače uporabljali.

Božična darila vojakom. Zelo srečna je bila misel šolske oblasti, da šolska mladina nabere za vojake v fronti božičnih daril praktične vrednosti. Vsak učenec naj bi daroval vsaj en zavitek, ki bi obsegal: 1.) en žepni robec, 2.) eno škatljico užigalic, 3.) en svinčnik, 4.) en šivalnik s šivanjami, buckami, varnostnimi iglami, sukancem in gumbi, 5.) pisemce z božičnimi pozdravi in 6.) vojnopoštno dopisnico z naslovom darovalca za morebitni odgovor. Učenci so kar tekmovali med seboj in prinašali po več zavitkov. Poleg imenovanih reči so nekateri dodali še cigarete, pipe, sveče in celo knjige. Zbirke so se udeleževali tudi razredniki in ravnatelj. Od 290 učencev, ki so takrat res šolo obiskovali, se je nabralo **383 zavitkov**. Darovali so:

* Odtegljaj za maj je znašal K 64·87. Prebitek K 30·57 se je daroval Rdečemu križu v tednu nabiranja zanj.

I. a:	34	učencev	28	zavitkov
I. b:	34	„	50	„
II. a:	30	„	32	„
II. b:	28	„	37	„
III.:	47	„	52	„
IV.:	42	„	46	„
V.:	22	„	22	„
VI.:	31	„	67	„
VII.:	16	„	16	„
VIII.:	6	„	33	„
Skupaj: 290 učencev				383	zavitkov

Po želji darovalcev so se vsi zavitki namenili vojakom domačih polkov, 17. pešpolka in 27. domobranskega polka. Zavitki so se v 39 večjih zavojih dne 25. novembra 1915 oddali pri vojnoksrbnem uradu v Ljubljani.

Kako lepa duševna vez se je spletla med bojiščem in zaledjem, med vojaki in šolsko mladino, jasno kažejo odgovori, ki so jih poslali vojaki učencem. Naj navedem samo tri, ki so jih dobili prvošolci in jih žarečih oči prinesli pokazat. Prvi: „Srčno se Vam zahvaljujem za božično darilo. Povrne naj Vam ljubi Bog, ker se vedno spominjate nas vojakov. Mnogo veselja mi je naredilo Vaše darilo. Zato Vam izrekam še enkrat najtoplejšo zahvalo in kličem Vam in vsem dobrotnikom naše mile domovine veselo novo leto, obilo sreče, nam pa moč, da zmagamo na vseh koncih in krajih naše sovražnike. Srčne pozdrave...“ — Drugi: „Lepa hvala za vaša darilca, ki ste jih poslali na bojno polje svojim prijateljem, ki se bojujejo za domačo Kranjsko deželo, da bi jo ohranili še presvetlemu cesarju Francu Jožefu in našim sodrugom. Sedaj voščim Vam vsem skupaj srečno in veselo novo leto. Hvaležni...“ — Tretji: „Prisrčna hvala za Vaše božično darilo, katerega sem danes z velikim veseljem prejel. Lepo je to, da se nas spominjate v naši lepi Ljubljani. Upam, da bomo polentarja pognali kmalu tja, kamor sliši, tako da ne bo več nadlegoval naših goriških sobratov. Prejmite mnogo pozdravov od —“.

„Teden Rdečega križa.“ Delokrog, ki je pripadal našemu zavodu, se je določil v seji krajevnega odbora dne 12. aprila 1916 in je obsegal dvojno nabiranje, nabiranje prostovoljnih denarnih prispevkov in nabiranje novih članov od hiše do hiše v istih delih mesta kakor jeseni pri nabiranju volnenin in kavčuka, namreč v celem 1. in v delu 2. in 5. mestnega okraja. Po izvršenem obsežnem pripravljalnem delu je ravnatelj dne 29. aprila sklical vse učence v vežo I. drž. gimnazije, jim razložil pomen Rdečega križa in jih poučil o načinu nabiranja. — Nabiranja se je udeležilo 160 učencev od II. do VIII. razreda, ki so bili porazdeljeni v 40 skupin po

štirje v vsaki skupini (1 voditelj, 1 zapisnikar, 1 blagajnik in 1 nabiratelj novih članov). — Dne 1. maja so učenci razdeljevali oklice po hišah, dne 6. maja pa so pobirali denarne prispevke in priglasile novih članov.

Zbirka je imela zelo ugoden uspeh. Na nabiralne pole se je zbralo vsega skupaj nič manj kot **2195 kron 20 vin.**; društvenino je pa priglasilo 95 novih društvnikov, in sicer dva kot ustanovnika po 100 K, dva po 10 K, eden 6 K, dva po 5 K, 83 po 4 K, eden 3 K, 4 po 2 K, skupaj 579 K, od katerih so tri stranke udnino (5, 4 in 2 K) v znesku 11 K tudi že vplačale. Skupni efekt zbirke znaša torej **2774 K 20 vin.**, ki je tem bolj vpoštovanja vreden, ker se posamezni deli nabiralnega okrožja (n. pr. Hradeckega vas, Dolenjska cesta, Karolinska zemlja) nikakor ne morejo šteti med imovite. Učiteljski zbor je brez izjeme korporativno pristopil k Rdečemu križu in daroval poleg tega še 30 K 57 vin. — Učenci so brezhibno in z navdušenjem izvršili svojo nalogo, za kar jim gre vsa čast in najtoplejša zahvala.

Podpis IV. vojnega posojila. Pomen vojnega posojila in način podpisovanja se je učencem ponovno razložil po okrožnicah in oglasih. Vrhutega je, ustrezaje želji deželnega šolskega sveta, imel ravnatelj slov. trgovske šole, gospod prof. *Bogumil Remec*, dne 8. maja za naš zavod zelo poučno, eno uro trajajoče predavanje, v katerem je na poljuden način razložil glavne temeljne pojme o državnih posojilih in takozvanih državnih papirjih ter o bistvu in plodonosnosti IV. vojnega posojila. Na koncu predavanja, kateremu je sledilo burno odobravanje mladine, je pisec teh vrst še enkrat izpodbudil učence k mnogoštevilnemu podpisovanju vojnega posojila, osobito na odplačevanje v obrokih, kazaje na razveseljivo dejstvo, da se je do sedaj še pri vseh patriotskih akcijah druga državna gimnazija sijajno obnesla, kar vzbuja nadejo, da zavod tudi pri tej priliki ne bo zaostajal.

Uspeh podpisov sicer ni bil tako sijajen kakor pri III. vojnem posojilu, ker se je zavod že pri poslednjem finančno precej izčrpal, vendar pa je še dosti zadovoljiv in vsaj jasno dokazuje dobro voljo in živo zavest patriotske dolžnosti učencev in učiteljev.

Podpisali so:

1. Učenci	K 3000	
2. Učitelji	„ 3800	
3. Podporno društvo	„ 200	K 7.000
4. Rodbinski člani dveh učencev	„ 4.000	
		<u>Skupaj . . . K 11.000</u>

Učenci: Izmed 249 takrat šolo obiskujočih učencev jih je 27 podpisalo: Po K 100: II. a: Poharc Iv., Ostanek Fr.; II. b: Jerančič Al., Sbrizaj Pav.; III.: Bregar Jos., Eleršek Ferd., Jerman Iv., Likožar St., Pirc Fr., Smrekar Ferd., Štupica Marjan; IV.: Birk Fr.; V.: Guzelj Al., Hudales Al., Marčič Vik., Šink Fr.;

VI.: Cesar Jos., Gregorin Fr., Ilc Jos., Jug St., Medic St., Müller Jan., Pavčič Vlad.; VII.: Kavčič Fil.; VIII.: Levstek Fr., Terpin Fr.; K 400 je podpisal Žagar Iv. (III.). Skupaj K 3000.

Učitelji: Izmed 16 članov učiteljskega zbora jih je 14 podpisalo. Po K 1000: prof. Fr. Jeraj in Al. Virbnik; po K 400: prof. dr. Gr. Pečjak in ravnatelj A. Štritof; po K 100: Iv. Kavšek, dr. Fr. Kropivnik, Iv. Maselj, dr. Al. Merhar, Ad. Robida, Jos. Schweiger, Jak. Teršan, dr. Gv. Sajovic, dr. Fr. Mischitz, Iv. Škerlj. Skupaj K 3800.

Rodbinski člani: Ivan Dovnik, oče Alojzija Dovnika (III.), K 3000, Ana Kavčič, teta Filipa Kavčiča (VII.), K 1000. Skupaj K 4000.

Od gorenje vsote se je pri šolski nabiralnici filialke Splošne prometne banke v Ljubljani, ki jo je vodil ravnatelj Štritof, podpisalo K 4700, drugod pa K 6300.

Nabiranje manjših prispevkov za skupni podpis učencev na korist Podpornemu društvu se je opustilo, da ne bi trpeli tedenski prispevki v vojne svrhe.

Tedenski prispevki učencev v vojnoscrbne svrhe. Pred Božičem 1915 je c. kr. deželni šolski svet naznanil, da so se do tedaj povodom raznih vojnoscrbnih akcij po vzgledni, od pravega patriotskega duha navdani delavnosti kranjskega učiteljstva in kranjske šolske mladine dosegli sijajni uspehi. Ti uspehi so napotili imenovano šolsko oblast, da se je z novim oklicem obrnila na vse kranjske šole za nabiranje novih denarnih sredstev v najširše vojnoscrbne svrhe. Ustavilo se je vsako drugo nabiranje po šolah in uvedli so se početkom januarja 1916 takozvani tedenski vinarški prispevki učencev v imenovano svrhu. Ti pa naj bi ne bili novo breme staršem, katerih požrtvovalnost se je itak že ponovno uporabljala od šole, ampak naj bi temeljili na varčevanju pri šolskih potrebščinah in na štedljivosti doma, o čemer so se dala podrobna navodila. — Ravnateljstvo je iz nova apeliralo na mladino, rekoč med drugim: „Rejni ste sicer po veliki večini vsi učenci našega zavoda. Ali ponovno ste do sedaj že dokazali, da prav razumete težki položaj, v katerem se nahaja naša ljuba domovina, dokazali ste plamtečo ljubezen do svete domovinske stvari, do cesarja in države, ljubezen, ki ne pozna mej v požrtvovalnosti. Skažite se tudi sedaj v enaki meri! Pozna zgodovina bo pričala zanamcem, da se je tudi slovenska šolska mladina v teh težkih časih vredno izkazala svojih junških očetov in bratov, ki kakor železen zid stoje in bodo stali na braniku ob sinji Adriji v ponos Avstrije, v čast našega naroda.“ — Posebno pa je mladino razvnela „Pesem o vinarjih“, ki jo je zložil deželni šolski nadzornik *dr. Mihael Opeka*. Vsi učenci so se jo učili na pamet in posamezni nje odstavki so se uporabljali za šolske in domače naloge. In navdušenost je vzkipela na novo. Od tedna do tedna se je glasilo po vseh razredih: „Ajmo, ajmo — vinarje zbirajmo, jih za vojsko, jih za zmago dajmo!“ Razredniki

so zbirali vinarske prihranke učencev in jih koncem vsakega tedna oddajali ravnateljstvu. To pa je mesečno oddajalo nabrani denar splošni vojni pre-skrbi pri deželni vladi, deželnemu šolskemu svetu pa pokladalo od razred-nikov podpisane podrobne zaznamke. — In uspeh res ni izostal. Razberite si ga iz nastopnega pregleda, ki kaže, koliko so učenci prištedili in domovini poklonili. Številke značijo krone in vinarje.

V mesecu:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Skupaj:
I. a:	8·88	5·81	5·01	7·11	8·11	4·14	39·06
I. b:	11·—	6·70	8·28	6·95	10·50	9·77	53·20
II. a:	13·86	13·83	15·19	10·32	10·98	6·58	70·76
II. b:	4·52	4·86	4·74	4·98	5·82	4·45	29·37
III.:	13·61	14·62	18·03	23·16	11·76	16·32	97·50
IV.:	6·89	7·44	7·64	7·57	4·89	5·09	39·52
V.:	7·24	6·87	9·34	6·90	18·39	9·—	57·74
VI.:	16·64	16·64	16·64	13·57	19·83	13·84	97·16
VII.:	4·43	4·86	4·75	4·74	5·46	3·71	27·95
VIII.:	1·99	1·50	1·97	3·16	3·38	1·49	13·49
Skupaj:	89·06	83·13	91·59	88·46	99·12	74·39	525·75 K.

„Zlato za železo.“ Ker smo po naših sovražnikih odrezani od ino-zemskega zlata, je šolska uprava odredila tudi zbiranje zlata po šolah, da se podpre kovinska podlaga bankovcev in ojači plačilno sredstvo za ino-zemstvo, od koder dobiva vojaška uprava in narodno gospodarstvo razne sirovine in fabrikate, ki jih je treba plačati v zlatu. Vendar se to zbiranje v zmislu višjih odredb ni raztegnilo čez šolski krog, ampak se je omejilo na rodbine učencev in njihovih znancev, pri katerih so učenci prosili raznih zlatih predmetov. Za zlato bo dalo vodstvo vojnega pomožnega urada no-tranjega ministrstva pod gotovimi pogoji železne prstane z napisom „Zlato za železo 1914“ in spominski list. To akcijo je vodil profesor *Josip Schweiger*. Nabiranje je trajalo od 28. aprila do 6. junija 1916. Darovalo je 23 strank 35 komadov, in sicer: a) zlatnin: 9 prstanov, 13 uhanov, 2 kosa verižic, 1 plombo; b) srebrnin: 3 verižice, 3 pokrove ur, 2 zapestnici, 2 stara tolarja. Vse se je odposlalo dne 7. junija na vodstvo akcije „Gold gab ich für Eisen“ vojnopomožnega urada c. kr. notranjega ministrstva.

Nabiranje cina. Da se ob zaprtem dovozu sirovin iz inozemstva za vojne potrebščine dobi potrebnega nadomestila v domovini sami, je vojna uprava uvedla tudi nabiranje cina. Za enkrat pa se cin ni nabiral od hiše do hiše, ampak kakor zlato le v rodbinah učencev, ki imajo še mnogo cinastih in svinčenih reči med staro šaro. Poučeni po okrožnici o pomenu cina in načinu nabiranja, so učenci nabirali cinaste zavržke od 16. maja do 6. junija 1916 in nabrali vsega skupaj 54 kg. Nabrane reči so se 6. junija v zaboju poslale na

c. in kr. vojno ministrstvo. Pri nabiranju cina se je posebno odlikoval I. b razred in njega razrednik prof. dr. Gvidon Sajovic, ker so samo ti učenci nabrali nad 36 kg.

Zahvale za patriotsko udejstvovanje. Iz predstoječega poročila in iz lanskega izvestja je razvidno, kako obsežno in uspešno je ves zavod udeještoval svoja patriotska čuvstva. Izkazane številke so tem pomembnejše, ker je naš zavod majhen in so učenci po veliki večini revnih slojev. Ravnateljstvo pa z veseljem še pristavlja, da patriotsko udejstvovanje ni bilo samo obsežno in uspešno, ampak da se je vseskozi vršilo tudi z največjim navdušenjem in da so vsi — učenci in učitelji — naravnost med sabo tekmovali, kdo se bo ogroženi državi-domovini bolj koristnega izkazal. Zato pa tudi niso izostala priznanja in zahvale. Naj se tu navedejo v trajen spomin in nadaljnjo izpodbudo.

Za izraze lojalnosti povodom rojstvenega dne Njega Veličanstva se je ravnateljstvu po Najvišjem naročilu izrazila Najvišja zahvala.

Za patriotsko nabiranje kovin v lanskem šolskem letu je najprej vojnokrbni urad poslal 40 spominskih igel za učence nabiralce. — Nato je vojno ministrstvo potom mestnega magistrata ljubljanskega izreklo najtoplejšo zahvalo in posebno priznanje s pristavkom, „da se mora v Ljubljani doseženi uspeh označiti kot prav izredno razveseljiv ter da vstrezajo doposlane dragocene kovine zbiralnemu namenu v najvišji meri“. — Poročilo o uspehu nabiranje kovin je tudi naučno ministrstvo z zadovoljstvom vzelo na znanje in pooblastilo deželni šolski svet, da izreče zahvalo za patriotsko udejstvovanje vsem, ki so tako uspešno sodelovali pri nabiranju kovin. — Posebno iskrena in laskava priznanja pa sta skupno v slovenskem jeziku poslali c. in kr. vojno ministrstvo in c. kr. ministrstvo za deželno brambo na prebivalstvo, na učiteljstvo in na šolsko mladino, na vsako posebej, rekoč, da je nabiranje kovin krasno izpričevalo za brezmejno požrtvovalnost našega prebivalstva in da je uspeh nabiranja daleč nadkrilil celo najsmelejše pričakovanje. Naj se tu dobesedno navede samo zahvala šolski mladini! Glasi se: „Ljubi otroci! Danes prihajamo, da se Vam presrčno zahvalimo! Vi ste naši prošnji, da bi pomagali pri nabiranju kovin za vojne namene, ustregli na tako izvanreden način, da smo bili vsi globoko ganjeni zaradi Vaše požrtvovalnosti, Vaše vestnosti v izpolnjevanju prevzetih nalog, predvsem pa zaradi ljubezni, ki ste jo pokazali s tem do naše krasne in slavne domovine. Vi ste v teh hudih dneh, polnih žrtev, naša velika tolažba, naša najljubša nada. V tem času, ko stoje Vaši očetje in bratje v vojni zoper zunanjega sovražnika, vidimo v Vas cvet na drevesu domovine in po vsem tem, kako ste po svojih še slabih močeh z veseljem pohiteli na delo za javni blagor, pričakujemo, da dozori ta cvet nekoč v krasen sad. Še enkrat se Vam zahvaljujemo, hkratu tudi v imenu tistih vrlih mož, katerim bode, kadar se nekoč ranjeni in nesposobni za delo vrnejo iz vojne domov, izkupilo Vaše

zbirke nudilo njihovo preskrbo. Bodite pridni, otroci, pridni v učenju in pridni v ljubezni do vladarske rodovine ter do domovine, da se izpolnijo vesele nade, ki jih gojimo o Vas. *Georgi*, G. d. I. m. p., c. kr. minister za deželno brambo, *Krobotin*, FZM. m. p., c. in kr. vojni minister.“

Poročilo o denarnih prispevkih učencev v vojne svrhe, nabranih v šolskem letu 1914./15. in izkazanih v lanskem izveščju na str. 12. in 13., je deželni šolski svet z zadovoljstvom vzel na znanje in naročil ravnateljstvu, da v njegovem imenu izreče učencem-darovalcem zahvalo za njih patriotsko udejstvovanje.

Takisto sta najprej deželni šolski svet, nato tudi naučno ministrstvo uspeh nabiranja prispevkov za vdove in sirote po padlih vojakih, ki se je vršilo lani in letos, z zadovoljstvom vzela na znanje. O spominskih listih, ki so se dali učencem, se je že zgoraj govorilo (str. 8).

Njega ekscelenca gospod minister za uk in bogočastje je uspeh božičnih zbirk za vojake z zadovoljstvom vzel na znanje in sporočil vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo.

V korist „Rdečega križa“ še lani nabrane in v lanskem izveščju (str. 13.) izkazane prispevke je naučno ministrstvo z zadovoljstvom vzelo na znanje in naročilo, da ravnateljstvo o tem obvesti učence. — Za nabiranje v tednu „Rdečega križa“ pa je doslej izrekel župan dr. Ivan Tavčar kot predsednik krajevnega odbora ravnateljstvu, profesorskemu zboru in vsemu soudeležnemu dijaštvu tukajšnjega zavoda „najtoplejšo in zasluženno zahvalo na tem zelo povoljnem uspehu“.

Povodom patriotskega nabiranja volnenin in kavčuka je izrekel župan dr. Ivan Tavčar „ravnateljstvu za umno in smotreno vodstvo in vsem onim, ki so k tako vzglednemu uspehu na ta ali oni način pripomogli, v imenu lokalnega odbora in mestnega magistrata svoje priznanje in zasluženno zahvalo“ z dostavkom, naj ravnateljstvo to zahvalo sporoči učnemu osebju in pa dijaštvu. — Tudi vojno ministrstvo je uspeh zbirke z zadovoljstvom vzelo na znanje in izreklo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo vsem pri nabiranju udeleženiim za njih v korist zbirke razvito patriotsko delovanje.

Po sijajno uspelem podpisovanju na III. vojno posojilo je predsedstvo deželnega šolskega sveta po naročilu naučnega ministrstva izreklo vsemu učiteljskemu zboru zahvalo naučnega ministrstva za posebne, o priliki tega podpisovanja pridobljene zasluge.

Končno je vojno ministrstvo zavodu izreklo zahvalo in priznanje za hitro in obilno pošiljatev optičnega orodja.

Še nekaj podrobnosti iz vojnega leta.

Da se patriotsko čuvstvovanje mladine podpre in poglobi z dobrim čitvom, se je za dijaško knjižnico nabavilo mnogo najlepših del, ki so navedena zadaj pri „učilih“.

Patriotskih znakov s podobo cesarjevo ali nadvojvode Friderika in nekaj znakov za podvodne čolne si je po znižani ceni skupno nabavilo 57 učencev za 38 K 20 vin., dočim so si jih nekateri drugi bili kupili že prej.

Vojni tedenski zemljevidi so se za dijaško knjižnico nabavili od prve številke dalje. Posamezne izvode pa si je kupilo še 79 učencev potom skupnega naročila za 24 K 70 vin.

Okrajno sodišče v Ljubljani je započelo lepo akcijo za oskrbo onih učencev, katerih očetje so ali padli na bojnem polju ali vsled dobljenih ran umrli ali postali invalidni, ki so v vojnem ujetništvu, se pogrešajo ali stoje sploh v vojaški službi. To akcijo je podpiralo ravnateljstvo s tem, da je po razrednikih dobljene podatke dotičnih učencev in njih rodbin doposlalo okrajnemu sodišču.

Ravnateljeva pisarna v poslopju II. drž. gimnazije je bila zaradi nalezljivih bolezni med bolnimi vojaki dvakrat kontumacirana, prvič od 28. decembra do 2. januarja zaradi slučaja kolere, drugič od 22. marca do 4. aprila zaradi slučaja koz. Izvzeto pa je bilo od kontumaca stanovanje ravnateljevo v poslopju, ker ima poseben vhod.

Povodom napada laških letal na Ljubljano so se izvedle obsežne varnostne naprave proti požaru v poslopju, učenci pa so se natančno poučili, kako se jim je vesti v slučaju zopetnega napada in kako, kadar kdo najde nerazpočeno bombo.

S posredovanjem štajerskega namestništva so se tudi za kranjske učence izdelovali vojni čevlji z lesenimi podplati po znižani ceni. Nabavilo je take čevlje potom ravnateljstva 43 učencev za skupno ceno 380 K 30 vin.

Zavod je posodil 24 šolskih klopi deželnemu žandarmerijskemu poveljstvu v šolske svrhe in eno risarsko mizo etapnemu štacijskemu poveljstvu.

Dodatki k predstoječi „Spomenici“.

Ob 67. vladarskem jubileju.

Govoril 2. decembra 1915 na šolski slavnosti ravnatelj Anton Štritof.

Draga mladina!

Sestnajst mesecev že divja strašna vojska, krvava in grozna, kakršne svet še ni doživel. Na tisoče kilometrov se razteza nje bojna črta, ki v velikanskem krogu ogroža našo ljubo državo in z njo združene zavezniške države. Milijoni in milijoni vojakov se bore za življenje in smrt na kopnem in na morju, na zemlji in pod zemljo, v zraku in pod vodo. Stotisoči so na obeh straneh že padli na bojišču ali umirajo po bolnišnicah. Stotine bojnih in trgovskih ladij so se potopile na dno morja. Cvetoča mesta so razdjana, prijazne vasice upepeljene, bujna polja poteptana. Ljudstvo pa, žene, otroci in starčki begajo brez imetja, lačni in mraza trepetajoči daleč od svojih domov. Potoki grenkih solzâ so se že prelili in se še prelivajo dan na dan. Človeška beseda je preslaba, da bi opisala vse neskončno gorje, ki so ga sebi in nam provzročili brezvestniki v vrstah naših sovražnikov...

Pa zazrimo v duhu drug prizor! Nudi se nam v središču naše države, na prestolnem Dunaju, v schönbrunnskem gradu. Sivolas, 85 letni starček v vojaški opravi kleči pred oltarjem Vsemogočnega, zatopljen v gorečo molitev. Roke so mu sklenjene, glava udano nagnjena, najglobokejše čustvo odseva z obličja. O, lahko uganete ta prizor! Saj ste ga videli upodobljenega po vseh izložbah tudi v Ljubljani in na prvi pogled ste spoznali častitljivo osebo klečečega, spoznali pa tudi pretresljivi pomen prizora. „Cesar moli za nas!“ je šlo od ust do ust po celi državi. Da, cesar Franc Jožef I. se v teh neskončno hudih časih zateka k Bogu, ki je v največjih stiskah človeku najboljše zatočišče.

Cesar moli! On moli posebno iskreno in prisrčno *danes*, ko sredi divje vojne vihre obhaja 67. obletnico, odkar je zasedel slavni prestol habsburški.

Pod drugimi okoliščinami bi pač to redko in znamenito vladarsko obletnico praznovali z vsem mogočim sijajem. Zdaj, v teh težkih časih to ni mogoče. Skromna le more biti naša slavnost po zunanjem, a zato ne bodi nič manj iskrena.

Pomudimo se pri opisani sliki „Cesar moli!“ Zberimo ob njej nekaj misli, ki tvorijo pač tudi vsebino cesarjevih molitev, in pridružimo tem molitvam tudi naša srca. To bodi vredno slavlje današnjega vladarskega jubileja.

Cesar izpoveda ljubemu Bogu v svoji molitvi pred vsem, *da on ni kriv sedanje krvave vojne*. Saj je bil ves čas svojega dolgega vladanja pravi knez miru in je tudi pred začetkom te vojne vse poskusil, da bi se nastala nasprotja mirnim potom poravnala. A naši sovražniki tega niso hoteli. Njih sklep je bil že davno storjen, da uničijo nemško in našo državo, ker sta bili na poti njihovi pohlepnosti. Zavist je trla pred vsem kramarske Angleže, da sta se tudi naša in nemška država z marljivim, poštenim delom bili popeli do uspešno tekmujočega gmotnega blagostanja. Te konkurence pa niso prenesli nenasitni milijonski žepi angleških bogatinov. Zato so ti komaj čakali ugodne prilike, da se znesó nad nami. *Pravi vzrok sedanje svetovne vojne tiči torej v požrešni lakomnosti Angležev*. Ker pa ti sami niso bili dovolj močni, so si znali pridobiti še Francosko in Rusijo, ki sta se jim radi pridružili zopet iz gole dobičkaželjnosti; prva, da pridobi Alzacijo in Lotaringijo, druga, da osvoji Carigrad in Dardanele. *Bližnji povod* ali to, kar je sprožilo vojno, pa je dala *Srbija*, ker se na migljaj Rusije ni hotela udati naši zahtevi, da bi se zasledovale niti sarajevskega umora, ki so vodile v Belgrad. Pozneje je prestopila v sovražni tabor še naša bivša zaveznica Italija, ki se ima nam zahvaliti, da je postala velevlast, ki se je skozi 32 let grela na naših prsih kot zaveznica, pa je bila le goljufiva kača. Storila pa je tudi ona to izdajstvo, to od vsega poštenega sveta zaničevano lopovstvo iz najgrše sebičnosti, da se poveča na naše troške, da nam uropa najlepše pokrajine, med njimi naše slovenske. — To so pravi vzroki sedanje vojne, vse drugo je pretveza in slepilo za nievedneža. To vojno so torej provzročili naši sovražniki z namenom, da nas ugonobe, oni so napadalci, mi se le branimo za lastni obstoj.

Cesar se dalje v molitvi ginjeno zahvaljuje Bogu za *čudapolno zvestobo svojih narodov*. O da, ta se je v resnici izkazala veliko in zanesljivo. Če bi jo bili naši sovražniki poprej slutili, se bržčas ne bi bili lotili krvavega plesa. Računali so namreč z vso sigurnostjo, da Avstrija sama razpade ob prvem strelu, da se ločijo od nje nezadovoljni narodi, ki bodo kar trumoma prestopali v sovražni tabor. Sklepali so to iz raznih preprirov, ki so jih imeli avstrijski narodi v miru med seboj; ob enem so se zanašali, da je dolgoletno tajno podpihovanje avstrijskih narodov na odpad pognalo že dovolj močne korenine. Pa varali so se v obojem. Res, da so se avstrijski narodi včasih nekam glasno prepirali med seboj; ali ti prepiri so se nanašali zgolj na notranje razmere, na večje ali manjše ugodnosti posameznih narodov, nikdar pa niso merili proti državi sami. Zato pa je tudi vse podpihovanje k odpadu kajpada ostalo popolnoma brezuspešno. *Zvestoba avstrijskih narodov, neomajna zvestoba do cesarja in države, se je marveč sijajno izkazala*, ko je nastopil resni trenotek, ko je cesar pozval svoje narode na obrambo domovine. O kakšna sloga in edinost, kakšna navdušenost je zavladala takrat med vsemi avstrijskimi narodi! Utihnili so mahoma vsi prepiri, izginile so vse raz-

like med narodi, v vseh brez razločka je zažarela *ena skupna pristno avstrijska misel*: „*Viribus unitis*“, z združenimi močmi za cesarja in domovino! Pa ne samo, da so šle naše čete z vzorno disciplino na bojišče branit domovino, tudi vsi tisti, ki so ostali doma, so kar tekmovali med seboj, kdo se bo izkazal bolj koristnega domovini. In tudi ti, mladina, nisi v tem zaostajala. Da, da! *Avstrijec ima domovino in ve, zakaj jo ljubi!* — Ta zvestoba avstrijskih narodov je bila prvo bridko razočaranje za naše sovražnike, je bila začetek njihovih porazov.

Cesar se iz dna srca zahvaljuje Bogu, da je dal naši armadi in naši državi tako *neverjetno moč*. Ves dosedanji potek svetovne vojne kaže od dne do dne jasnejše, da so se vsi naši sovražniki hudo, hudo zmotili nad nami. Podcenjevali so nas. Zanašali so se na svojo vsaj petkratno premoč v številu vojakov in v bogastvu, misleč, da odločuje že samo število in sam denar. Zato so pričakovali z vso sigurnostjo, da se v par tednih ali vsaj mesecih privali od vzhoda orjaški ruski valjar do Berlina ali Dunaja, kamor bi med tem dospele že tudi od zahoda angleške in francoske, od juga pa srbske čete. Pa kako drugače se je stvar obrnila! Ne samo, da v 16 mesecih sovražniki niso prišli ne do Berlina, ne do Dunaja, nasprotno, naše skupne armade so pognale sovražnika na vzhodu, zahodu in jugu daleč, daleč v njegovo lastno deželo. Na soškem braniku pa stoje naše čete kakor železen zid. Zastonj poskuša izdajalski Lahon predreti ta zid in polastiti se lepih naših slovenskih krajev. V svoji smešni domišljavosti se je pač širokoustil, da mu bo pot do Dunaja samo lahek izprehod. Ali po šestmesečni najbolj krvavi vojni je danes tam, kjer je bil prvi dan, izgubil pa je že pol milijona vojakov. Tako se bijejo naši fantje. *Takšna je naša in naših zaveznikov moč!* — Pa odkod nam prihaja taka moč, boste vprašali. Mi se branimo, naša stvar je pravična, naša ljubezen do domovine plamteča, to nam daje prvi temelj za našo moč. Iz tega temelja izvira vsa neskončna hrabrost naših vojakov. Ali hrabri so tudi naši sovražniki, to jim moramo priznati, pa vendar podlegajo. Odkod torej to? Naša splošna organizacija v državi je boljša, naša vojaška izvežbanost temeljitejša, vojskovodje naši pa so duhovitejši in pred vsem vestnejše izobraženi. Pa tudi naša sposobnost, prilagoditi se vsakim razmeram, daleč prekaša sovražnike. Spomnim le, kako so nas z zaprtjem vsakega dovoza iz inozemstva hoteli izstradati, hoteli nam onemogočiti izdelovanje streliva, pa se jim je oboje izjalovilo. Prebili smo leto dni z živežem, ki ga nam rodi domača gruda; snovi za strelivo pa smo si znali tudi dobiti in vse tovarne, ki so prej izdelovale čisto druge stvari, so se znale hitro preustrojiti za izdelovanje vojnih potrebščin. To so viri naše dejanske premoči kljubu temu, da smo po številu slabejši.

Ves potr in s krvavečim srcem pa se cesar spominja *velikega gorja*, ki ga je vojna prinesla nad toliko rodbin. Mrtvih, ki so padli junaške smrti, sicer ne more obuditi; zanje le prosi, da bi jim Bog na onem svetu bogato

obdaril njih največje žrtve za domovino. A staršem, vdovam in sirotam padlih junakov bo dobrotljiva roka njegova otirala solze, da skoraj prebole prebridke izgube. In vsem onim, ki so vsled vojne izgubili svoje imetje, svoja domovja, vsem se bo kraljevsko pomagalo, da zopet pridejo do prejšnjega in še lepšega blagostanja. *To obljublja in prisega cesarju ihteče očetovsko srce, ki samo najhujše občuti skeleče rane, ki jih je tolikim vsekala vojna.*

Končno pa cesar še prav posebno iskreno moli za *skorajšen srečen konec vojne*. S trdnim zaupanjem zre na ta konec in le prosi Boga, da bi okrajšal čas groznega trpljenja. S trdnim zaupanjem zremo tudi mi na ta konec, ki ne more biti več daleč. Slufimo, da polagoma že prihaja angel miru z oljčno vejico v roki. Prvi znaki o tem se že javljajo med našimi sovražniki. Treznejši možje med njimi namreč že dvigajo svoj glas, da so vsi nadčloveški naporji z njih strani zaman in da bi bilo škoda vseh nadaljnjih žrtev, ker je vendar že dovolj dokazano, da so naše čete nepremagane in nepremagljive. Zdi se, da to uvidevajo tudi že odločilni krogi, samo sram jih je še, da bi to uvidevanje tudi pripoznali, in boje se, da ne bi bili pogoji miru zanje le prehudi. Dal Bog, da se skoraj popno čez ta sram in strah do zadnjega junaštva, do odkritega priznanja svojega poraza.

Tedaj pa zasije zopet blaženi mir, ki ovenča Avstrijo z nevenljivo slavo in nanovo dokaže resničnost stare prerokbe: *Austria erit in orbe ultima, Avstrija bo vztrajala do konca sveta*. Tedaj se tudi za nas prične novo srečnejše življenje, a najsrečnejši človek na svetu bo takrat blagi naš cesar.

Danes pa, ob jubilejnem slavlju, se pridružimo z vso gorečnostjo njegovim molitvam in pošljimo v duhu pred cesarski prestol *ponovna zatrdila naše popolne udanosti in naše neomajne, kot kraška skala trdne zvestobe, ker*

„Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovencev ne gane“.

V dokaz tega pa zakličimo presvetlemu cesarju iz globočine naših src najgromovitejši trikratni „živio!“

Ob 67letnici vladarjevi.

Govoril 2. decembra 1915 profesor dr. Alojzij Merhar.

Dragi dečki in mladeniči, vam izpregovorim kratko besedo. Naše uradno vojno poročilo z dne 23. novembra 1915 se je glasilo: „Danes, ravno pol leta po napovedi vojne našega nekdanjega zaveznika, bodi z vso jasnostjo pribito, da v začetku izbrano obrambeno črto doslej povsod, ob Soči že četrtič, zmagovito držimo. Sovražniku se ni posrečilo, niti približati se onim točkam, ki jih je menil vzeti takoj s prvim navalom. Pač pa ga je ta vojska stala, na mrtvih ali ranjenih, pol milijona mož.“

Pol leta — pol milijona mož s porazom zaznamovanih!

Soča izpolnjuje preroško naročilo. Pjesnik Gregorčič je sedel še v gimnazijski klopi, ko so se mu spočele preroške misli o Soči. Tudi vam kot gimnazijcem naj šumi Soča dve junaški misli.

Prva misel: Domovina je nekaj dragega.

Soči je bilo naročeno, kadar se približa zemljelačni sovražnik, naj zbere proti njemu vse toke svojih dolin in planin. In zbrala jih je. Pa niso to studeni toki, marveč so srčni viri naše ljudske krvi, naših mož in mladeničev, tudi onih, ki so bili kdaj gojenci našega zavoda. Kakor kršni kras stoje naši junaki: Držimo se, zakaj domovina je nekaj dragega. Enako nam kličejo pokojni junaki: Darovali smo kri in dokazali smo domu svojemu in prestolu, da zvestoba Slovincu ne mine, dokler živi njegova vernost in poštenost. Kdor je hotel porušiti Slovincu njegovo zvestobo, bi mu moral prej iztrgati iz srca njegovo vernost in poštenost. Bili smo pokorni veri do smrti, zato govori domovina o zmagah.

Druga misel: Življenje je nekaj resnega. Spet govore junaki ob Soči: Večina izmed nas je prej mislila, — bili smo še mladi — da je življenje le zabava, veselje, vživanje. Sedaj pa spoznamo, da je jedro življenja — dolžnost. Nespameten, kdor misli, da bo prost, če se oprusti dolžnosti. Prost ni ta, ki dolžnost strahopetno odkloni, prost je ta, ki jo junaško izpolni. Vsak deček in mladenič bodi prepričan: iz šole dolžnosti se nikomur ne daje izpustnica.

Ni poezija, ampak veličastna resnica: V sijaju nečuvene in nadčloveške hrabrosti naših junakov žari kakor solnce prestol našega vladarja. On čuti, kako vedno mogočnejše doni na cesarski dvor himna: „... Bog obvaruj nam cesarja, Avstrijo!“

Ako nas junaki ob Soči prašajo: Ali prisegate, da boste izpolnili oporo, ki smo jo mi podpisali s svojo krvjo? Ali boste živeli, in če treba, tudi umrli za domovino? Ali boste? Mi odgovarjamo: Prisegamo, mi hočemo, mi bomo!

Življenje in vsako žrtev za vero, dom, cesarja!

Pesmi profesorja dr. Alojzija Merharja za 2. december 1915.

Slovenci svojemu cesarju.

(Ob 67 letnici.)

Odločena snežnikom je visokim
najdražja krona z žarom tisočkratnim,
z najlepšim plaščem jih krasi škrlatnim
večerna zarja nad slemenom slokim.

Ob tebi — ob visokih tvojih letih —
žari skrivnostno diadem rubinov
od samih zmag in slavnih bojnih činov
ob Visli, Soči . . . ob vodah nešteti.

Odločena je reki velemočni
kraljeva vlada z mnogimi vodami,
zedinili so v strugi eni sami
se šumni toki in studenci zvočni.

Naj narodov bi tvojih mnogotero
— očiščenih po skupni bolečini —
osrécilo se v skupni domovini;
naj eden v drugem čuva bratsko vero.

Odločeno je solncu na višavi
goreče žezlo vrhu zemske krogle,
pred njim bežijo sence onemogle,
vse zvezde zatemne v njegovi slavi.

Kadâr armada tvoja slavna vstane,
skopne sovražne trume v smrtni senci.
Junaki zadnji — nismo mi — Slovenci.
Ne zabi, oče, na sinove vdane!

Glej, danes vsa je domovina naša
molivcev vernih silna katedrala —
mogočen spev: „Za zmage Bógu hvala!“
„Daj nam svoj mir!“ se tih odmev oglašá.

Ob sedeminšestdesetletnici.

Ne, ne, ne! Nad slovensko domovino
ne bodo pluli séverni kragulji,
ne južne kanje ropale z ostrino
grabljivih nog po zemlji, ki jo z žulji,
s krvavimi jo branimo rokami.

Le orel —

le habsburški bo orel plul nad nami.

Ne, ne! Ni treba várihov nobenih,
obljub ni treba nam dajáti sladkih;
poznamo vas po delih nepoštenih,
vemó, da hodi laž po nogah kratkih.
Mi hodimo s pravičnimi vojskámi . . .

Naš varih —

naš varih je resnični Bog nad nami.

Ne boste nam izbirali cesarja,
ne v Bélgradu, ne v Moskvi, ne v Milanu;
mi že imamo svetlega vladarja,
ki zanj živimo zvesti v bojnem branu,
ki zanj umiramo v junaški krvi.

Naš cesar —

naš cesar je, naj bó: Franc Jožef Prvi!

Šolska poročila.

I. Učiteljstvo.

A. Izpremembe.

1.) Izstopila sta iz učiteljskega zbora pred začetkom šolskega leta 1915./16.:

Profesor *dr. Janko Lokar* je bil z razpisom c. kr. naučnega ministrstva z dne 13. avgusta 1915, št. 21.552 (predsedstvo dež. šol. sveta z dne 25. avgusta 1915, št. 189), s 1. septembrom 1915 premeščen na državno realko v Idriji.

Namestni telovadni učitelj *Evgen Sajovic* je iz zdravstvenih ozirov prenehal poučevati. (Dež. šol. svet z dne 14. septembra 1916, št. 4378.)

2.) Na novo sta vstopila:

Suplent državne slovenske gimnazije v Gorici *dr. Fran Mischitz* je bil z razpisom c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dne 27. septembra 1915, št. 4927, imenovan suplentom na tukajšnjem zavodu za šolsko leto 1915./16., odnosno za dobo potrebe.

Suplent c. kr. I. državne gimnazije v Ljubljani *Martin Volavšek* je bil z razpisom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 22. oktobra 1915, št. 5496, imenovan obenem suplentom na tukajšnjem zavodu.

B. Dopusti.

Profesorju *Ivanu Macherju* je c. kr. naučno ministrstvo z razpisom z dne 26. junija 1915, št. 18.085 (dež. šol. svet z dne 7. julija 1915, št. 3442), podelilo v svrhu nadaljnega vodstva tukajšnjega mestnega dekliškega liceja dopust za dobo šolskih let 1915./16. do 1917./18. Proti temu, da imenovanega za isto časovno dobo na zavodu nadomešča začasni učitelj *dr. Gvidon Sajovic*, ministrstvo ni ugovarjalo.

Profesorju *Alojziju Virbniku* je c. kr. naučno ministrstvo z razpisom z dne 21. oktobra 1915, št. 30.604 (dež. šol. svet z dne 24. oktobra 1915, št. 5646), podelilo nadaljnji dopust iz zdravstvenih ozirov do konca 1. polletja 1915./16. in mu ga z razpisom z dne 14. februarja 1916, št. 3059 (dež. šol. svet z dne 19. februarja 1916, št. 971), podaljšalo do konca šolskega leta 1915./16.

C. Druge osebne stvari.

Ravnatelj *Anton Šritof* je bil z razpisom c. kr. naučnega ministrstva z dne 29. oktobra 1915, št. 31.364 (dež. šol. svet z dne 2. novembra 1915, št. 5849), oproščen poučevanja v šolskem letu 1915./16.

Profesorju *Franu Jeraju* je c. kr. naučno ministrstvo z razpisom z dne 4. oktobra 1915, št. 29.118 (dež. šol. svet z dne 9. oktobra 1915, št. 5211), iz zdravstvenih ozirav znižalo učno obveznost na 8 tedenskih ur.

Profesor *Ivan Kavšek* je mogel na tukajšnjem zavodu dobiti samo 10 tedenskih ur, zato pa je bil uporabljan tudi na c. kr. I. državni gimnaziji, kar je c. kr. deželni šolski svet potrdil z razpisom z dne 14. oktobra 1915, št. 5322.

Suplent *Ivan Mazovec* je v zmislu razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 30. marca 1916, št. 1586, s 1. aprilom prevzel 6 tedenskih ur pouka tudi na c. kr. I. državni gimnaziji.

Profesor *dr. Fran Ilešič* tudi letos ni poučeval v zmislu razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 30. avgusta 1914, št. 5924.

Njega c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je z najvišjim sklepom z dne 7. februarja 1916 (naznanjenim z razpisom c. kr. deželnega predsedstva z dne 6. maja 1916, št. 1002/Pr.) profesorjema *Franu Jeraju* in *Alojziju Virbniku* najmilostneje izvolilo podeliti viteški križec Franc Jožefovega reda.

Č. Učiteljsko osebje koncem šolskega leta.

A. Za obvezne predmete.

Šte- vilo	Ime in značaj	Raz- rednik v razredu	Učil v razredu	Šte- vilo ur na teden
1	Anton Štritof , c. kr. ravnatelj VII. činovnega reda	—	Letos ni poučeval.	—
2	Josip Bučar , c. kr. profesor VII. činovnega reda, c. kr. nadporočnik	—	Vse šolsko leto v vojaški službi.	—
3	Fran Ilešič , dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda	—	Ni poučeval vse šolsko leto.	—
4	Fran Jeraj , c. kr. profesor VII. činovnega reda, imetnik viteškega križca Franc Jožefovega reda, varuh prirodopisnim učilom	—	Prirodopis v I. a, II. a, II. b in VI.	8
5	Anton Jeršinovič , c. kr. profesor VIII. činovnega reda, konzervator c. kr. osrednje komisije za ohranitev spomenikov, c. kr. nadporočnik	—	Vse šolsko leto v vojaški službi.	—
6	Ivan Kavšek , c. kr. profesor, varuh prirodoslovnim učilom	III.	Matematiko v I. a, III. in VI. — Prirodoslovje v III.	10

Šte- vilo	Ime in značaj	Raz- rednik v razredu	Učil v razredu	Šte- vilo ur na teden
7	Fran Kropivnik , dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, varuh zemljepisnim in zgodovinskim učilom	—	Zemljepis v II. a in II. b. — Zemljepis in zgodovino v IV., V., VII. in VIII.	17
8	Ivan Macher , c. kr. profesor VII. činovnega reda, začasni vodja mestnemu dekliškemu liceju	—	Vse šolsko leto na dopustu.	—
9	Ivan Maselj , c. kr. profesor VIII. činovnega reda, varuh učiteljski knjižnici	IV.	Slovenščino v III. — Nemščino v IV. — Latinščino v IV. — Grščino v IV. in V.	19
10	Alojzij Merhar , dr. bogoslovja, c. kr. veroučitelj po § 4. zakona z dne 19. septembra 1898, svetni duhovnik	—	Verouk v I. b, III., IV. in V. — Slovenščino v V. Opravljal je tudi verske vaje menjema z drugim katehetom.	8
11	Gregorij Pečjak , dr. bogoslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, svetni duhovnik, varuh knjižnici Podpornega društva	VIII.	Verouk v I. a, II. a, II. b, VI., VII. in VIII. — Propedeutiko v VII. in VIII. Opravljal je tudi verske vaje menjema z drugim katehetom.	14 2
12	Josip Pipenbacher , dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, c. in kr. vojaški oskrb. oficijal v rezervi, občinski svetnik	—	Vse šolsko leto v vojaški službi.	—
13	Adolf Robida , c. kr. profesor, varuh nemški dijaški knjižnici	—	Nemščino v I. a, III., V., VI., VII. in VIII. — Slovenščino v VII.	23
14	Josip Schweiger , c. kr. profesor	VII.	Matematiko v IV., V., VII. in VIII. — Prirodoslovje v VII. in VIII.	16
15	Jakob Teršan , c. kr. profesor	II. b	Latinščino v II. b in III. — Grščino v III. in VI.	19
16	Ivan Tertnik , dr. modroslovja, c. kr. profesor VII. činovnega reda	I. a	Slovenščino v I. a. — Latinščino v I. a in VIII. — Grščino v VII.	17

Šte- vilo	Ime in značaj	Raz- rednik v razredu	Učil v razredu	Šte- vilo ur na teden
17	Alojzij Virbnik , c. kr. profesor VII. činovnega reda, imetnik viteškega križca Franc Jožefovega reda	—	Vse šolsko leto na dopustu.	—
18	Josip Wester , c. kr. profesor VIII. činovnega reda, c. kr. nadporočnik	—	Vse šolsko leto v vojaški službi.	—
19	Gvidon Sajovic , dr. modroslovja, c. kr. začasni učitelj, asistent na deželnem muzeju	I. b	Matematiko v I. b, II. a in II. b. — Prirodopis v I. b, IV. in V.	16
20	Ivan Mazovec , namestni gimnazijski učitelj, varuh slovenski dijaški knjižnici	II. a	Slovenščino v II. a, II. b, IV., VI. in VIII. — Latinščino v II. a.	15
21	Fran Mischitz , dr. modroslovja, namestni gimnazijski učitelj	V.	Slovenščino v I. b. — Nemščino v II. a. — Latinščino v I. b, V. in VII.	24
22	Fran Pavlič , namestni gimnazijski učitelj, c. in kr. nadporočnik v rezervi pri 79. pešpolku	—	Vse šolsko leto v vojaški službi.	—
23	Ivan Škerlj , namestni gimnazijski učitelj	VI.	Nemščino v I. b in II. b. — Latinščino v VI. — Grščino v VIII. — Zgodovino v II. a in II. b.	23
24	Ludovik Vagaja , namestni gimnazijski učitelj, c. in kr. praporščak pri 17. pešpolku	—	Vse šolsko leto v vojaški službi.	—
25	Ivan Vesenjak , namestni učitelj c. kr. učiteljišča	—	Zemljepis in zgodovino v III.	3
26	Martin Volavšek , namestni učitelj I. drž. gimnazije	—	Zemljepis v I. a in I. b. — Zemljepis in zgodovino v VI.	8

B. Za neobvezne predmete.

Josip Vedral, državno izprašani učitelj glasbe in petja za srednje šole, učitelj „Glasbene Matice“, je učil petje v 2 oddelkih, 2 uri na teden.

Adolf Robida, c. kr. profesor na tukajšnjem zavodu, je učil slovensko in nemško stenografijo, vsako v I. tečaju po 2 uri na teden.

Šolski sluga: **Ivan Rozman** (je bil vse šolsko leto v vojaški službi).

Pomožni sluga: **Ivan Gril**.

II. Učni načrt.

A. Obvezni predmeti.

(Glej izvestje šolskega leta 1913./14. str. 48 in 49!)

Pregled predmetov, razpredeljenih po posameznih razredih in tedenskih urah.

(Številke v oklepih značijo za letos zmanjšano število tedenskih ur.)

Predmet	I. a	I. b	II. a	II. b	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Skupaj
Veronk	2	2	2	2	2	(1) 2	2	2	2	2	(19) 20
Latinščina	(7) 8	(7) 8	(6) 7	(6) 7	(5) 6	(5) 6	(5) 6	(5) 6	(4) 5	(4) 5	(54) 64
Grščina	—	—	—	—	(4) 5	4	(4) 5	(4) 5	(3) 4	(4) 5	(23) 28
Nemščina	5	5	5	5	4	4	3	3	3	3	40
Slovenščina	3	3	2	2	(2) 3	2	(1) 2	(1) 2	2	2	(20) 23
Zgodovina	—	—	2	2	(1) 2	(1) 2	3	(3) 4	3	⁽³⁾ 4 ₃	(18) 22 I. teč. (18) 21 II. teč.
Zemljepis	2	2	2	2	2	2	1	1	—	—	14
Matematika	3	3	3	3	(2) 3	(2) 3	3	3	(2) 3	2	(26) 29
Prirodopis	2	2	2	2	—	3	(2) 3	2	—	—	(15) 16
Prirodoslovje	—	—	—	—	2	—	—	—	4	³ (3) 4	⁹ I. teč. (9) 10 II. teč.
Propedevtika	—	—	—	—	—	—	—	—	(1) 2	(1) 2	(2) 4
Lepopisje	(-) 1	(-) 1	—	—	—	—	—	—	—	—	(-) 2
Telovadba	(-) 2	(-) 2	(-) 2	(-) 2	(-) 2	(-) 2	—	—	—	—	(-) 12
Skupaj	28 (24)	28 (24)	27 (24)	27 (24)	31 (24)	30 (24)	28 (24)	28 (24)	28 (24)	28 (24)	283 (240)

B. Neobvezni predmeti.

Izmed neobveznih predmetov se je letos moglo poučevati samo petje (deloma) in slovensko in nemško stenografijo.

1. Petje.

V tem predmetu so se poučevali učenci v dveh oddelkih po 1 uro na teden. Več ni bilo možno vsled vojnih razmer.

I. oddelek (začetniki, 1 uro na teden). Predelala se je samo najpotrebnejša snov elementarnega petja. Udeležba: v prvem polletju 37, v drugem 29 učencev.

II. oddelek (cerkveni zbor, 1 uro na teden). Vadile so se dvo- in troglasne cerkvene pesmi za sv. mašo. Udeležba: v prvem polletju 30, v drugem 28 učencev. Drugi oddelek je obiskovalo tudi 15 učencev iz I. oddelka.

2. Stenografija.

a) Slovenska.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v enem (I.) tečaju po 2 uri na teden. Učna knjiga: Novak, Slovenska stenografija. Udeležba: v prvem polletju 21, v drugem 27 učencev.

Poučevali so se učenci od V. do VIII. razreda v enem (I.) tečaju po 2 uri na teden. Prostore je brezplačno prepustil g. Jos. Christof v svojem učnem zavodu. Učna knjiga: Jahne, Lehrbuch der Gabelsbergerschen Stenographie. Udeležba: v prvem polletju 35, v drugem 33 učencev.

III. Prebrana tvarina.

A. Iz latinščine.

III. razred. Berila iz Košanove Latinske čitanke za tretji gimnazijski razred, in sicer: Iz Kvinta Kurcija Rufa: št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9; iz Kornelija Nepota: De Pelopida Thebano.

IV. razred. Caesar, Commentarii de bello Gallico (Košan, Latinska čitanka za četrti in peti gimnazijski razred), lib. I., IV. cap. 16—36. — Na izust: I. 1, 3—5, 9, 12, 23, 28.

V. razred. Ovidius (ed. Sedlmayer): Metamorph.: 1, 2, 4, 5, 16, 18; Elegien: III. 8. — Livius (ed. Zingerle-Scheindler), XXI. 1—18, 31—37, XXII. večinoma v izberi. — Domače berilo: Hudales: Ovidius, Metamorph. 12; Jeglič: Livius I. 17; Jug: Livius VIII. 8—11; Mis: Ovidius, Metamorph. 19; Pušar: Livius XXVI. 9; Ragazi: Livius I. 25—26; Sadar: Livius I. 5; Sink: Ovidius, Metamorph. 23.

VI. razred. Sallustius, De bello Jugurthino, v celoti (posamezne krajše odstavke je prevzelo nekaj dijakov za domače berilo); Cicero, In Catilinam, oratio I.; Vergilius, Aeneis, lib. I.

VII. razred. Cicero: De imperio Cn. Pompei (ed. Nohl); Briefe des jüngeren Plinius (ed. Kukula) v izberi; Biese, Römische Elegiker, v izberi.

VIII. razred. Horatius (ed. J. Huemer), Carmin.: lib. I., carm. 1., 11., 22., 24., 31., 38.; lib. II., carm. 3., 6., 7., 9., 10., 13., 14., 16., 18., 20.; lib. III., carm. 30.; lib. IV., carm. 3., 8.; Epod. 2., 7.; Satirar., lib. I., sat. 1., 6.; lib. II., sat. 6.; Epistular. lib. I., epist. 20., v celoti; posamezna mesta pa iz: Carmin., lib. I., carm. 2., 4., 7., 18., 37.; lib. II., carm. 2., 17.; lib. III., carm. 1., 2., 3., 4., 8., 16., 21.; lib. IV., carm. 7., 9., 12.; Satirar. lib. I., sat. 1. — Na izust: Carmin.: lib. I., carm. 1., 11., 22., 24., 31., 38.; lib. II., carm. 3., 6., 7., 10., 13., 14., 16., 18., 20.; lib. III., carm. 30.; lib. IV., carm. 3., 8. — Tacitus (ed. A. Weidner), Annal.: lib. I., cap. 16—30.; lib. XIV., cap. 51.—56.; lib. XV., cap. 38.—45., cap. 60.—65.

B. Iz grščine.

V. razred. Xenophon, Auswahl (ed. Prinz): Anabasis, 1—6. — Homer, Ilias (ed. Christ), lib. I. — Na izust: Xenophon, Anabasis, 1, § 1—2; Homer, Ilias, I. 1—51, 185—219, 352—395.

VI. razred. Homer, Ilias (ed. Christ): lib. V., 1—347; VI., 1—208; XVIII.; XX. — Herodot (ed. Scheindler): lib. VII., cap. 19—29, 33—37, 40—41, 44—57, 198—238.

VII. razred. Homer, *᾽Οδύσσεια* (ed. A. Th. Christ): lib. I., vers. 1.—75.; lib. V., vers. 35.—393.; lib. VI.; lib. VII. — Demosthenes (ed. K. Wotke), *Κατὰ Φιλίππου Α, ᾽Ολυνθιακός Α*. — Platon (ed. K. Huemer), *Ἀπολογία Σωκράτους*, I.

VIII. razred. Platon (ed. Huemer): Apologie des Sokrates, II., Kriton. — Einzelne Abschnitte aus dem Symposion und Phaidon. — Homer, Odyssee (ed. Christ): lib. VIII., IX. — Sophokles (ed. Schubert-Hüter), König Ödipus.

C. Iz nemščine.

V. razred. Izbor iz čitanke. — Na p a m e t: Die Kraniche des Ibykus, Der Tod des Tiberius.

VI. razred. Razen čitanke kot šolsko ali domače štivo: Räuber, Goetz, Kabale und Liebe, Maria Magdalena, Emilia Galotti. — Na p a m e t: Die beiden Musen, Leonore, An Leonore.

VII. razred. Razen čitanke kot šolsko ali domače štivo: Faust, Jungfrau von Orleans, Maria Stuart, Der zerbrochene Krug, Kätchen von Heilbronn. — Na p a m e t: Lied von der Glocke (izbor).

VIII. razred. Razen čitanke kot šolsko ali domače štivo: Fallissement, Hamlet, König Lear, Nora.

Č. Iz slovenščine.

V. razred. Sket, Čitanka: Narodno epsko pesništvo: Pravljica o sojenicah (§ 12), Pravljica o rojenicah (§ 13), Mlada Zora (§ 48), Mlada Breda (§ 49), Asan Aginica (§ 50), Martin Krpan (§ 72).

VI. razred. Posamezne panoge lirskega pesništva, deloma po čitanki, večinoma po izdajah posameznih pesnikov. Prešeren, Svetličič, Levstik, Jenko, Gregorčič, Aškerc, Župančič (Čez plan, Ciciban), Aleksandrov-Murn, Dragotin Kette (vse kurzorično). — Shakespeare „Hamlet“.

VII. razred. Staroslovenski teksti iz čitanke. Prešeren (izbor). Protestan-tovska, katoliška in prehodna doba s primeri iz čitanke.

VIII. razred. Izbor iz slovstvene čitanke. Kurzorično čitanje iz Levstikove izdaje Vodnikovih pesmi, — posamezni primeri iz Vodnikove proze, primeri iz Levstikovih pesmi in proze, izbrane pesmi iz Jenka, Gregorčiča, Aškercja, Župančiča, Ketteja in Aleksandrova; primeri iz Jurčičeve, Tavčarjeve in Krsnikove proze.

IV. Govorne vaje.

A. Iz nemščine.

V. razred. Adamič: a) Vorgeschichte der Okkupation Bosniens und der Herzegowina; b) Türkennot in Krain. Miškot: a) Unterseeboot; b) Dr. Nansens Nordpolexpedition. Debeljak: a) König Ottokars Glück und Ende; b) Was erzählte mein Onkel, als er aus dem Kriege gekommen war. Ragazi: a) Straußenzucht; b) Die französische Fremdenlegion. Sadar: a) Ursachen des jetzigen Weltkrieges; b) Meine Reise nach Braunau. Virant: a) Ein Spaziergang in der Umgebung von Laibach; b) Die Ameise. Mlekuž: a) In den Hohen Tauern; b) Wie die Flüchtlinge meinen Heimatsort verließen.

Jeglič: a) Leben im Meere; b) Die Eroberung Roms durch die Gallier. Hudales: a) Ein Ereignis zwischen Luftfliegern; b) Der Schwimmsport. Guzelj: a) Fortpflanzen der Pflanzten; b) Abschied der Soldaten. Mrovlje: a) Scheinwerfer im Kriegsdienste; b) Die Luftschiffahrt. Potokar: a) Das Leben in Japan; b) Eine Nacht an der Südküste von Japan. Šink: a) Die Kunst, Bücher zu lesen; b) Die Löwenjagd. Sever: a) Geschichte und Entwicklung der Violine; b) Paganinis Leben und Wirken. Bajuk: a) Eine Reise durch die Wüste; b) Ein Spaziergang durch Laibach. Marčič: a) Der Kuckuck; b) Die Katakomben. Pušar: a) Die Unterwelt von St. Kanzian; b) Von Ojstrica nach Grintovec. Aplenc: a) Zeltleben in Sibirien; b) Die Waffen. Mis: a) Etwas über die Kriegführung. b) Rafael Santi. Jug: a) Etwas über die Sitten der bosnischen Völker; b) Die Besitznahme Bosniens und der Herzegowina.

VI. razred. Cesar: Schrapnell und Granate. Fon: a) Die Entwicklung des Schiffswesens; b) Das Unterseeboot. Gregorin: a) Die Dilettantenbühne; b) Etwas über die Mimik. Hafner: Der Fasan. Ilc: a) Das bürgerliche Leben und die Sklaverei im alten Ägypten; b) Der Blutkreislauf des Menschen. Jeglič: Meine Reise nach Lourdes. Jug: a) Das Geschütz und dessen Rolle im gegenwärtigen Kriege; b) Laibach in früheren Jahrhunderten. Kavčič: Luftschiffe. Klopčar: Die Konstruktion der Automobile. Kovač: Die Wüste Sahara. Križman: Vom Heben und Bergen verunglückter Schiffe. Laurič: a) Vom Leben auf anderen Sternen; b) Die Meteore. Lešnjak: Das Schachspiel. Medic: Der Rudersport. Matkovič: Die Oberamerikanische Pampas. Pavčič: a) Die Walfischjagd; b) Frederik Chopin. Podreberšek: a) Das Rote Kreuz; b) Die Organisation der Feuerwehr. Polc: a) Die Sonne und ihr Hofstaat; b) Bibliothekskunde. Premk: a) Unterseeboote; b) Die Einrichtung der Schützengräben und der Stellungskampf. Robida: Die Seeminen. Rupnik: Der Torpedo. Stanič: Die Glasmalerei. Tavčar: Die südslawischen Bauernaufstände. Toman: a) Beethoven; b) Richard Wagner. Zalar: Österreichische Nordpolexpedition. Zurlini: Charakter Maximilians I. Žagar: Die Pyramiden.

VII. razred. Ahčin: a) Die Vogelpolizei; b) Die Kämpfe um die Stadt Laibach 1809. Bahovec: Das Billardspiel. Benedik: a) Giftwaffen der Schlangen; b) Die Tuberkulose. Črnagoj: a) Das Laibacher Moor; b) Die Meister der Renaissance. Florjančič: a) Das Leben des Eskimo; b) Etwas über das Börsenwesen. Gabršek Josip: Molière. Gabršek Mihael: a) Goetz von Berlichingen und der Bauernkrieg; b) Der Abfall der nordamerikanischen Kolonien von England. Irkič: a) Der Totenkult der Ägypter; b) Die Lokomotive. Jeglič: a) Das Leben der deutschen Bauern im Dreißigjährigen Kriege; b) Die Glasfabrikation. Kavčič: Die Geschichte des Unterseebootes. Kragelj: Henrik Ibsen. Kunaver: Belgische Kohlen- und Eisenindustrie. Sbrizaj: a) Moderne Glasindustrie; b) Eisenbetonbau; c) Der Dieselmotor. Stojkovič: Das Leben der mittelalterlichen Ritter. Štimec: a) Der heutige Stand der Wettervoraussage; b) Die Turbine.

VIII. razred. Jeglič: Über den Begriff des Schönen. Kavčič: Die Amazonen in Geschichte, Sage und Dichtung. Krištof: Geld- und Kredithandel. Gabrejna: Allgemeine Charakteristik der Gewehre. Levstik: Geschichte der Erforschung der Südpolarregionen bis 1907. Terpin: Einiges über Spektralanalyse. Jeglič: Ibsens gesellschaftliche Probleme.

B. Iz slovenščine.

V. razred. Početki krščanstva med Slovenci. Mrovlje: Baron Jurij Vega. Šink: „Pod svobodnim solncem“. Hribar: Lastovica. Mlekuž: Simon Gregorčič. Pušar: Andrej Hofer.

VI. razred. Gregorin: Shakespeare, „Hamlet“. Ilc: Jenkova lirika. Lavrič: Simon Gregorčič. Matkovič: Župančičev „Ciciban“. Pavčič: Župančič, „Čez plan“. Toman: Dragotin Kette. Zurlini: Anton Medved. Žagar: Murn-Aleksandrov.

VII. razred: Ahčin: a) O bojih Francozov na slovenskih tleh leta 1809.; b) V varstvo ptic. Bahovec: a) Razvoj kinematografa; b) Emona. Bayr: a) Urh II. grof celjski; b) Mahdi. Benedik: Boj za obstanek v priroči. Črnagoj: a) Zgodovina slovenskega slikarstva; b) Ljubljanski spomeniki. Florjančič: a) Najstarejša poročila o Slovanih; b) Slovenske pasijonske igre. Gabršek Josip: Veliki slovensko-hrvaški kmečki upor. Gabršek Mihael: Ljudski spomini na Francoze. Irkič: Slovenski kmečki upori v 16. stoletju. Jeglič: Odkritje Sibirije. Kavčič: a) Nastanek Idrije in njen pomen; b) Zračna letala in njih pomen v vojski. Kunaver: a) Ljubljanski potres leta 1895.; b) Isaak Newton. Majcen: Kamnena doba in stavbe na koleh. Sbrizaj: a) Lord Byron; b) Avtomobil. Stojkovič: a) Akcijske družbe; b) Razvoj denarja. Štivec: a) Človeške naselbine v Alpah; b) Vodna kolesa.

VIII. razred. Jeglič: Vpliv Richard Dehmela na slovensko moderno. Levstik: O mnemotehniki. Terpin: V katakombah. Krištof: Razvoj moderne uradniške države. Gabrejna: Baumbachov in Aškercov „Zlatorog“.

V. Naloge.

A. Za nemške sestavke.

V. razred. Šolske naloge: 1. Nachsommer. 2. Was wissen wir über die Vulkane? 3. Hagen bei den Wasserjungfrauen. 4. Herzog Ernst in Geschichte und Sage. — Domače naloge: 1. a) Womit kann ich meinen Eltern nützen?; b) Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo. 2. a) Einen Schwätzer bringt nur ein Stummer zum Schweigen; b) Das wahre Licht läßt sich nicht mit Mäulern auslöschen; c) Dessen Wünsche bleiben unerfüllt, der nicht beharrlich ist. 3. Mein Schreibtisch. 4. Freies Thema.

VI. razred. Šolske naloge: 1. a) Die süßeste Rache ist das Verzeihen; b) Vince te ipsum. 2. Die Lyrik des 17. Jahrhunderts. 3. Wie hat Schiller die Räubergestalten um den Hauptmann Karl Moor gruppiert? 4. Der Aufbau in Bürgers Lenore. — Domače naloge: 1. Wie kann ich als Nichtsoldat dem Vaterlande nützen? 2. a) Inwiefern hat Goethe in der Karlszene den Ton eines Kindes getroffen?; b) Warum hat Goethe im Goetz von Berlichingen die Karlszene eingeflochten?; c) Die Reformationsbestrebungen, durch Bruder Martin dargestellt. 3. a) Die Bedeutung der Rottaszene in Emilia Galotti; b) Mit dem Hut in der Hand kommt man durchs ganze Land; c) Der Nutzen der Stenographie. 4. Was muß ein Obergymnasiast von der Kriegsleihe wissen?

VII. razred. Šolske naloge: 1. Ährenfeld — Schlachtfeld. (Ein Vergleich.) 2. Welche Gedanken entwickelt Johanna in ihrem Monolog: „Lebt wohl, ihr Berge, ihr geliebten Triften“. 3. a) Die Bedeutung der Brunnenzene; b) Welche Gedanken entwickelt Gretchen im Liede: „Meine Ruh' ist hin“? — **Domače naloge:** 1. Was erregt im Herzen des Jünglings die Aufopferungslust? 2. a) Ich kann, was ich will, wenn ich will, was ich kann; b) Der Charakter der Tischlerin in Hebbels „Maria Magdalena“; c) „O selig, o selig ein Kind noch zu sein“. 3. Der Eingangsmonolog in Goethes „Faust“. (Dispositionsarbeit.) 4. Durch welche Momente hat mich der Weltkrieg zur Sparsamkeit erzogen? 5. a) Die Bedeutung Grillparzers; b) Die Bedeutung Raimunds.

VIII. razred. Šolske naloge: 1. a) Der heurige Allerseelentag; b) Das Bessere ist der Feind des Guten; c) Die eiserne Zeit braucht eiserne Männer. 2. Heine als Lyriker. 3. a) Welchen Einfluß übt auf den Nichtgebildeten der Verkehr mit Gebildeten?; b) Des Menschen Dasein, alt wie jung, lebt zwischen Hoffnung und Erinnerung. (Grillparzer.) 4. a) Nur in der Arbeit ist Glück; b) Heibel ein Vorläufer der Moderne. 5. Triests Bedeutung für Österreich. — **Domače naloge:** 1. a) Der Abschied von meinen einrückenden Mitschülern; b) Über meine Ideale. 2. a) Inwiefern gruppierte und charakterisierte Björnson in seinem „Fallissement“ die Gäste?; b) Ist Sannäs lebenswahr gezeichnet oder nicht?; c) Die Philosophie der Totengräber in Shakespeares „Hamlet“; d) Der Charakter der Königin. 3. Gerhart Hauptmanns Werke und Bedeutung. (Dispositionsarbeit.)

B. Za slovenske sestavke.

V. razred. Šolske naloge: 1. Žitno in bojno polje. 2. „Mlada Breda“, značaji glavnih oseb. 3. Pismo ranjencev. 4. Pravljica. (Poljubna snov.) — **Domače naloge:** 1. Kako smo pobirali bojevnine. 2. Poveljnikov nagovor vojakom (pred odločilnim napadom).

VI. razred. Šolske naloge: 1. V mladosti vunder terdniši so mreže, ki v njih derži nas upa moč goljfiava. (Prešeren.) 2. Umirajoči vojak. (Kip.) 3. Vinarček. (Dr. M. Opeka, „Pesem o vinarjih“.) 4. Junaka vabi boj, ne bo se trudil on s peresom in ne z drevsom. (Prešeren.) — **Domače naloge:** 1. O neumrjočnosti duše. (Ob Vseh svetih.) 2. Kdor urne roke, sol v glavi ima, si v vsaki nesreči pomagat' zna. (Prešeren.) 3. Vojna nekdanj in sedaj. (Dispozicijska naloga.)

VII. razred. Šolske naloge: 1. Kaj govori treznemu človeku njegova obleka? 2. V koliko in zakaj so Nemci podpirali slovensko protestantovsko slovstvo? 3. Per aspera ad astra. — **Domače naloge:** 1. a) Kaj sem dolžan materi?; b) Kaj sem dolžan domovini? 2. a) Kako se učim s haskom pesem na izust?; b) Moderna občila na suhem; c) „Krasna si bistra hči planin.“ (Gregorčič, „Soči“.) 3. „Kadar ga nimaš, je vinar zlat.“ (Cankar.) 4. a) Pomen kmetijstva; b) Pomen industrije v sedanji vojni.

VIII. razred. Šolske naloge: 1. Protestantovski sestanek. 2. Pogled v bodočnost. 3. Na katere znamenite može me spominja sprehod po Ljubljani? — **Domače naloge:** 1. Vernih duš dan. (Ob svetovni vojski.) 2. Melanholiija. (Iz Prešernovega življenja.) 3. Levstik v licealni knjižnici.

VI. Učila.

I. Gimnazijska knjižnica, in sicer:

1.) *Učiteljska knjižnica*, ki jo je oskrboval profesor *Ivan Maselj*, se je pomnožila v šolskem letu 1915./16. za 37 zvezkov, 15 sešitkov ter 300 srednješolskih izvestij.

A. Nakupilo se je 33 zvezkov ter 15 sešitkov, in sicer:

a) *Kot nadaljevanje:*

Österr. Mittelschule, 1915. — Zeitschrift für die österr. Gymnasien, 1915. — Zeitschrift für österreichische Volkskunde, 1915. — Geographischer Anzeiger, 1915. — Deutsche Rundschau für Geographie 1915/16. — Carniola, 1915. — Kosmos, 1915. — Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht, 1915. — Archiv für slavische Philologie, 1915. — Dom in Svet, 1915. — Popotnik, 1915. — Slovan, 1915. — Veda, 1915. — Zvon, 1915. — Rocznik Slawistyczny, VII, 1914/15. — Zeitschrift für den deutschen Unterricht, 1915. — Čas, 1915. — Publikacije „Slovenske šolske Matice“ pro 1915.: 1.) Bežek, Občno vzgojeslovje; 2.) Pedagoški Letopis, XIV. zv. — Publikacije „Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu“ pro 1915.: 1.) Rad..., knjiga 204—208; 2.) Zbornik za narodni život, knj. XIX. sv. 2; XX. sv. 1; 3.) Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium, sv. XXXVI., XXXVII.; 4.) Izvješća o raspravama matematičko-prirodoslovnog razreda, sv. 3, 4; 5.) Prirodoslovna istraživanja Hrvatske i Slavonije, sv. 4.—7.; 6.) Ljetopis Jugoslavenske Akademije pro 1914; 7.) Monumenta historico-iuridica, vol. X.; 8.) Gradja za povjest književnosti hrvatske, knj. 8 (se je na prošnjo vrnila); 9.) Pojave vulgarno-latinskoga jezika na napisima = Djela, sv. 25.; 10.) Codex diplomaticus, vol. XII.; 11.) Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, sv. 33.; 12.) Prinosi za hrvatski pravno-povjestni Rječnik, sv. V. — Brehms Tierleben, XII. (Säugetiere 3.), II. (Insekten). — Thesaurus linguae latinae V. 6. — Rabenhorst, Kryptogamen-Flora, VI. 23.—24.

b) *Na novo:*

Haupt, Metamorphosen des P. Ovidius Naso, I., 9. natis. — Sonderbeilage zum V. Bl. d. n. ö. Landesschulrates 1915, št. XXX, XXXIII; 1916, št. I., V., VII.

B. Na darilih so prirastli 4 zvezki.

Podarili so: Visoka c. kr. deželna vlada Kranjska 1 izv. Deželnega zakonika 1915. — Pisatelj: O. Šanda, Lepa Vida, 2 izv. — Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu: Doklerjev grško-slovenski slovar.

C. Potom za mene je prejela učiteljska knjižnica okrog 300 srednješolskih izvestij.

Koncem šolskega leta 1915./16. šteje torej učiteljska knjižnica 5617 zvezkov, 196 sešitkov ter okrog 8571 srednješolskih izvestij.

2.) *Dijaška knjižnica.*

a) Nemški oddelek dijaške knjižnice, ki ga je oskrboval profesor *Adolf Robida*, se je pomnožil za 41 del, oziroma 45 zvezkov, in sicer:

A. Po nakupu (za 29 del, oziroma 37 zvezkov): Deutscher Hauschatz 1915. — Der gute Kamerad 1915. — Alte und neue Welt 1915. — Velhagen-Klasing, Volksbücher 125, 126, 127. — Sandri, Die Franzosenkämpfe in Krain 1809. — Kriegsschauplatzkarten, št. 1—104. — Brabec, Johann von Österreich; Der junge Radetzky. — Kaltschmid, Kriegsgeschichten. — Slawik, Geschichten von der See. — Smolle, Von großen und kleinen Helden; Der Weltkrieg 1914/15. — Frauengruber, Aus dem Weltkriege; Gott erhalte! — Proschko, Habsburgs Herrscherfrauen. — Gaspar, Unsere Dynastie im Felde. — „Viribus unitis“, Österreich-Ungarn und der Weltkrieg. — Kalender vom Silbernen Kreuze für das Jahr 1916 (5 izv.). — „67 Jahre auf dem Throne Habsburgs“ (5 izv.). — Almanach des Kriegsjahres 1914/15 der patriotischen Frauen Österreichs. — Bruch-Album: „Unsere Heerführer“. — Kriegsalmanach, herausgegeben vom Kriegshilfsbureau. — „Jung-Österreich“ 1916. — „Jung-Österreich“, Handbuch. — Kaltschmid, Kartenlese-Handbuch. — „Wandtafeln für Schule und Haus“, Nr. 34—37: Anno domini 1915, Lagerszene, Auszug ins Feld, Beim Roten Kreuz. — „Zwei neue Anschauungsbilder aus dem Marinewesen.“

B. Po darilih (12 knjig): Založništvo Kosmosa 5 knjižic leta 1915.: Der Mensch der Zukunft, Gepanzerte Ritter, Vom Kerbstock zum Alphabet, Das Gedächtnis, Raubwild und Dickhäuter in Deutsch-Ostafrika. — Založništvo K. Graeser 3 knjige: von Gentz, Österreichische Manifeste 1807 und 1815; R. Wagner, Parsifal, Die Gruppe des Laokoon. — Josip Kunaver, magistratni tehnični asistent: 4 letnike „Technische Monatshefte“ (1911/12, 1912/13, 1913/14, 1914/15).

Koncem šolskega leta 1915./16. šteje ta oddelek 1495 del, oziroma 1768 zvezkov.

b) Slovenski oddelek dijaške knjižnice, ki ga je oskrboval nadomestni gimnazijski učitelj *Ivan Mazovec*, se je pomnožil za 19 del, oziroma 30 zvezkov, in sicer:

A. Po nakupu (za 17 del, oziroma 11 zvezkov): Mentor 1915. — Vrtec in Angeljček (2 izv.) 1915. — Zvonček (2 izv.) 1915. — Dom in Svet (2 izv.) 1915. — Carniola 1910—1915. — Gruden, Šola pri sv. Nikolaju in ljubljansko nižje šolstvo. — Seidl, Širokočelni los. — Zločin v Sarajevu (5 izv.). — O. Župančič, Sto ugank (5 izv.); Ciciban (2 izv.). — Utva, Kraguljčki (2 izv.). — Grafenauer, Zgodovina slovenskega slovstva, I., II. (2 izv.).

B. Po darilih (2 deli): Darilo časopisa „Čas“: Gruden, Slovenski župani; P. L. Colona, Malenkosti.

Koncem šolskega leta 1914./15. šteje ta knjižnica 1609 slovenskih, hrvatskih in čeških del, oziroma 1804 knjig.

II. Zemljepisni in zgodovinski kabinet (varuh profesor *dr. Fran Kro-pivnik*) se letos ni nič pomnožil.

Vsa zbirka šteje koncem šolskega leta 1 Felklov telurij, 3 zemeljske oble, 163 zemljepisnih, generalnih in specialnih zemljevidov in načrtov, 43 zgodovinskih zemljevidov, 177 podob in tabel za pouk v zemljepisju, 171 takih za pouk v zgodovini, 4 stereoskope s 54 zemljepisnimi in 54 zgodovinskimi slikami, dr. W. Hensella zbirko „Modelle zur Veranschaulichung antiken Lebens“ (23 kosov), 23 zemljepisnih atlantov in statističnih tabel, 6 zgodovinskih atlantov in 2 kosa mozaika.

III. Prirodoslovni kabinet, ki ga je oskrboval profesor *Ivan Kavšek*, je pridobil tele predmete:

P o n a k u p u: 1.) Arendt R., Technik der anorganischen Experimentalchemie. — 2.) Erdmann H., Lehrbuch der anorganischen Chemie. — 3.) Hahn H., Handbuch für physikalische Schülerübungen. — 4.) Müller-Pouillet, Lehrbuch der Physik, IV. 2., 3.

Prirodoslovni kabinet šteje tedaj koncem šolskega leta: 90 kosov oprave, 564 fizikalnih pristrojov, 15 stenskih slik, 200 kemikalij, 37 lesnih barvil, 410 kemiških potrebščin, 47 knjig, oziroma zvezkov, 80 kosov orodja, 84 stereometrijskih teles, 47 risalnih potrebščin, skupaj 1574 kosov.

IV. Prirodopisni kabinet, ki ga je oskrboval profesor *Fran Jeraj*, je pridobil tele predmete:

P o n a k u p u: 1.) Pfurtscheller, Zoologische Wandtafeln. Taf. 28: Mus decumanus. — 2.) Pteropus edulis. — 3.) Phoca vitulina. — 4.) Ornithorhynchus paradoxus.

Prirodopisna zbirka šteje tedaj koncem šolskega leta: 15 antropoloških, 3014 zooloških, 1261 botaničnih predmetov, 238 kristalnih vzorcev, 1408 rudninskih in geoloških objektov, 120 orodij in potrebščin, 388 prirodopisnih (stenskih in manjših) slik, skupaj 6444.

V. Risarska učila se letos niso pomnožila.

VI. Telovadno orodje se letos ni pomnožilo.

VII. C. kr. botanični vrt (pod nadzorstvom c. kr. šolskega svetnika in profesorja *Aljona Paulina* in v oskrbi botaničnega vrtnarja *Frana Juvana*). Pravico, uporabljati ta vrt v svoj prid, imajo vsa ljubljanska učilišča. Troške njegovega vzdrževanja nosi glasom razpisa c. kr. naučnega ministrstva z dne 4. oktobra 1909, št. 17.713, država in mestna občina ljubljanska, ki prispeva 210 K na leto.

VIII. C. kr. študijska knjižnica z letošnjo državno dotacijo 1600 K je pod zakonitimi pogoji pristopna učiteljem in učencem. Koncem leta 1915. je štela skupno 40.235 del, in sicer: 62.118 zvezkov, 9934 sešitkov, 3944 listov, 136 zemljevidov in 497 rokopisov. Bila je v oskrbi c. kr. ravnatelja *Luke Pintarja* do njegove smrti 7. decembra 1915, poslej pa c. kr. bibliotekarja *dr. Avgusta Žigona*.

IX. Deželni muzej Rudolfinum z bogatimi zbirkami iz vseh treh delov prirodstva ter z mnogimi starinami in s kulturnozgodovinskimi predmeti, ki se jim pridružujejo obilne prazgodovinske najdbe, zlasti ostanki nakolnih stavb na Kranjskem. Oskrbuje ga ravnatelj profesor *dr. Josip Mantuani*.

VII. Učne knjige

pri pouku v obveznih predmetih v šolskem letu 1916./17.

I. razred. Veronauk: Veliki katekizem, po izvorniku avstrijskih škofov. — Latinščina: Pipenbacher, Latinska slovnica, 2. izdaja; Latinska vadnica za I. gimnazijski razred, 2. izdaja. — Nemščina: Končnik-Fon, Deutsches Lesebuch für die erste Klasse slowenischer und slowenisch-utraquistischer Mittelschulen und verwandter Lehranstalten, 1. Band. — Sloven-

ščina: Sket-Janežič, Slovenska slovnica, 10. natis; Sket-Wester, Slovenska čitanka za I. razred srednjih šol, 5. natis. — Zemljepisje: Pajk, Zemljepis za srednje šole. I. Kozenn, Geographischer Schulatlas, 42. natis. — Matematika: Matek-Peterlin, Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol. Mazi, Geometrijski nazorni nauk za I. razred srednjih šol. — Prirodoznansvo: Macher, Prirodopis živalstva, 2. natis; Prirodopis rastlinstva, 2. natis.

II. razred. Veronauk: Katekizem kakor v I. Stroj, Liturgika. — Latinščina: Latinska slovnica kakor v I. Pipenbacher, Latinska vadnica za II. gimnazijski razred. — Nemščina kakor v I. — Slovenščina: Slovnica kakor v I. Sket-Wester, Slovenska čitanka za II. razred srednjih šol, 4. natis. — Zemljepisje in zgodovina: Bežek, Zemljepis za spodnje in srednje razrede srednjih šol, 2. natis. Mayer-Kaspret, Zgodovina starega veka, 2. natis. Geographischer Schulatlas kakor v I. Putzger, Historischer Schulatlas, 32. natis. — Matematika: Aritmetika kakor v I. Mazi, Geometrija za II. razred srednjih šol. — Prirodoznansvo kakor v I.

III. razred. Veronauk: Liturgika kakor v II. Karlin, Zgodovina razodetja božjega v stari zavezi. — Latinščina: Latinska slovnica kakor v I. Pipenbacher, Latinska vadnica za III. razred gimnazij in realnih gimnazij. Košan, Latinska čitanka za III. gimnazijski razred; Latinsko-slovenski slovar. — Grščina: Tominšek, Grška slovnica; Grška vadnica. — Nemščina: Končnik-Fon, Deutsches Lesebuch, II. Band. — Slovenščina: Slovnica kakor v I. Sket-Wester, Slovenska čitanka za III. razred srednjih šol, 3. natis. — Zemljepisje in zgodovina: Zemljepis kakor v II. Mayer-Kaspret, Zgodovina srednjega veka; Zgodovina novega veka. Geographischer Schulatlas kakor v I. Historischer Schulatlas kakor v II. — Matematika: Aritmetika kakor v I. Mazi, Geometrija za III. razred srednjih šol. — Fizika: Senekovič, Fizika, 3. natis.

IV. razred. Veronauk: Karlin, Zgodovina razodetja božjega v novi zavezi. — Latinščina: Latinska slovnica kakor v I., 1. izdaja. Pipenbacher, Latinska vadnica za IV. razred gimnazij in realnih gimnazij. Košan, Latinska čitanka za IV. in V. gimnazijski razred. Rožek, Latinsko-slovenski slovar. — Grščina kakor v III. — Nemščina kakor v III. — Slovenščina: Slovnica kakor v I. Sket-Wester, Slovenska čitanka za IV. razred srednjih šol, 2. natis. — Zemljepisje in zgodovina: Orožen, Zemljepis avstro-ogrske države (Domoznansvo). Mayer-Kaspret, Zgodovina novega veka. Geographischer Schulatlas kakor v I. Historischer Schulatlas kakor v II. — Matematika: Matek, Aritmetika in algebra za IV. in V. gimnazijski razred. Matek-Mazi, Geometrija za IV. in V. gimnazijski razred. — Fizika kakor v III. — Prirodoznansvo: Herle, Kemija in mineralogija za IV. gimnazijski razred.

V. razred. Veronauk: Svetina, Katoliški verouk za višje razrede, I.: Resničnost katoliške vere. — Latinščina: Scheindler-Kauer, Lateinische Schulgrammatik, 9. natis. Sedlmayer-Scheindler, Lateinisches Übungsbuch für die oberen Klassen der Gymnasien, 5. natis. Tit. Livius, Ab urbe condita liber I, II, XXI, XXII, ed. Zingerle, 7. natis. Sedlmayer, Ovids ausgewählte Gedichte, 7. natis. — Grščina: Curtius-Hartel-Weigel, Griechische Schul-

grammatik, 27. natis. Schenkl-Weigel, Griechisches Übungsbuch für Unter- und Obergymnasien, 22. natis. Prinz, Auswahl aus Xenophon, I. in II. Christ, Homers Ilias in verkürzter Ausgabe, 4. natis. — Nemščina: Wilkomitzer-Tschinkel, Deutsche Sprachlehre, 15. natis. Bauer-Jelinek-Pollak-Streinz, Deutsches Lesebuch für österreichische Mittelschulen, Ausgabe für Gymnasien, V., ohne mittelhochdeutschen Text, 3. natis. Bauer-Jelinek-Streinz, Leitfaden der deutschen Literaturgeschichte für österreichische Mittelschulen, Ausgabe für Gymnasien, I., 2. natis. — Slovenščina: Slovica kakor v I. Grafenauer, Slovenska čitanka za V. in VI. razred srednjih šol. — Zemljepisje in zgodovina: Supan, Lehrbuch der Geographie für österreichische Mittelschulen, 11. natis. Zeehe, Lehrbuch der Geschichte für die oberen Klassen der Gymnasien, I. (Altertum.), 7. natis. Geographischer Schulatlas kakor v I. Historischer Schulatlas kakor v II. — Matematika kakor v IV. — Prirodoznanstvo: Poljanec, Mineralogija in geologija za višje gimnazije. Macher, Botanika za višje razrede srednjih šol.

VI. razred. Veronauk: Pečjak, Katoliški verouk za višje razrede, II.: Resnice katoliške vere. — Latinščina: Lateinische Schulgrammatik in Übungsbuch kakor v V. Vergils Aeneis mit ausgewählten Stücken aus Buk. und Georg. von Klouček, 7. natis. Sallusti bellum Catilinae et Jugurthae, ed. Scheindler, 3. natis. Nohl, Ciceros Reden gegen Catilina, 3. natis. — Grščina: Griechische Schulgrammatik, Griechisches Übungsbuch in Homers Ilias kakor v V. Herodot, Auswahl für den Schulgebrauch von Scheindler, 2. natis. — Nemščina: Deutsche Sprachlehre kakor v V., 13. natis. Bauer-Jelinek-Pollak-Streinz, Deutsches Lesebuch für österreichische Mittelschulen, Ausgabe für Gymnasien, VI., 2. izdaja. Bauer-Jelinek-Streinz, Leitfaden der deutschen Literaturgeschichte für österreichische Mittelschulen, Ausgabe für Gymnasien, II., 2. natis. — Slovenščina: Slovica kakor v I., 9. izdaja. Čitanka kakor v V. — Zemljepisje in zgodovina: Geographie kakor v V. Zeehe, Geschichte des Mittelalters, 4. natis. Geographischer Schulatlas kakor v I., 41. natis. Historischer Schulatlas kakor v II. — Matematika: Matek-Zupančič, Aritmetika in algebra za VI., VII. in VIII. gimnazijski razred. Matek, Geometrija za VI., VII. in VIII. gimnazijski razred. Schlömilch, Fünfstellige logarithmische und trigonometrische Tafeln, 23. natis. — Prirodoznanstvo: Poljanec, Prirodopis živalstva za višje razrede srednjih šol.

VII. razred. Veronauk. Pečjak, Katoliški verouk za višje razrede srednjih šol, III.: Zivljenje po katoliški veri. — Latinščina: Lateinische Schulgrammatik kakor v V., 7. natis. Übungsbuch kakor v V. Vergils Aeneis kakor v VI. Ciceros Rede De imperio Cn. Pompei, ed. Nohl, 3. natis. Schiche, Aus Ciceros philosophischen Schriften. Schuster, Briefe des jüngeren Plinius in Auswahl, 2. natis. — Grščina: Griechische Schulgrammatik in Griechisches Übungsbuch kakor v V. Christ, Homers Odyssee in verkürzter Ausgabe, 4. natis. Wotke, Demosthenes' ausgewählte Reden, 5. natis. Huemer, Chrestomathie aus Plato nebst Proben aus Aristoteles. Ausg. mit Kapitelbezeichnung, 2. izdaja. — Nemščina: Deutsche Sprachlehre kakor v VI. Bauer-Jelinek-Streinz, Deutsches Lesebuch für österr. Mittelschulen, Ausgabe für Gymnasien, VII., 2. izdaja. Bauer-Jelinek-Streinz, Leitfaden der deutschen Literaturgeschichte für österr. Mittelschulen, Ausgabe für Gym-

nasien, III. — Slovenščina: Slovnica kakor v VI. Čitanka se bo pozneje naznanila. — Zemljepisje in zgodovina: Geographie kakor v V. Zeehe, Geschichte der Neuzeit, 4. natis. Geographischer Schulatlas kakor v VI. Historischer Schulatlas kakor v II. — Matematika kakor v VI. — Fizika: Reisner, Fizika za višje razrede srednjih šol. — Modroslovná propedeutika: Ozvald, Logika kot splošno vedoslovje.

VIII. razred. Veronauk: Medved, Zgodovina katoliške cerkve. — Latinščina: Lateinische Schulgrammatik kakor v VII. Übungsbuch kakor v V. Huemer, Horati Flacci carmina selecta, 9. natis. Tacitus' Historische Schriften in Auswahl von Weidner, 2. natis. — Grščina: Griechische Schulgrammatik kakor v V., 26. natis. Griechisches Übungsbuch kakor v V. Chrestomathie aus Plato... kakor v VII. Homers Odyssee kakor v VII. Sophokles' Antigone, ed. Schubert-Hüter, 3. natis. — Nemščina: Deutsche Sprachlehre kakor v VII., 12. natis. Bauer-Jelinek-Pollak-Streinz, Deutsches Lesebuch für österr. Mittelschulen, Ausgabe für Gymnasien, VIII. Bauer-Jelinek-Streinz, Leitfaden der deutschen Literaturgeschichte für österr. Mittelschulen. Ausgabe für Gymnasien, IV. — Slovenščina: Slovnica kakor v VI. Čitanka se bo pozneje naznanila. — Zemljepisje in zgodovina: Zeehe-Heiderich-Grunzel, Österreichische Vaterlandskunde für die oberste Klasse der Mittelschulen, 5. natis. Rothaug, Geographischer Atlas der Vaterlandskunde, 2. natis. Geographischer Schulatlas kakor v VI. Historischer Schulatlas kakor v II. — Matematika kakor v VI. — Fizika kakor v VII. — Modroslovná propedeutika: Ozvald, Psihologija.

VIII. Statistika učencev.

	V r a z r e d u								Skupaj		
	I. a	I. b	II. a	II. b	III.	IV.	V.	VI.		VII.	VIII.
	I. Število.										
Koncem šolskega leta 1914./15.	25	27	29	33	41	43	38	43	18	22	319
Začetkom » 1915./16.	35+1	35	29	28	46	40	29	40+1	25	12	319+2
Med šolskim letom vstopilo	—	—	1	1+2	2+1	3	1	0+1	—	4	12+4
Vseh skupaj torej vzprejetih	35+1	35	30	29+2	48+1	43	30	40+2	25	16	331+6
Med njimi:											
Na novo vzprejetih, in sicer:											
Iz nižjih razredov premeščenih	—	—	5	0+2*	1+1	3	2	4+1	—	—	15+3
Iz istega razreda (v II. polletju)	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	3
Repetentov	35+1	34	1	—	—	2	—	—	—	—	4
Na podlagi vzprejemnega izpita	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	71+1
Zopet vzprejetih, in sicer:											
Iz nižjih razredov premeščenih	—	—	22	23	44	31**	28	33+1	25	16	222
Repetentov	—	—	2	4	2	5	—	3	—	—	16
Med šolskim letom izostalo	9	6	3	3+1	2	6	1	1	—	—	31+1
Slo k vojakom brez letnega ali zrelostnega izpričevala	—	—	—	—	—	1	8	9+2	8	—	26+2
Število učencev koncem leta 1915./16.	26+1	29	27	27	46+1	35+1	21	30	17	16	274+3***
Med njimi:											
Javnih učencev	26	29	27	27	46	35	21	30	17	16	274
Privatistov	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	3
2. Po rojstnem kraju (domovini).											
Iz Ljubljane	12	12	7	9	20	11+1	4	11	12	4	102+1
> Kranjske sicer	8	12	14	10	20	17	14	14	5	11	125
> Štajerske	1	2	1	3	1	—	—	2	—	—	10
> Koroske	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
> Primorske	2+1	2	5	5	3+1	4	2	3	—	1	27+2
> Dalmacije	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
> hrvatsko-ogrskega Primorja	2	1	—	—	1	1	—	—	—	—	4
> Bosne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
> Ogrske	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
Skupaj	26+1	29	27	27	46+1	35+1	21	30	17	16	274+3

* 1 privatist je v II. polletju postal javen učenec. — ** 1 javen učenec je v II. polletju postal privatist. — *** Vištel so učenci-vojaki s predčasnim letnim ali zrelostnim izpričevalom. (16 + 10 = 26). Če se ti odsštejejo, je bilo koncem šolskega leta 248 + 3 učencev.

	V r a z r e d u										Skupaj
	I. a	I. b	II. a	II. b	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	3. Po materinščini.										
Slovencev	26+1	29	27	26	44+1	34+1	20	30	17	16	269+3
Hrvatov	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	3
Čehov	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Skupaj	26+1	29	27	27	46+1	35+1	21	30	17	16	274+3
4. Po veri.											
Katoličanov (rimsko-katoliškega obreda)	26+1	29	27	27	46+1	35+1	21	30	17	16	274+3
5. Po starosti.											
10 let starih	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
11 »	5+1	6	1	1	—	—	—	—	—	—	13+1
12 »	12	13	7	4	2	—	—	—	—	—	38
13 »	4	7	10	12	18	3	—	—	—	—	54
14 »	2	2	6	7	13+1	8	1	1	—	—	39+1
15 »	—	—	3	2	6	7+1	4	1	—	—	23+1
16 »	—	—	—	1	6	13	6	9	2	—	37
17 »	—	—	—	—	1	4	9	10	6	—	30
18 »	—	—	—	—	—	—	1	6	4	5	16
19 »	—	—	—	—	—	—	—	4	4	6	14
20 »	—	—	—	—	—	—	—	4	4	1	1
21 »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
22 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
23 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Skupaj	26+1	29	27	27	46+1	35+1	21	30	17	16	274+3
6. Po bivališču staršev.											
Iz Ljubljane	19	20	18	15	25	22+1	10	19	13	5	166+1
Od drugod	7+1	9	9	12	21+1	13	11	11	4	11	108+2
Skupaj	26+1	29	27	27	46+1	35+1	21	30	17	16	274+3

V r a z r e d u

Skupaj

I. a I. b II. a II. b III. IV. V. VI. VII. VIII.

7. Razredba.

a) *Koncem šolskega leta 1915./16. je bilo:*

Za vstop v višji razred (ozir. je do-
vršilo najvišji razred):

Odlično sposobnih	2	2	1	4	1	3	7	5
Sposobnih	12	18	15	26	21	13	22	11
V obče sposobnih	3	1	2	8	8	—	—	—
Nesposobnih	8	7	5	8	5	2	—	—
Ponavljalna izkušnja se je dovolila	1	1	3	—	—	3	1	—
Nerazredovani so ostali	0+1	—	—	0+1	0+1	—	—	—
Skupaj	26+1	29	27	46+1	35+1	21	30	16

274+3

b) *Dodatek k šolskemu letu 1914./15.*

Ponavljanih izkušenj je bilo dovoljenih

Izkušnje je prebilo	—	—	1	—	—	3	5	—
Izkušnje ni prebilo	—	—	1	—	—	3	4	—
K izkušnji jih ni prišlo	—	—	—	—	—	—	1	—

Dodatnih izkušenj je bilo dovoljenih

Izkušnje je prebilo	—	—	1	1	3	1	3	—
Izkušnje ni prebilo	—	—	1	—	2	1	1	—
K izkušnji jih ni prišlo	—	—	—	—	—	—	2	—

Še enkratna izkušnja je bila dovoljena

Izkušnje je prebilo	1	—	1	4	1	—	—	—
Izkušnje ni prebilo	1	—	1	2	1	—	—	—
K izkušnji jih ni prišlo	—	—	—	1	—	—	—	—

Tedaj je končni *posedeček* za šolsko
leto 1914./15. tale:

Za vstop v višji razred je bilo (ozir.
je dovršilo najvišji razred):

Odlično sposobnih	2	2	4	1	3	5	2	3	30
Sposobnih	19	24	19	21	22	33	38	15	229
V obče sposobnih	3	1	3	14	12	—	—	—	36
Nesposobnih	1	—	2	5	5	—	3	—	23
Nerazredovani so ostali	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Skupaj	25	27	29	33	41	38	43	18	319

274+3

	V r a z r e d u										Skupaj
	I. a	I. b	II. a	II. b	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	8. Denarni prispevki učencev.										
Solinno je plačalo	12	8	3	4	4	8	—	3+1	2	—	44+1
{ v I. polletju	10	4	11	9	16	13	8	4+1	3	—	78+1
{ v II. >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Napol oproščenih je bilo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
{ v I. >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ v II. >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Popolnoma oproščenih je bilo	16+1	23	27	25	43+1	34	30	37+1	23	16	274+3
{ v I. >	16+1	25	17	18	30+1	23	14	27	14	16	200+2
{ v II. >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Šoltnina je znašala	480	320	120	160	160	320	—	160	80	—	1800
{ v I. polletju	400	160	440	360	640	520	320	220	120	—	3180
{ v II. >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	K 880	480	560	520	800	840	320	380	200	—	4980
Vzprejemnina je znašala	151	147	8	8	—	16	—	12	—	—	344
Prispevki za učila so znašali	20	70	60	62	98	86	60	84	50	32	674
Prispevki za nemško in slovensko dijaško knjižnico so znašali	36	35	30	31	49	43	30	42	25	16	337
Prispevki za igrata so znašali	14	14	12	12	19	17	12	16	10	6	134
Skupaj	K 273	266	110	113	166	163	102	155	85	54	1490
9. Udeležba pri pouku v neobveznih predmetih koncem šolskega leta.											
Petje	5	13	8	3	7	3	1	2	—	—	42
Slovenska stenografija	—	—	—	—	—	11	5	6	4	1	27
Nemška	—	—	—	—	—	—	8	14	10	1	33
10. Ustanove.											
Število štipendistov	—	—	3	2	3	—	—	2	6	2	18
Skupni znesek ustanov	—	—	435	334	259	50	—	585	770	235	2620

II. Podpore.

a) Ustanove (prim. št. 10.!).

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
1	Fabjančič Vekoslav	II. a	Josip Globočnik, 4. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 18. X. 1913, št. 17.218	90.—
2	Kastelic Oskar	II. a	Lovrenc Lakner, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 19. IV. 1916, št. 4044	87.—
3	Nečimer Alojzij	II. a	Župnik Anton Umek, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 4. II. 1915, št. 2774	258.—
4	Cuznar Josip	II. b	dr. Josip Stroy, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 3. II. 1915, št. 2358	236.—
5	Ocepek Stanislav	II. b	Valentin Kuss, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 27. I. 1915, št. 2092	98.—
6	Lenarčič Alojzij	III.	Marija Suppantschitsch	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 24. III. 1916, št. 9512	60.—
7	Lesar Alojzij	III.	Anton Lesar	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 3. IV. 1916, št. 4045	131.—
8	Schnabl Stanislav	III.	Krištof Plankelj, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 14. III. 1915, št. 17.775 ex 1914	68·50
9	Hafner Ivan	VI.	a) Matija Sluga, 5. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. II. 1914, št. 2229	124.—
			b) dr. Andrej Čebašek	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 17. I. 1912, št. 1252	162·92
10	Kovač Josip	VI.	a) Vaclav Arco	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. III. 1913, št. 32.414 ex 1912	178.—
			b) Cesarja Franca Jožefa I. dijaška ustanova mesta Loža	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 7. II. 1914, št. 3585	121.—
11	Gabršek Josip	VII.	Lovrenc Lakner, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 9. II. 1911, št. 29.878 ex 1910	87.—
Odnos . .					1701·42

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
12	Kajfež Stanislav	pri vojakih	Adam Sontner	Prenos . . . c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. II. 1915, št. 3052	1701·42 74·95
13	Kovač Viktor	VII.	Josip Arko, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 18. XII. 1911, št. 33.085	69·—
14	Kumelj Ciril	pri vojakih	Franc Oblak	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. VII. 1911, št. 16.519	240·—
15	Ponikvar Ciril	pri vojakih	Jernej Sallocher	mestnega magistrata ljubljanskega z dne 9. XII. 1914, št. 20.637	100·—
16	Urbas Franc	pri vojakih	Franc Knerler, 6. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. III. 1913, št. 32.434 ex 1912	200·—
17	Jeglič Ciril	VIII.	„Nepoznan“ II.	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. III. 1909, št. 4875	80·—
18	Krištof Vladimír	VIII.	Ignacij Federer	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 21. II. 1910, št. 28.027 ex 1909	155·—
				Skupaj . . .	2620·37

b) Podporno društvo in druge podpore. Večina naših učencev, ki so po največ sinovi kmetiskih staršev, delavcev, obrtnikov in nižjih uradnikov, je tako ubožna, da ne bi mogla pohajati našega zavoda, ako bi je ne podpiralo tukajšnje prebivalstvo in v najnovejši dobi tudi sploh na Kranjskem stanujoče ljudstvo po svoji milosrčnosti.

Da bi darovi pritekali tem obilneje, je ravnateljstvo v šolskem letu 1909./10. ustanovilo „Podporno društvo za učence c. kr. II. državne gimnazije v Ljubljani“, ki zalaga ubožno knjižnico ter daje vrednim in ubogim učencem podpore.

Iz nabranih prispevkov so se torej preskrbovali pridnejši učenci z učnimi knjigami, vrhutega pa so nekateri prejeli večje ali manjše zneske v gotovini za stanovanje, hrano in zdravila. — 10% čistega prebitka razpoložnina se naloži vsako leto po pravilih v Mestno hranilnico kot glavnica. Tako se bo nabiral podporni zaklad, ki bo vsako leto prinašal gotove obresti.

Ubožna knjižnica, ki jo oskrbuje prof. dr. Gr. Pečjak, se je v tem letu pomnožila za 26 novih učnih knjig. Vse je kupilo „Podporno društvo“.

Računski pregled „Podpornega društva“.

(Od 1. junija 1915 do 31. maja 1916.)

A. Razpoložnina.

I. Dohodki.

1.) Darovali so:

visoki deželni odbor vojvodine Kranjske	K	400—
slavna kmetska posojilnica ljubljanske okolice	„	100—
gosp. Andrej Kalan, stolni kanonik in prelat v Ljubljani	„	20—
tvrdka Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani	„	20—
gosp. Ivan Kmet, veletržec v Ljubljani	„	20—
„ Ivan Knez, veletržec v Ljubljani	„	20—
„ dr. Josip Starè, c. kr. finančne prokurature pristav v p. v Ljubljani	„	20—
„ Fran Štupica, c. kr. notar v Št. Lenartu	„	20—
gospa Marija Černe, posestnica v Ljubljani	„	10—
gosp. dr. Ivan Jenko, primarij v Ljubljani	„	10—
„ dr. Jernej Demšar, zdravnik v Ljubljani	„	10—
„ Josip Štritof, trgovec v Trstu	„	10—
„ Schweiger, posestnik v Leskovcu	„	10—
„ L. Schwentner, trgovec v Ljubljani	„	10—
„ Josip Wester, c. kr. profesor v Ljubljani	„	10—
„ dr. E. Bretl, zobozdravnik v Ljubljani	„	5—
„ Julij Elbert, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ Ivan Hrast, ravnatelj mestne hranilnice v Ljubljani	„	5—
„ Avgust Jenko, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ Alojzij Jerančič, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ I. Kette, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ Robert Kollmann, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ Anton Krisper, trgovec v Ljubljani	„	5—
gospa Frančiška Leben, mesarica v Ljubljani	„	5—
gosp. Pavel Magdič, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ Ivan Mejač, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ A. Šarabon, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ R. Sušnik, lekarnar v Ljubljani	„	5—
„ A. Virbnik, c. kr. profesor v Ljubljani	„	5—
„ Jakob Zalaznik, trgovec v Ljubljani	„	5—
„ Janko Barle, mestni župnik v Ljubljani	„	4—
„ Oton Bayr, ravnatelj posojilnice v Ljubljani	„	4—
„ dr. Janko Bezjak, vladni svetnik in deželni šolski nadzornik v Ljubljani	„	4—
„ Adolf Eberl, trgovec v Ljubljani	„	4—
„ Franc Ferjančič, sem. nam. vodja v Ljubljani	„	4—
„ Janez Flis, generalni vikar v Ljubljani	„	4—
„ dr. Ivan Janežič, sem. profesor v Ljubljani	„	4—
„ Henrik Kenda, trgovec v Ljubljani	„	4—
„ Andrej Lavrič, dekan v Vipavi	„	4—
„ dr. Jos. Lesar, sem. ravnatelj v Ljubljani	„	4—
Odnos	K	805—

	Prenos . . .	K 805—
gosp. Albert pl. Levičnik, c. kr. deželne sodnije predsednik v p. v Ljubljani . . .	„	4—
„ dr. V. Pegan, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani . . .	„	4—
„ dr. Josip Pipenbacher, c. kr. profesor v Ljubljani . . .	„	4—
„ Makso Pleteršnik, c. kr. profesor v p. v Ljubljani . . .	„	4—
„ dr. Fran Poček, odvetnik v Ljubljani . . .	„	4—
gospa Josipina Schumi, posestnica in trgovka v Ljubljani . . .	„	4—
gosp. ing. Franc Sbrizaj, deželni stavbni svetnik v Ljubljani . . .	„	4—
„ Zenko Ivan, kalkulant pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani . . .	„	4—
„ Izidor Bajuk, postajenačelnik v Krmelu . . .	„	3—
slavni župni urad v Semiču . . .	„	3—
gosp. Teodor Korn, trgovec v Ljubljani . . .	„	2—
„ Matija Mrak, posestnik v Stari Loki . . .	„	2—
„ Matej Rihar, dekan v Šmartnem pri Litiji . . .	„	2—
„ Anton Černe, abiturijent . . .	„	1—
Za nakup III. vojnega posojila, vsled česar se je običajna zbirka ob novem letu za letošnje leto opustila:		
a) učiteljski zbor . . .	„	566-29
b) učenci . . .	„	369-71
2.) Popustki pri nakupu zvezkov, prebitki itd. . .	„	1-98
3.) Obresti v zavodih naložene razpoložnine . . .	„	13-21
4.) Obresti I. vojnega posojila . . .	„	5-50
	Skupaj . . .	K 1806-69
<i>II. Izdatki.</i>		
Za učne knjige . . .	K	77-34
Podpore . . .	„	194—
Tiskovine, znamke, papir itd. . .	„	44-60
Obresti pošne hranilnice za vojni oskrbovalni urad . . .	„	2—
Za nakup III. vojnega posojila . . .	„	936—
Dodatek h glavnici, naloženi v mestni hranilnici, za nakup III. vojnega posojila . . .	„	15-06
Za nakup IV. vojnega posojila . . .	„	184-70
	Skupaj . . .	K 1453-70
<i>III. Bilanca.</i>		
Dohodki . . .	K	1806-69
Izdatki . . .	„	1453-70
	Ostanek . . .	K 352-99
<i>B. Glavnica.</i>		
Zadolžnica I. vojnega posojila nom. K 200—, št. 025.486, serija B . . .	K	200—
Zadolžnica III. vojnega posojila nom. K 1000—, št. 144.078, serija C . . .	„	1000—
Zadolžnica III. vojnega posojila nom. K 1000—, št. 186.892, serija C . . .	„	1000—
Za IV. vojno posojilo je vloženih v kreditni banki . . .	„	184-70
	Skupaj . . .	K 2384-70

Blagodušno so podpirali revne učence, oskrbuječ jih docela ali podajoč jim hrano vsak dan ali vsaj posamezne dneve v tednu, še naslednji zavodi: preč. vodstvo usmiljenih sester v hiralnici, preč. vodstvo Marijanišča, Salezijanske družbe, samostana preč. oo. frančiškanov in mm. Uršulink, slavno vodstvo „Ljudske in dijaške obednice“ in slavno vodstvo „Domovine“. Tudi mnogi zasebniki so jih podpirali na isti način, med njimi posebno nekateri preč. gospodje duhovniki ljubljanski. Mnogi gospodje zdravniki so obolele revne učence lečili brezplačno ali za znižan honorar, gospod lekarnar Mag. R. Sušnik pa jim je zdravila dajal popolnoma brezplačno.

Izpolnjujoč prijetno dolžnost, zahvaljuje poročevalec v imenu zavoda vse njegove p. n. dobrotnike kar najtopleje ter priporoča „Podporno društvo“ in pomoči potrebne učence še njihovi nadaljnji blagohotnosti.

12. Vzprejemnine in prispevki učencev za učila (gl. št. VIII. 8.!).

Ti doneski so se porabili v zmislu ministrskih naredb z dne 14. junija l. 1878., št. 9299, in z dne 17. aprila l. 1891., št. 6323, za nakup učil, potrebnih pri posameznih učnih strokah, in knjig za knjižnice.

IX. Zrellostne izkušnje v šolskem letu 1915./16.

1. V jesenskem in februarjem roku ni bilo zrelostnih izkušenj.

2. V predčasnih rokih.

V aktivno vojaško službo vpoklicani osmošolci so bili pripuščeni k predčasnemu zrelostnemu izpitu, takozvani „vojni maturi“.

Za 15. oktobra 1915 je bilo šest osmošolcev vpoklicanih k vojakom. Zrelostni izpit se je pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika in vladnega svetnika *dr. Janka Bezjaka* vršil dne 13. oktobra ob 4. uri popoldne v poslopju I. državne gimnazije. Pismeni izpit se je vsem odpustil, ustno pa je bil samo en kandidat vprašan iz latinščine in nemščine, ker mu je šlo za odliko. Zrelost se je prisodila vsem šestim kandidatom soglasno, med njimi enemu zrelost z odliko.

Štirje bivši sedmošolci so bili že prej vpoklicani v vojaško službo, in sicer dva dne 15. aprila 1915 (dobila sta bila za šolsko leto 1914./15. predčasno letno izpričevalo o VII. razredu), dva pa v počitnicah (VII. razred sta bila dovršila pravilno). Ker so vsi štirje dobili od vojaškega poveljstva potrebni dopust, so se vpisali v VIII. razred in predčasni zrelostni izpiti so se z njimi posamezno vršili v poslopju I. državne gimnazije: dne 23. novembra 1915 pod predsedstvom c. kr. ravnatelja *Antona Štritoja*, dne 6. decembra 1915, dne 22. januarja in dne 3. februarja 1916 pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika in vladnega svetnika *dr. Janka Bezjaka*. — V prvem roku se je kandidatu brez pismenega in ustnega izpita prisodila zrelost soglasno. V drugem roku se je kandidatu brez pismene izkušnje po delnem ustnem izpitu (iz matematike, grščine in nemščine) prisodila zrelost z odliko. V tretjem in četrtem roku sta oba kandidata skupno pisala dne 19. januarja zgolj zrelostno nalogo iz latinščine. V izvršitev sta dobila za prevajanje v nemščino: Cicero, Tuscul. disput. V., cap. 3. ₈ — 4. ₁₁ (Omnes,

qui — malis quaerere). Pri ustnem izpitu v tretjem roku je bil kandidat vprašan samo iz latinščine in prisodila se mu je zrelost z večino glasov. V četrtem roku se je kandidatu brez ustnega izpita prisodila soglasno zrelost.

3. V rednem poletnem roku.

Za to izkušnjo se je oglasilo vseh šest še preostalih javnih osmošolcev. Zrelostne naloge so se pisale dne 19., 20., 21. in 23. junija dopoldne v poslopju I. drž. gimnazije. V izvršitev so dobili kandidatje te-le naloge:

1.) Iz *nemščine* na izbero te-le tri: a) Die Bedeutung der Adria für Österreich. — b) Der sittliche Gehalt in Schillers Balladen. — c) Arbeit ist der Tugend Quelle (Herder).

2.) Iz *slovenščine* na izbero te-le tri: a) Razvoj Slovencev pod vladno cesarja Franca Jožefa I. — b) Odsevi srednjeveške zgodovine v slovenskih narodnih pesmih. — c) Popolnitev bodi moj vzor, — luč, resnica moje delovanje! (Dragotin Kette.)

3.) Iz *latinščine*: Za prevajanje v nemščino: Cicero, Tuscul. disput. V., cap. 21 in 22, § 61—63 (Quamquam hic — arbitrabatur).

4.) Iz *grščine*: Za prevajanje v nemščino: Platon, Menexenos, XIX, pag. 246 D — 247 C (*Ὡ παίδες, οὐ — ἀλλὰ διὰ δόξαν προγόνοιν*).

Ustne izkušnje so se pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika *dr. Mihaela Opeke* vršile istotam dne 28. junija. Vsem je bila zrelost prisojena, in sicer trem z odliko, trem soglasno.

Seznamek abiturientov,

aprobiranih v predčasnih rokih šolskega leta 1915./16.

(**Debeli tisk** znači „zrel z odliko“.)

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstveno leto	Doba gimnazijskega šolanja	Navedeni bodoči poklic
Fabjančič Milan	Jarčji Vrh pri Bučki	1897	8 let	se ni navedel
Fakin Fran	Pulj v Istri	1897	8 let	.
Goljar Srečko	Št. Vid nad Ljubljano	1897	8 let	.
Kadunc Rafael	Zgornji Tuhinj	1894	9 let	.
Kozelj Milan	Ljubljana	1897	8 let	.
Lajovic Ladislav	Vače pri Litiji	1896	8 let	.
Leben Stanko	Ljubljana	1897	8 let	.
Mežan Leon	Podkraj pri Vipavi	1894	9 let	.
Prelog Anton	Jarežje pri Ilirski Bistrici	1897	8 let	.
Stenovec Fran	Sv. Valburga pri Smledniku	1896	8 let	.

Seznamek abiturientov,
aprobiranih v rednem poletnem roku šolskega leta 1915./16.
(**Debeli tisk** znači „zrel z odliko“.)

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstveno leto	Doba gimnazijskega šolanja	Navedeni bodoči poklic
Gabrejna Fran	Unec pri Planini	1897	8 let	bogoslovje
Jeglič Cyril	Sv. Križ pri Litiji	1897	9 let	bogoslovje
Kavčič Viktor	Ljubljana	1898	8 let	medicina
Krištof Vladimir	Ljubljana	1898	8 let	pravoznanstvo
Levstek Fran	Travnik pri Loškem potoku	1892	12 let	pošta
Terpin Fran	Zdsenska vas pri Dobropolju	1894	8 let	bogoslovje

X. Wichtigere Erlässe der k. k. Unterrichtsbehörden.

Viele durch die Kriegszeit veranlaßten Ausnahmsverfügungen der Schulbehörden, betreffend die Berechtigungen und die Klassifikation landsturmpflichtiger Schüler und die Förderung der Kriegsfürsorgeeinrichtungen, werden hier nicht angeführt, da sie nur für die Dauer der außerordentlichen Verhältnisse Geltung haben und ohnehin durch die Presse bekannt gegeben wurden. Von dauernder Wichtigkeit sind:

1.) U.-M.-E. vom 15. März 1913, Zl. 52.335 ex 1912 (L.-Sch.-R.-E. vom 24. Juni 1915, Zl. 1846 ex 1913): Geländespiele unter Mitwirkung von aktiven Offizieren.

2.) U.-M.-E. vom 2. Juni 1915, Zl. 533, V. Bl. Nr. 13, S. 295 (L.-Sch.-R.-E. vom 24. Juni 1915, Zl. 3109): Militärische Vorbereitung der reiferen Schuljugend.

3.) L.-Sch.-R.-E. vom 23. Juli 1915, Zl. 3715: Über Änderung der Zeugnisnoten nach der Zensurkonferenz.

4.) U.-M.-E. vom 30. Juli 1915, Zl. 19.558 (L.-Sch.-R.-E. vom 7. August 1915, Zl. 3974): Außerordentliche Prüfungen über die vier unteren Klassen einer Mittelschule der Aspiranten für das Lehramt an höheren Handelsschulen.

5.) U.-M.-E. vom 31. Juli 1915, Zl. 2083, V. Bl. Nr. 17, S. 482—488 (L.-Sch.-R.-E. vom 19. August 1915, Zl. 4128): Eindämmung des Zudranges zu den Mittelschulen. Vgl. U.-M.-E. vom 31. Juli 1915, Zl. 2084 (L.-Sch.-R.-E. vom 19. August 1915, Zl. 4042): Strenge und Vorsicht bei den Schüleraufnahmen.

6.) Allerhöchste Entschließung vom 5. September 1915 (U.-M.-E. vom 10. September 1915, Zl. 2954, L.-Sch.-R.-E. vom 22. September 1915, Zl. 4818): Begünstigungen bei der Pensionsbehandlung.

7.) U.-M.-E. vom 15. September 1915, Zl. 23.305 (L.-Sch.-R.-E. vom 24. September 1915, Zl. 25.739): Bei Verleihung von Stipendien sind vorzugsweise zu berücksichtigen die Schüler mit belobter militärischer Dienstleistung oder Verwundung oder deren Väter den Heldentod erlitten haben.

8.) U.-M.-E. vom 3. Oktober 1915, Zl. 2240 (L.-Sch.-R.-E. vom 14. Oktober 1915, Zl. 5365): Die zur Enthebung vom Landsturmdienste beantragten Personen dürfen die Entscheidung über den Enthebungsantrag in ihrem Aufenthaltsorte abwarten. Vgl. U.-M.-E. vom 12. Mai 1916, Zl. 1805 (L.-Sch.-R.-E. vom 18. Mai 1916, Zl. 2832): Die vorerwähnte Bewilligung darf nur mit einer befristeten Gültigkeit, längstens auf die Dauer von sechs Wochen ausgestellt werden.

9.) U.-M.-E. vom 1. Oktober 1915, Zl. 3205, V. Bl. Nr. 18, S. 505—509 (L.-Sch.-R.-E. vom 20. Oktober 1915, Zl. 5501): Zuerkennung der Mittelschulreife an die im gegenwärtigen Kriege invalid gewordenen Offiziere, Militärbeamte und Offiziersaspiranten.

10.) L.-Sch.-R.-E. vom 10. Oktober 1915, Zl. 4740: Die Direktion wird ermächtigt, den Schülern der letzten zwei Schuljahre den Besuch der Lesehalle des „Musealvereines für Krain“ von Fall zu Fall zu gestatten.

11.) U.-M.-E. vom 4. Dezember 1915, Zl. 36.222 (L.-Sch.-R.-E. vom 8. Dezember 1915, Zl. 6679): Jene zur militärischen Dienstleistung eingerückten Mittelschüler, die die vorzeitige Reifeprüfung anstreben, sind auf die Dauer von vier Wochen zu beurlauben.

12.) U.-M.-E. vom 14. Februar 1916, Zl. 2721 (L.-Sch.-R.-E. vom 19. Februar 1916, Zl. 1001): Zeugnisformulare für außerordentliche Prüfungen.

13.) L.-Sch.-R.-E. vom 19. März 1916, Zl. 1509 (infolge Ermächtigung des K.-U.-M.): Die zeitweilige Befreiung der Schüler vom Schulbesuche behufs Betätigung bei landwirtschaftlichen Arbeiten bleibt auf Kriegsdauer, also bis auf weiteres in Geltung.

14.) U.-M.-E. vom 11. März 1916, Zl. 36.165 ex 1915 (L.-Sch.-R.-E. vom 23. März 1916, Zl. 1587): Von einer Änderung des Gebrauches der deutschen Unterrichtssprache bei den Lehrgegenständen Latein und Griechisch ist bis auf weiteres abzusehen.

15.) U.-M.-E. vom 17. März 1916, Zl. 406 (L.-Sch.-R.-E. vom 24. April 1916, Zl. 1695): Feierliche Verkündigung der vor dem Feinde erfolgten Dekorierung aller ehemaligen Lehrer und Schüler; „Gedenkblätter“ im Jahresberichte über den Anteil der betreffenden Lehranstalt an dem Weltkriege.

16.) U.-M.-E. vom 28. April 1916, Zl. 13.067 (L.-Sch.-R.-E. vom 7. Mai 1916, Zl. 2550): Gesuche vollständig approbierter Lehramtskandidaten um Nachsicht des vorgeschriebenen formellen Probejahres erledigt bis auf weiteres der Landesschulrat im eigenen Wirkungskreise in jenen Fällen, in denen die Kandidaten als Supplenten eine praktische Einführung in das Lehramt mindestens während zweier Semester erhalten haben.

17.) U.-M.-E. vom 25. Mai 1916, Zl. 14.939 (L.-Sch.-R.-E. vom 29. Mai 1916, Zl. 3119): Nachträgliche Aufnahme von Schülern, die aus dem aktiven Militärdienst rückkehren, in die ihrem Studiengange entsprechende Klasse im Schuljahre 1915/16; Jahresprüfungen mit solchen auch während der Ferien 1916.

18.) L.-Sch.-R.-E. vom 29. Mai 1916, Zl. 3120 (über Eröffnung des K.-U.-M.): Zur Ergänzungsprüfung behufs Erlangung des Einj.-Freiwilligenrechtes werden eingeschriebene Privatisten nicht zugelassen.

19.) U.-M.-E. vom 29. Mai 1916, Zl. 14.841 (L.-Sch.-R.-E. vom 6. Juni 1916, Zl. 3225): Normaldotation für Lehrmittel des Religionsunterrichtes jährl. 20 K.

20.) U.-M.-E. vom 10. Juni 1916, Zl. 911 (L.-Sch.-R.-E. vom 17. Juni 1916, Zl. 3495): Anwendung von albanesischen Ortsbezeichnungen.

21.) U.-M.-E. vom 29. Mai 1916, Zl. 35.898 (L.-Sch.-R.-E. vom 10. Juni 1916, Zl. 3295): Vermeidung entbehrlicher Fremdwörter beim Gebrauche der deutschen Sprache.

22.) U.-M.-E. vom 31. Mai 1916, Zl. 16.818 (L.-Sch.-R.-E. vom 9. Juni 1916, Zl. 3296): Vorzeitiger Jahresschluß am 28. Juni 1916.

XI. Kako se je pospeševal telesni razvoj mladine.

A. Odredbe naučnega ministrstva z dne 15. septembra 1890, št. 19.097, in z dne 8. maja 1910, št. 19.847, se tudi v letošnjem vojnem letu niso mogle v polni meri izvršiti, ker so vsled danih razmer morali odpasti glavni pripomočki za pospeševanje telesnega razvoja mladine, telovadba in mladinske igre. Kar se je sicer moglo v zdravstvenem pogledu storiti, je to-le:

1.) Vsak dan so dobili učenci med urami pouka 10 do 15 minut odmora, ki so ga porabili za šetanje na dvorišču (pri lepem vremenu), oziroma po hodnikih (pri slabem vremenu); medtem so se zračile učilnice.

2.) Po zimi so se učenci drsali na mestnem drsališču proti znižani vstopnini.

3.) Učilnice so se prav marljivo snažile, vsak teden dvakrat pometale in večkrat v letu s prašnim oljem namazale.

4.) Stanovanja učencev je posebna komisija dveh profesorjev in člana mestnega fizikata v zdravstvenem in npravstvenem oziru pregledala in vse nedostatke odpravila.

B. **Vojaška priprava mladine**, letos na novo vpeljana z razpisom naučnega ministrstva z dne 2. junija 1915, št. 533, se je pričela že v počitnicah 1915 z onimi učenci, ki so stanovali v Ljubljani. Vodil je te „vojaške vaje“ namestni učitelj I. državne gimnazije in c. in kr. poročnik v rezervi 27. pešpolka *Alojzij Šodnik* prvotno samo na našem zavodu, pozneje skupno z učenci I. državne gimnazije in učiteljsča od 28. julija dalje do konca počitnic (do 29. septembra) vsako sredo in soboto popoldne po dve do dve in pol uri v raznih krajih ljubljanske okolice, n. pr. na vojaškem vežbališču, na Golovcu ali za Rožnikom. Učencev našega zavoda se je udeleževalo vaj vselej 50 do 60. Izostati so smeli le oni, ki so ravnateljstvu navedli tehtne vzroke. Učenci so prav radi hodili k tem vajam in kazali veliko zanimanje. Vaje so se vršile natančno po navodilih navedenega ministrskega razpisa („Richtlinien für die militärische Jugendvorbereitung“). Pred vsakokratno vajo je imel voditelj primerno predavanje v slovenskem jeziku, dočim je bilo vse poveljevanje med vajami samimi kakor pri vojakihi nemško. Predaval je o tvarinah z naslovi: 1.) smoter in pomen vojaške priprave mladine, 2.) splošna organizacija našega vojstva, 3.) pehota glavno orožje, 4.) razna

v rabi stoječa orožja, 5.) kaj mora vsak izobraženec vedeti o artileriji?, 6.) kavalerija nekdanj in sedaj, 7.) vojakova oprema v vojni, 8.) tren in njega pomen, 9.) uporaba moderne tehnike v vojni, 10.) pomorske mine, 11.) letala in signalna služba, 12.) genfska konvencija (Rdeči križ, Rdeči polumesec, dum-dum-kroglje, vojni ujetniki itd.), 13.) epidemične bolezni (vzroki, razširjanje, varnostna sredstva), 14.) saniteta v vojni, 15.) vojno duhovništvo, 16.) kako se je obnašati, če koga ustavi vojaška straža?

Ob začetku šolskega leta 1915./16. je prevzel vodstvo vojaških vaj na našem zavodu namestni učitelj *dr. Franc Mischitz*. Vršile so se redno skozi vse šolsko leto.

V tednih, v katerih je bil pouk popoldne, so se vršile dopoldne na dvorišču I. državne gimnazije. Učenci so bili razdeljeni v pet vojev; vsak voj je imel vajo dvakrat na teden po eno uro. V onih tednih pa, v katerih smo imeli pouk dopoldne, so se vršile vojaške vaje v sredo in soboto popoldne. Pri slabšem vremenu so se tudi popoldanske vaje vršile na dvorišču; učenci, razdeljeni v štiri voje, so se vežbali zopet dvakrat na teden, po zimi po tričetrt ure, spomladi in poleti pa po eno uro vsak voj. Pri lepem vremenu so imeli učenci večurne vojaške vaje v večjih skupinah, po dva ali tri voje skup, v sredo in soboto na prostem v mestni okolici, po različnih cestah, poljih, travnikih in gozdih.

Vaj so se udeleževali vsi šolo obiskujoči učenci razen onih, katere je ravnateljstvo na podlagi zdravniškega izpričevala ali iz kakega drugega tehtnega vzroka, n. pr. radi prevelike oddaljenosti učenčevega stanovanja, te obveznosti oprostilo. Ker ni bilo na razpolago telovadnice in tudi nobene druge sobe, so se morale vaje mnogokrat opustiti vsled slabega vremena in po zimi radi hudega mraza, zlasti z ozirom na slabo obutev, lahko obleko in nedostato prehranitev mnogih učencev. V preteklem šolskem letu so bile vojaške vaje glavno sredstvo tako važne telesne vzgoje naše mladine, vsaj vsled pomanjkanja telovadnice nismo imeli nobene telovadbe in radi drugih zaprek tudi nobenih mladinskih iger.

Vojaške vaje so obsegale strogo vojaško vežbanje in teoretičen pouk. V obeh pogledih se je voditelj ravnal po navedenih ministrskih „Richtlinien“ in je predelal vse, kar je v teh od domobranskega ministrstva sestavljenih navodilih predpisano. Razen tega so kot podlaga postopanju pri vajah služile knjige: „Exerzierreglement für die k. u. k. Infanterie“; „Geländeübungen. Ein militärisches Jugendbuch. Herausgegeben von Hauptmann Oskar Jory. Wien 1915“; „In Eintracht stark. Ein Kriegsbuch für die Jugend Österreich-Ungarns. Wien 1915“.

Na dvorišču so se vršile eno-, oziroma tričetrtturne vaje za posamezne voje dne 30. oktobra, 4., 5., 6., 11., 13., 24. novembra, 9., 11., 14., 15., 16., 17. decembra, 5., 8., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 19., 22., 24., 25., 26., 27., 28., 29. januarja, 5., 7., 21., 22. februarja, 17., 20., 22., 29. marca, 1., 5., 6., 7., 8., 13. aprila in 17., 18. in 20. majnika. Večurne vaje izven mesta za večje skupine so bile dne 20. in 23. oktobra, 27. novembra, 19. januarja, 21. februarja, 10., 13., 16. in 24. majnika. Bilo je torej 46 vaj na dvorišču in 9 izven mesta, v celoti 114 ur.

C. **Strelne vaje**, uvedene z razpisom naučnega ministrstva z dne 16. oktobra 1910, št. 28.968, so se ob začetku šolskega leta pravilno priglasile, a so se vsled nastalih težkoč morale opustiti glasom razpisa naučnega ministrstva z dne 11. marca 1916, št. 4291, v zmislu odredbe domobranskega

ministrstva z dne 31. avgusta 1915, št. 3998, Dep. III. Vendar pa so se učenci višjih razredov pri „vojaških vajah“ s puško, ki jo je na prošnjo ravnateljstva posodilo 5. armadno poveljstvo, vadili praktično v merjenju, sproževanju jezička, nabivanju in izpraznjevanju puške ter v vdevanju patron v magacin. Obrazložili so se jim tudi posamezni deli vojaške puške in njih funkcija, snaženje in ohranitev puške, dalje patrona, balistika in razpršnost, majhne, srednje in velike distance in najnavadnejše napake pri merjenju. Le do praktičnega streljanja vsled danih razmer ni moglo priti.

XII. Gojitev stika med šolo in domom.

Čim tesnejši stik med šolo in domom in složno vzajemno delovanje obeh je glavni pogoj, da se doseže vzgojni in izobraževalni smoter pri mladini. V zmislu dotičnih odredb višjih šolskih oblasti sta se ravnateljstvo in učiteljski zbor vestno trudila, da se pospeši medsebojno občevanje doma in šole.

1.) Vsak na novo došli učenec je dobil v začetku šolskega leta en odtis „Disciplinarnega reda“, ki so ga starši ali njih namestniki morali podpisati, da so vsebino vzeli na znanje.

2.) Vsak novi hrano- in stanodajalec je dobil „Poučilo tistim, ki imajo dijake na hrani in na stanovanju“.

3.) Vsak učitelj je imel vsak teden določene govorilne ure, v katerih je bil staršem ali njih namestnikom na razpolago za pogovor o dotičnih učencih. Seznam govorilnih ur je visel pred posvetovalnico. Tudi ravnatelj je bil vsak čas pripravljen, dajati vsakršna pojasnila. Ker se pa mnogokrat čujejo pomisleki, češ da je pogosto popraševanje učiteljem in ravnateljstvu nadležno, bodi izrecno poudarjeno, da temu ni tako. Nasprotno, šola želi, da starši in njih namestniki čim večkrat poizvedujejo po napredku in vedenju učencev in se o tem zaupljivo posvetujejo z učitelji in ravnateljstvom. Le zadnje dni vsakega semestra se iz lahko umljivih vzrokov ne morejo več dati pojasnila.

4.) Čas cenzurnih in razredovalnih konferenc je bil na črni tabli nabit. Po vsaki cenzurni konferenci so razredniki obveščali starše s posebnimi cenzurnimi listi o neugodnih uspehih učencev. Želeti pa je, da starši te cenzurne liste podpišejo in šoli vrnejo. Takisto so bili starši obveščeni o vseh pri konferencah sklenjenih kaznih.

5.) Ravnateljstvo in razredniki so rade volje posredovali za dobra stanovanja in za zanesljive domače učitelje, če so bili ti potrebni. Svojevoljno ni smel noben učenec premeniti stanovanja.

6.) O pregledovanju dijaških stanovanj se je že zgoraj govorilo.

XIII. Kronika.

Vsi dogodki, ki so v zvezi s sedanjo vojno, so zabeleženi spredaj v članku: „Spomenica. Naš zavod v drugem vojnem letu 1915./16.“. Tam je podrobno obrazloženo zlasti mnogostransko in zelo vzgledno patriotsko udejstvovanje zavoda. Tu naj sledi kratka kronika ostalih dogodkov.

Šolsko leto 1915./16. se je pričelo dne 1. oktobra s slovesno sv. mašo z uvodnim „Veni sancte“, ki jo je ob 9. uri dopoldne v nunski cerkvi daroval profesor verouka *dr. Gregorij Pečjak*, in z otvoritveno konferenco.

Vpisovanje v I. razred se je vršilo dne 27. septembra dopoldne, vzporedno izkušnje so se opravile dne 28. septembra.

Učenci, ki so bili že na zavodu, so se vpisovali dne 27. septembra popoldne, na novo došli v razrede od II. dalje pa dne 28. septembra.

Ponavljalne in dodatne izkušnje so se vršile dne 27., 28. in 29. septembra.

Dne 2. oktobra se je pričel redni šolski pouk v poslopju I. državne gimnazije.

Zavod je štel 8 glavnih in 2 vzporedna (I. b in II. b) razreda, skupaj 10 razredov, učiteljski zbor pa 26 članov, in sicer ravnatelja, 15 profesorjev, 1 veroučitelja po § 4. zakona z dne 19. septembra 1898, 1 pravega, 1 začasnega in 7 namestnih učiteljev. Od teh pa je bilo za pouk na razpolago samo 16 učiteljskih moči, dočim jih 10 ni poučevalo.

V zmislu razpisov deželnega šolskega sveta z dne 1. oktobra 1915, št. 5068, in z dne 14. oktobra 1915, št. 5322, je I. državna gimnazija odstopila našemu zavodu 33 učencev I. razreda, naš zavod pa je odstopil I. državni gimnaziji 7 učencev III. razreda.

Dne 20. novembra je umrl v visoki starosti 80 let šolski svetnik *Friderik Žakelj*, ki je nad 30 let služboval na I. državni gimnaziji in bil učitelj mnogih sedanjih profesorjev tudi z našega zavoda. Pogreba dne 22. novembra se je udeležil zavod po mnogobrojnem zastopstvu učiteljskega zbora in učencev.

Dne 7. decembra je umrl ravnatelj c. kr. študijske knjižnice *Luka Pintar*. Pogreba dne 9. decembra se je udeležilo poleg ravnatelja še šest članov učiteljskega zbora in nekaj učencev. Blagi rajnik je zelo rad ustrezal ravnateljstvu, učiteljem in učencem z deli knjižnice in z dobrimi sveti o njih ter si je s tem pridobil mnogo zaslug za zavod.

Dne 6. novembra je c. kr. deželni šolski nadzornik in vladni svetnik *dr. Janko Bezjak* nadzoroval pouk v nekaterih predmetih.

Profesor državne realne gimnazije v Gradcu *Ladislav Pasdirek* je bil z razpisom c. kr. naučnega ministrstva z dne 3. decembra 1915, št. 20.228 (dež. šol. svet z dne 12. decembra 1915, št. 6741), poverjen s strokovnim nadzorstvom risarskega pouka za šolska leta 1915./16., 1916./17. in 1917./18.

Po odredbi notranjega ministrstva z dne 24. januarja 1916, št. 1469 (dež. predsedstvo z dne 25. januarja 1916, št. 428/Mob.), so se dne 27. januarja povodom rojstnega dne Njega Veličanstva nemškega cesarja in pruskega kralja splošno razobesile zastave.

Dne 12. februarja se je sklenilo prvo polletje kakor navadno s sv. mašo in z razdelitvijo polletnih izkazov, pouk v drugem polletju pa se je pričel v sredo, dne 16. februarja.

S 1. majem se je vpeljal tudi v šoli poletni čas, ki je za eno uro hitrejši.

Dne 8. maja je Njega ekscelenca gospod deželni predsednik *baron Teodor Schwarz* ravnateljstvu javil, da mu je Njega Veličanstvo blagovolilo dovoliti zaproseno vpokojitev, ter izrekel toplo zahvalo za izkazano podpiranje njegovega dolgoletnega uradnega delovanja.

Novi deželni predsednik visokorodni gospod *grof Henrik Attems* je dne 9. maja ravnateljstvu javil svoje imenovanje in nastop vodstva kranjske politične uprave, proseč, da se ga pri izpolnjevanju njegovih uradnih dolžnosti primerno podpira, kakor da bode gotovo tudi on z največjo pripravlje-

nostjo pospeševal tukajšnje službene interese. — Dne 10. junija so se mu vsi ravnatelji ljubljanskih srednjih šol poklonili pod vodstvom gospoda deželnega šolskega nadzornika in vladnega svetnika dr. J. Bezjaka. Sprejel jih je jako ljubeznivo in imel za vsakega prijazno besedo.

Poučni poseti. Pod vodstvom *dr. Gv. Sajovica* so si ogledali muzejsko mineraloško in geološko zbirko učenci V. razreda 25. novembra 1915 in učenci IV. razreda 3. junija 1916, splošno vse zbirke deželnega muzeja pa učenci II. b razreda 27. maja, II. a razreda 30. in I. b razreda 31. maja. Z istim strokovnim učiteljem so se mudili dijaki IV. razreda 9. junija v mestni plinarni, kjer jim je vse naprave raztolmačil in pojasnil plinarnar gospod I. Kenda. — Dne 27. junija so si ogledali učenci II. državne gimnazije polnoštevno v spremstvu *ravnatelja* in profesorjev *dr. Fr. Mischitza*, *dr. Gv. Sajovica* in *Iv. Škertja* vojaški zavod za rejo kuncev pod Rožnikom pri Ljubljani. V svrhu lažjega ogledovanja so prišli učenci v dveh skupinah (ob 3½ in 4½ popoldne), katerih vsaka je bila razdeljena na višji in nižji oddelek. Vodja zavoda, stotnik-auditor *dr. O. Voszka*, je razkazal obema višjima oddelkoma napravo zavoda in posamezne plemenske živali ter je podal učencem obenem tudi najvažnejša navodila in pojasnila za smotno in pravilno rejo kuncev. Nižja oddelka je vodil *dr. Gv. Sajovic*. Po odhodu II. skupine se je zahvalil ravnatelj stotniku Voszki v imenu zavoda in učencev za prijazno vodstvo pri ogledovanju tega res poučno in praktično urejenega zavoda. — Majniških izletov letos ni bilo.

Bogoslužje. Zastopstvo učiteljstva z ravnateljem na čelu se je udeležilo slovesne sv. maše v stolnici na rojstveni dan in Najvišji god Njegovega Veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* dne 18. avgusta in 4. oktobra, slovesnih zadušnic pa dne 10. septembra za Njeno Veličanstvo rajno cesarico *Elizabeto* in dne 28. junija za Njegovo Veličanstvo rajnega cesarja *Ferdinanda I.* Celotni zavod pa je praznoval dne 4. oktobra Najvišji god Njegovega Veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* s skupno slovesno sv. mašo v nunski cerkvi in s petjem cesarske himne, slovesno obhajal dne 2. decembra 67. vladarski jubilej presvetlega cesarja in se udeležil dne 19. novembra, na godovni dan rajne cesarice *Elizabete*, skupne sv. maše.

Ob nedeljah in praznikih so se udeleževali učenci vseh razredov skupne službe božje v nunski cerkvi ob pol osmih. Nižji in višji razredi letos niso mogli biti ločeni. Pevci so vselej pod vodstvom učitelja petja *Jos. Vedrala*, ki je igral tudi harmonij, peli eno-, dvo- ali triglasno.

K izpovedi in sv. obhajilu je šla šolska mladež trikrat.

V zmislu razpisa c. kr. naučnega ministrstva z dne 23. junija 1899, št. 861 ex 1897, so se vršile dne 2., 3. in 4. aprila v nunski cerkvi veliko-nočne duhovne vaje za vse razrede skupno. Vodil jih je profesor verouka *dr. Alojzij Merhar*.

Slovesnega cerkvenega obhoda na Veliko soboto (dne 22. aprila) se je udeležilo zastopstvo učiteljstva z ravnateljem, na dan sv. Rešnjega Telesa (dne 22. junija) pa ves zavod z učitelji.

O Duhovem so štirje učenci prejeli svetstvo sv. birme. Pripravljala sta jih oba kateheta.

Zdravstveno stanje učencev je bilo letos ugodno. Obolelo je sicer med šolskim letom nekaj učencev, toda ti so zopet ozdraveli. Nekateri so bili zaradi nalezljivih bolezni kontumacirani.

Konferenc učiteljskega zbora je bilo 26 (14 rednih, 12 izrednih):
a) Redne: 1. X. otvoritvena; 22. X. o prošnjah za oproščenje šolnine v 1. te-

čaju; 19. XI. prva cenzurna; 21. XI. o prošnjah prvošolcev za odgoditev plačevanja šolnine; 17. XII. o nabavi novih učil; 22. XII. druga cenzurna in o pospeševanju telesnega razvoja učencev; 8. in 10. II. razredovalna in sklepna o 1. tečaju; 25. II. o prošnjah za oproščenje šolnine v 2. tečaju; 24. III. prva cenzurna v 2. tečaju; 8. V. o učnem načrtu in učnih knjigah; 16. V. druga cenzurna v 2. tečaju; 8. VI. o premestnih izpitih; 24. in 26. VI. razredovalna in sklepna o 2. tečaju. — b) *I z r e d n e*: 25. IX. o pripustitvi padlih učencev k zopetni izkušnji; 18. X. o oprostitvi od pouka v grščini; 18. X. o podpisovanju 3. vojnega posojila; 19. XI. o disciplinarnem slučaju; 19. XI. o naknadnih prošnjah privatistov za oproščenje šolnine; 27. XI. o vzporedu jubilejne slavnosti; 17. XII. o disciplinarnem slučaju; 9. III. o varnostnih odredbah v slučaju zopetnega napada sovražnih letal; 27. III. ravnateljeva presoja šolskih in domačih nalog; 11. IV. o disciplinarnem slučaju; 26. IV. o vojnokrbnih akcijah („Teden Rdečega križa“, „Zlato za železo“, nabiranje čina, četrto vojno posojilo); 27. VI. o pripustitvi padlih učencev k zopetni izkušnji.

Premestne izkušnje so se vršile v dobi od 14. do 24. junija.

Šolsko leto se je predčasno sklenilo dne 28. junija s sv. zahvalno mašo, po kateri se je pela cesarska pesem.

V I. razred so se učenci za bodoče šolsko leto vpisovali dne 29. junija, vzprejemne izkušnje za isti razred pa so se opravile dne 30. junija.

Na tem mestu se ravnateljstvu I. državne gimnazije izreka najtoplejša zahvala za veliko naklonjenost, ki jo je vedno izkazovalo našemu zavodu, in posebno še za prosto uporabo vseh učil, kar je našemu zavodu prihranilo mnogo skrbi in sitnosti.

XIV. Naznanilo o začetku šolskega leta 1916./17.

Glede prostorov, kje bode imel naš zavod pouk, ali zopet na I. državni gimnaziji ali že v lastnem poslopju, se danes še ne more gotovo vedeti. Brž ko se izve, se bo objavilo v listih in v dotičnem poslopju.

Šolsko leto 1916./17. se prične *v torek dne 19. septembra* s slovesno sveto mašo z „Veni sancte“, ki se bo služila ob devetih v nunski cerkvi.

Na novo vstopajočim učencem vseh razredov se je oglasiti, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, *v petek dne 15. septembra* pri gimnazij-skem ravnateljstvu s krstnim ali rojstvenim listom, s šolskim izpričevalom zadnjega leta (štipendistom in šolnine oproščenim tudi z dotičnimi dekreti) ter je plačati 4 K 20 h vzprejemnine in 3 K 40 h prispevka za učila, dijaško knjižnico in igrala. Od učencev, na podlagi povoljno prebite izkušnje vzprejetih v I. razred, se bodo pobirale te pristojbine šele po istinitem vstopu v šolo (dne 21. septembra).

Učenci, ki se *dajo vpisati v I. razred*, morajo tekom solnčnega leta 1916. dovršiti deseto leto ter prebiti *vzprejemno izkušnjo* z dobrim uspehom. Oni, ki so doslej obiskovali kako javno ljudsko šolo, naj se izkažejo (v zmislu razpisa c. kr. naučnega ministrstva z dne 7. aprila l. 1878, št. 5416) z dotičnim obiskovalnim izpričevalom, obsezajočim rede iz verouka, učnega (= slovenskega in nemškega) jezika in računstva. *Vzprejemne izkušnje* se prične *dne 15. septembra* popoldne ob dveh, najprej pismene, nato ustne. Pri teh izkušnjah se zahteva (po določilih ministrskih razpisov z dne 14. marca leta 1870., št. 2370, in z dne 27. maja leta 1884., št. 8019): Iz *verouka* toliko

znanja, kolikor se ga more pridobiti v prvih štirih letnih tečajih ljudske šole; v *učnem jeziku* (slovenskem in nemškem) spretnost v čitanju in pisanju, znanje početnih nauk iz oblikoslovja, spretnost v analizovanju prosto razširjenih stavkov, poznavanje pravopisnih pravil; v *računstvu* izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili.

Vzprejemno izkušnjo ponoviti v istem letu na istem učilišču ali na kaki drugi srednji šoli ni dovoljeno.

Po 15. septembru se na novo vstopajoči učenci ne bodo več vzprejemali.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti *dne 18. septembra dopoldne od 8. do 12. ure* pri ravnateljstvu z zadnjim letnim izpričevalom ter plačati 3 K 40 h prispevka za učila, dijaško knjižnico in igrala.

Učenci, ki nameravajo prestopiti z drugih učilišč na c. kr. II. državno gimnazijo ljubljansko, naj si preskrbe na letnem izpričevalu zadnjega šolskega leta pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu; isto je storiti tudi onim tukajšnjim učencem, ki hočejo prihodnje leto nadaljevati svoje nauke kje drugje.

Ponavljjalne in dodatne izkušnje se bodo vršile *dne 16. in 17. septembra*, istotako *vzprejemne izkušnje* za vse druge razrede (izvzemši I.).

Dne 20. septembra se prične redni šolski pouk.

Zapiski učnih knjig za šolsko leto 1916./17. se bodo dobivali pri tukajšnjih knjigotržcih.

Polletna šolnina znaša 40 K. a) Učenci *I. razreda* jo morajo plačati za I. polletje v prvih treh mesecih šolskega leta; vendar smejo (v zmislu razpisa visokega naučnega ministrstva z dne 7. marca l. 1909., št. 8890), ako so revni, prositi plačilnega odloga, oziroma oproščenja šolnine ter oddati dotične prošnje ravnateljstvu *v prvih osmih dneh* šolskega leta. Njih prošnji se more ugoditi, ako jim prizna učiteljski zbor po prvih dveh mesecih v vsakem šolskem predmetu najmanj znamko „zadostno“ („genügend“), v vedenju znamko „prav dobro“ („sehr gut“) ali „dobro“ („gut“), koncem I. polletja pa vsaj „zadostno“ v vseh obveznih predmetih in v vedenju najmanj znamko „dobro“. Ako ti pogoji koncem I. polletja niso izpolnjeni, mora dotični učenec šolnino za I. polletje plačati še pred začetkom II. polletja. — b) V vseh drugih primerih morajo plačati neoprosčeni učenci polletno šolnino *v prvih šestih tednih* vsakega polletja, ako jih ni medtem preslavni deželni šolski svet oprostil plačevanja šolnine na njih upravičeno prošnjo. Upravičena pa je prošnja (po gorenjem razpisu visokega naučnega ministrstva) le, ako so prosilci zares revni in so dobili v izkazu I. polletja najmanj znamko „zadostno“ v vseh obveznih predmetih, v vedenju pa vsaj znamko „dobro“, v II. polletju pa bili spoznani za sposobne, vstopiti v višji razred, in prejeli v vedenju vsaj znamko „dobro“.

Prošnjam za oproščenje šolnine, naslovljenim na „preslavni c. kr. deželni šolski svet kranjski“, naj pridenejo revni prvošolci (ki niso repetenti) revnostno izpričevalo, obsezajoče *natančne* in *vestne* podatke o stanu in imetku roditeljev ter ne *nad eno leto staro*; neoprosčeni revni učenci drugih razredov pa morajo priložiti svojim prošnjam poleg tega tudi še izpričevalo zadnjega šolskega leta.

Učenci, pripadajoči po svojem rojstvenem kraju ali po rodbinskih razmerah ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju, Radovljici, Črnomlju in Novem mestu ali pa ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se po razpisu preslavnega c. kr. deželnega šolskega

svéta kranjskega z dne 28. avgusta l. 1894., štev. 2354, na ljubljanskih gimnazijah ne smejo vzprejemati. V posebnega ozira vrednih slučajih jim more vzprejem izjemoma dovoliti le c. kr. deželni šolski svèt.

Na to šolsko oblast naslovljene in dobro utemeljene prošnje za izjemni vzprejem na eno izmed obeh tukajšnjih gimnazij naj vložijo p. n. roditelji ali varuhi dotičnih učencev do 1. avgusta, in sicer, ako gre za vstop v I. razred, pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu, v vseh drugih primerih pa pri c. kr. ravnateljstvu nazadnje obiskovane gimnazije.

Ravnateljstvo.

Mitteilungen, den Beginn des Schuljahres 1916/17 betreffend.

Über die Räumlichkeiten, wo unsere Anstalt Unterricht haben wird, ob wieder am I. Staatsgymnasium oder schon im eigenen Gebäude, kann heute noch nichts Sicheres gesagt werden. Sobald das bekannt sein wird, wird es in den Zeitungen und im betreffenden Gebäude veröffentlicht werden.

Das Schuljahr 1916/17 beginnt *Dienstag den 19. September* mit einem heil. Geistamte, das um 9 Uhr in der Ursulinenkirche abgehalten werden wird.

Neueintretende Schüler aller Klassen haben sich *Freitag den 15. September* bei der Gymnasialdirektion zu melden, den Tauf- oder Geburtsschein, das Frequentationszeugnis über das letzte Schuljahr (Stipendisten und vom Schulgelde befreite Aufnahmswerber überdies die betreffenden Dekrete) vorzulegen und eine Aufnahmestaxe von 4 K 20 h nebst einem Lehr-, Spielmittel- und Schülerbibliotheksbeiträge von 3 K 40 h zu entrichten. Diese Gebühren werden von den auf Grund gut bestandener Aufnahmsprüfung in die I. Klasse aufgenommenen Schülern erst nach tatsächlich erfolgtem Eintritt in die Schule (am 21. September) eingehoben werden.

Schüler, welche in die *I. Klasse neu eintreten wollen*, müssen das zehnte Lebensjahr erreicht haben oder es noch im Solarjahre 1916 erreichen und sich *einer Aufnahmsprüfung* mit gutem Erfolge unterziehen. *Die Aufnahmsprüfungen* beginnen *am 15. September* um 2 Uhr nachmittags, zuerst die schriftlichen, dann die mündlichen. Bei diesen Prüfungen werden im Sinne der Ministerialverordnungen vom 14. März 1870, Z. 2370, und vom 27. Mai 1884, Z. 8019, folgende Anforderungen gestellt: In der *Religion* jenes Maß von Wissen, welches in den ersten vier Jahreskursen einer Volksschule erworben werden kann; in der *Unterrichtssprache* (slowenisch und deutsch) Fertigkeit im Analysieren einfach bekleideter Sätze, Bekanntschaft mit den Regeln der Orthographie; im *Rechnen* Übung in den vier Grundrechnungsarten in ganzen Zahlen.

Eine Wiederholung der Aufnahmsprüfung in demselben Jahre, sei es an dieser oder an einer anderen Anstalt, ist unzulässig.

Nach dem 15. September werden neu eintretende Schüler nicht mehr aufgenommen.

Die dieser Anstalt bereits angehörenden Schüler haben sich *am 18. September von 8 bis 12 Uhr vormittags* bei der Direktion mit dem letzten Jahreszeugnisse zu melden und einen Lehr-, Spielmittel- und Schülerbibliotheksbeitrag von 3 K 40 h zu erlegen.

Die Nachtrags- und Wiederholungsprüfungen sowie die Aufnahmeprüfungen für die II. bis VIII. Klasse finden am 16. und 17. September statt.

Der regelmäßige Unterricht beginnt am 20. September.

Die Verzeichnisse der pro 1916/17 dem Unterrichte zugrunde zu legenden Lehrbücher werden in den hiesigen Buchhandlungen erhältlich sein.

Nach den Bestimmungen des Erlasses des hochlöbl. k. k. Landesschulrates vom 28. August 1894, Z. 2354, dürfen Schüler, welche nach ihrem Geburtsorte und nach ihren Familienverhältnissen dem Bereiche der k. k. Bezirkshauptmannschaften Krainburg, Radmannsdorf, Rudolfswert und Tschernembl und dem Bereiche der k. k. Bezirksgerichte Landstraß, Nassenfuß, Weixelburg und Stein angehören, hierorts nur ausnahmsweise in besonders berücksichtigungswürdigen Fällen mit Genehmigung des k. k. Landesschulrates aufgenommen werden.

Die P. T. Angehörigen jener Schüler, welche hierorts *neu eintreten wollen* und einer solchen Genehmigung bedürfen, wollen um dieselbe beim k. k. Landesschulrate mit einem gut motivierten Gesuche einschreiten, welches bis 1. August, und zwar, wenn es sich um den Eintritt in die I. Klasse handelt, bei der zuständigen k. k. Bezirkshauptmannschaft, in allen übrigen Fällen aber bei der k. k. Direktion des zuletzt besuchten Gymnasiums einzubringen ist.

Die Direktion.

XV. Imenik učencev.

Ležeci tisk znači odličnjake,

Oklepi () značijo izstop.

Zvezdica * znači vstop v vojaško službo s predčasnim letnim izpričevalom.

Dve zvezdici ** značita vstop v vojaško službo s predčasnim zrelostnim izpričevalom.

Križec † znači vstop k k. prostovoljnim strelcem.

Zvezdica ali križec in oklepi (*) ali (†) značijo vstop v vojaško službo brez predcasnega letnega izpričevala.

I. a razred.

Avsec Dušan, Ljubljana.

Bedén Franc, Ljubljana (Spodnja Šiška).

(Berlot Srečko, Rodež pri Gorici, Primorsko.)

Bizjak Ivan, Lukovica.

Bratun Ivan, Dobrunje pod Ljubljano.

Cotič Franc, Št. Andrež pri Gorici, Primorsko.

(Fortič Nikolaj, Ljubljana.)

pl. Glisič Aleksander, Zagreb, Hrvatsko.

Grdina Stanislav, Ljubljana.

Gregorec Ciril, Toplice pri Zagorju ob Savi.

Hribar Ladislav, Ljubljana (Spodnja Šiška).

Klemenčič Maks, Ljubljana.

Kopřiva Ivan, Razvadje, Dalmacija.

Korbar Vladimir, Preserje pri Ljubljani.

Kresnik Peter, Št. Jurij pri Hrastniku, Štajersko.

Krištof Boris, Ljubljana.

(Lander Boris, Metlika.)

Lander Dušan, Metlika.

Malenšek Ivan, Ljubljana (Spodnja Šiška).

(Novšak Vincenc, Ljubljana.)

Ogorelec Franc, Ljubljana.

(Pibernik Ciril, Jama pri Žužemberku.)

(Pirnat Karol, Št. Jernej.)

(Plevel Franc, Ljubljana.)

Potnik Ivan, Ljubljana.

Potočnik Karol, Zagreb, Hrvatsko.

(Pustavrh Vincenc, Glince pri Ljubljani.)

Rupnik Leopold, Kranjska gora.

Semen Teodor, Škofja Loka.

Škerlj Peter, Ljubljana.

Štrajhar Maks, Ljubljana.

Viditz Avgustin, Ljubljana.

Vodnik Franc, Podutik pri Ljubljani.

(Wellez Ivan, Ljubljana.)

pl. Ziernfeld Peter, Tolmin, Primorsko.

Privatist:

Mašera Marjan, Koper, Primorsko.

35+1 - 9 = 26+1

I. b razred.

Bahovec Anton, Ljubljana.
 Bar Julij, Reka.
 Bernik Leon, Ljubljana.
 Bezjak Viktor, Ljubljana.
 Bizjak Viktor, Ljubljana (Spodnja Šiška).
 (Bukovnik Ivan, Ljubljana.)
 Christof Karol, Ljubljana.
 Cuderman Evgen, Ljubljana.
 Cuderman Viljem, Ljubljana.
 Čik Franc, Gradec.
 Dobovišek Metod, Radovljica.
 Genusi Vinko, Štepanja vas.
 Grapar Stanko, Glince.
 (Jezeršek Ivan, Glince.)
 Jonke Ivan, Ljubljana.
 Kanoni Ivan, Vorderberg, Štajersko.
 Kosič Jožef, Hrovača pri Ribnici.
 Kovač Andrej, Podgorica pri Ljubljani.

(Kristan Viktor, Radovljica.)
 (Ladič Mihael, Trst.)
 Lojtk Leon, Ljubljana.
 Mihelak Jožef, Ljubljana.
 (Milavec Ljubivoj, Gorenji Logatec.)
 Nagode Leopold, Trst.
Petrovič Franc, Kostanjevica.
 Podgornik Anton, Kranjska gora.
Pucelj Jožef, Hrovača pri Ribnici.
 Remic Srečko, Ljubljana.
 Sedej Pavel, Javornik na Gorenjskem.
 Seljak Karol, Glince.
 Šeber Dušan, Postojna.
 Tulach Emil, Opatija.
 Zalesjak Vinko.
 (Zorko Adalbert, Ljubljana.)
 Zupančič Mavricij, Rateče.

35 - 6 = 29

II. a razred.

Bahovec Pavel, Ljubljana.
 (Čamernik Maks, Ljubljana.)
 (Fabjancič Vekoslav, Bučka na Dolenjskem.)
 Florenini Oskar, Trbovlje.
 Furlani Ljudmil, St. Andrež na Goriškem.
 (Gregorič Edvard, Ljubljana.)
 Hribar Ignacij, Vevče.
 Jerman Franc, Ljubljana.
 Kastelic Oskar, Ljubljana.
 Kosmač Ivan, Spodnji Gameljni pri Ljubljani.
 Kratochwill Julij, Trnovo na Notranjskem.
 Kumar Karol, Gorica.
 Levpušček Milan, Lom pri Sv. Luciji.
 Lutman Rudolf, St. Andrež na Goriškem.
 Nečimer Alojzij, Kandija pri Novem mestu.

Osolnik Ivan, Češnjice pri Radomljah.
 Ostanek Franc, Moste pri Ljubljani.
 Pirnat Ivan, St. Jernej.
 Poč Miroslav, Pulj.
 Poderžaj Stanko, Ljubljana.
 Pöharc Ivan, Ljubljana.
 Rozman Karol, Planina pri Rakeku.
Šteblaj Franc, Ig-Studenec.
 Štupar Kazimir, Zgornja Šiška.
 Tršan Ivan, Ljubljana.
 Wohinz Milan, Kresnice.
 Zalar Franc, Brezovica.
 Zrnc Anton, Ljubljana.
 Zupan Miljutin, Ljubljana.
Žun Uroš, Radovljica.

30 - 3 = 27

II. b razred.

Budkovič Viktor, Moravče.
 (Cuznar Stanislav, Spodnja Šiška.)
 Črnagoj Mladen, Ljubljana.
 Dolgan Viktor, Košana.
 Fon Jožef, Celje, Štajersko.
 Gregorič Ivan, Brgud, Primorsko.
 Jerančič Alojzij, Ljubljana.
 Jug Ladislav, Col pri Vipavi.
 Križman Martin, Ljubljana.
 Kugovnik Alojzij, Ljubljana.
 Lasič Andrej, Renče, Primorsko.
 (Metlar Franc, Koseze pri Ljubljani.)
 Milič Karol, Kontovel, Primorsko.
 Moser Franc, Ljubljana.
 Očepek Stanislav, Kamnik.
 Oman Oton, St. Vid pri Lukovici.
Podpac Ljubomir, Koroška Bela.
Pucelj Franc, Goriča vas pri Ribnici.

Sbrizaj Pavel, Ljubljana.
 Slapar Andrej, Ljubljana.
 Slapar Jožef, Ljubljana.
 Šparemblek Franc, Cerknica.
 Strus Jožef, Ljubljana.
 Šuštar Ivan, Tržič.
 Tulach Franc, Opatija, Primorsko.
 Vajevec Stanislav, Kamnik.
 Veršec Ivan, Drenovec, Štajersko.
 (Vodišek Jožef, Sv. Križ pri Mokronogu.)
 pl. Ziernfeld Slavoljub, Tolmin, Primorsko.
 Zitterschlager Rudolf, Maribor, Štajersko.

Privatist:

(Mislej Gvidon, Sežana, Primorsko.)

30 + 1 - 3 + 1 = 27

III. razred.

- Blejec Maks, Ljubljana.
Bregar Josip, Muljava pri Zatičini.
 Dovnik Alojzij, Derwent, Bosna.
 Eleršek Ferdinand, Ljubljana.
 Fabian Anton, Ilirska Bistrica.
 Gogala Stanko, Kranj.
 Hafner Janez, Ljubljana.
 Hoge Maks, Ljubljana.
 Hribar Josip, Ljubljana.
Ilešič Milivoj, Ljubljana.
 Ivančič Dragotin, Brest pri Buzetu, Primorsko.
 Jankovič Janez, Dolenja Košana.
 Jerman Janez, Zrnovnica, Dalmacija.
 Jug Milan, Col pri Vipavi.
 Jurca Viljem, Postojna.
 Klemenšek Anton, Sv. Duh pri Solčavi, Štajersko.
Kocjančič Viktor, Studenec pri D. M. v Polju.
 Korbar Avgust, Prem pri Postojni.
 Lavrič Aleksander, Nova vas pri Rakeku.
 Lenarčič Alojzij, Ljubljana.
 Lesar Alojzij, Ribnica.
 Likovič Ludovik, Ljubljana.
 Likozar Stanislav, Kranj.
 Malnarič Alojzij, Sv. Križ pri Kostanjevici.
 Matulj Anton, Ljubljana.
 Mlakar Ludovik, Kranj.
- (Mlekuš Karol, Višnjevok v Brdih, Primorsko.)
 Okički Stanislav, Ljubljana.
 Outrata Karol, Divača.
 Peterlin Ernest, Ljubljana.
 Pipenbacher Dušan, Ljubljana.
 Pire Franc, Ljubljana.
 Pirnat Vencel, St. Jernej, Dolenjsko.
 Plestenjak Anton, Ljubljana.
 Schnabl Stanislav, Kamnik.
 Sivec Alojzij, Ljubljana.
 Sivec Anton, Šmarje.
 Skubic Josip, Ljubljana.
 Skubic Josip, Zgornja Slivnica pri Šmarju na Dolenjskem.
 Smrekar Ferdinand, Moravče.
 Svoljšak Vencel, Stara Loka.
 Šalamun Janez, Ljubljana.
 Štolfa Josip, Sežana, Primorsko.
Stupica Marijan, Ljubljana.
 Vilfan Ernest, Ljubljana.
 (Zomer Franc, Ljubljana.)
 Župan Bogdan, Ljubljana.
 Žagar Ivan, Osilnica.

Privatist:

Tomšič Stanislav, Skopo pri Dutovlju, Primorsko.

48+1-2=46+1

IV. razred.

- *Babšek Ivan, Štepanja vas.
 Birk Franc, Preserje pri Moravčah.
 Brezan Franc, Gradec pri Litiji.
 (*Cotič Josip, Vrh pri Rubijah, Primorsko.)
 Drašler Vladislav, Borovnica.
 Ferjančič Ferdinand, Kamnik.
 (Gasparič Franc, Ljubljana.)
 Grošelj Milan, Kamnik.
 (Ilovac Anton, Šmartno pri Litiji.)
 Kandare Milan, Ljubljana.
 Kastelec Franc, Bruhanja vas pri Dobropolju.
 Klepec Ivan, Ljubljana (Spodnja Šiška).
 Kreutzer Pavel, Celovec, Koroško.
 Kugovnik Janez, Vodmat pri Ljubljani.
 Kūhar Alojzij, Ižekovec, Ogrsko.
 Likovič Josip, Rakek.
 Logar Anton, Ljubljana.
 Lončar Janez, Horjul.
Mis Svatoopluk, Ljubljana.
 (Mlekuš Karol, Višnjevok v Brdih, Primorsko.)
 Mozetič Milan, Sežana, Primorsko.
 (Mušič Zoran, Ljubljana.)
 Oblak Martin, Ljubljana.
- Ogrin Avgust, Vrhnika.
 Pardubsky Alojzij, Ljubljana.
 Pečan Josip, Ljubljana.
 Podboj Josip, Ljubljana.
 (Poljanec Josip, Bučka.)
 Rakovec Ivan, Ljubljana.
 Ranzinger Friderik, Zagorje.
 Rus Ernest, Sodražica.
 Rusjan Anton, Gorica, Primorsko.
 Sadar Ciril, Budanje pri Vipavi.
 Širnik Vladimir, Novo mesto.
 Splichal Ernest, Ljubljana.
 Stritof Valter, Trst.
 Šonc Alojzij, Devinščina, Primorsko.
 Štrus Ivan, Ljubljana.
 Zalokar Vinko, St. Vid nad Ljubljano.
 (Zega Emil, Kanal, Primorsko.)
 Zlokarnik Viktor, Reka.
 Zupan Josip, Ljubljana.

Privatist:

Pipenbacher Gojmir, Ljubljana.

42+1-7=35+1

V. razred.

- Adamič Janez, Blato pri Grosupljem.
 Aplenc Rihard, Ljubljana.
 Bajuk Vladimir, Rateče-Belače.
- *Blanč Josip, Šmartno pri Litiji.
 *Debeljak Franc, Ribnica.
 (†Dolinar Franc, Trata.)

Guzelj Alojzij, Škofja Loka.
 *Hribar Franc, Bizovik pri Ljubljani.
 Hudales Alojzij, Ljubljana.
 Jeglič Bogumil, Rakek.
 Jug Klement, Solkan pri Gorici.
 (†Kolar Ivan, Kresnice pri Litiji.)
 (†Levstek Andrej, Goriča vas pri Ribnici.)
 Marčič Viktor, Litija.
Mis Franta, Ljubljana.
 Miškot Andrej, Ukve, Koroško.
 Mlekuč Stanko, Bovec.
 Mrovlje Franc, Ljubljana.
 (†Poderžaj Ivan, Ljubljana.)

(†Polenšek Rok, Podgora pri Št. Vidu nad Ljubljano.)
 Potokar Josip, Štepanja vas.
 Pušar Srečko, Ljubljana (Spodnja Šiška).
Ragazi Eduard, Postojna.
 Sadar Adolf, Budanje.
 (*Samec Maks, Nova cerkev, Štajersko.)
 Sever Stanislav, Zatičina.
 (*Slana Leopold, Brezovica)
Šink Franc, Toplice.
 (Tavčar Feliks, Loka pri Mengšu.)
 (*Virant Franc, Dvorska vas pri Vel. Laščah.)

30 — 9 = 21

VI. razred.

(*Ambrožič Franc, Goriča vas pri Ribnici.)
 (*Benedik Friderik, Velike Lašče.)
 Cesar Josip, Koprivnik pri Bohinjski Bistrici.
 (*Filipič Josip, Preserje.)
 Fon Ivan, Celje, Štajersko.
 Gregorin Franc, Vnanje Gorice pri Ljubljani.
 Hafner Ivan, Ljubljana.
 (*Horn Peter, Ljubljana.)
Ilo Josip, Goriča vas pri Ribnici.
Jeglič Franc, Ljubljana.
 Jeraj Josip, Ljubljana.
Jug Stanislav, Col nad Vipavo.
 *Kavčič Ivan, Glince pri Ljubljani.
 Kovač Josip, Hrib pri Loškem potoku.
 Križman Franc, Studeno pri Postojni.
 Lavrič Božidar, Nova vas pri Rakeku.
 (*Lazar Ivan, Kropa.)
 (Lešnjak Franc, Ljubno, Štajersko.)
 Majce Alojzij, Ljubljana.
 (*Majce Josip, Ljubljana.)
 Matkovič Karol, Ljubljana.
 Medic Stanislav, Fran, Štajersko.

(*Medved Matija, Sv. Lovrenc na Dravskem polju.)
 Müller Ivan, Stob pri Domžalah.
 **Paternoster Dominik*, Dobrunje.
 Pavčič Vladimir, Velike Lašče.
 Podreberšek Stanislav, Ljubljana.
Polo Josip, Ljubljana.
 *Premk Ivan, Ljubljana.
 *Robida Franc, Ljubljana.
 *Rupnik Viljem, Trst.
 (†Rupret Štefan, Vevče pri Ljubljani.)
 Stanič Ivan, Kanal, Primorsko.
 Tavčar Stanislav, Ljubljana.
 Toman Stanislav, Moravče.
 *Zalar Franc, Ljubljana.
Zurlini Maks, Divača, Primorsko.
 *Žagar Jakob, Rudnik pri Ljubljani.
 (*Železnik Simon, Vransko, Štajersko.)

Privatista:

(*Cotič Franc, Dornberg, Goriško.)
 (*Sever Ivan, Ljubljana.)

40 + 2 — 10 + 2 = 30

VII. razred.

Ahčin Janez, Spodnje Domžale.
 (*Aplenc Emerik, Ljubljana.)
 *Bahovec Ivan, Ljubljana.
 Bayr Egon, Ljubljana.
 *Benedik Valentin, Ljubljana.
 Črnagoj Ivan, Ljubljana.
 (†Eiletz Leopold, Tržič, Primorsko.)
 Florjančič Milan, Ljubljana.
 *Gabršek Josip, Ljubljana.
 Gabršek Miha, Ljubljana.
 (*Hrastnik Anton, Repuš, Štajersko.)
 *Irkič Ignacij, Ljubljana.
 Jeglič Ivan, Sv. Križ pri Litiji.
 (†Kajfež Stanislav, Bovec, Primorsko.)

Kavčič Filip, Idrija.
 (*Komar Stanislav, Ljubljana.)
 Kovač Viktor, Hrib pri Loškem potoku.
 Kragelj Miroslav, Kamnik.
 Kunaver Ivan, Ljubljana.
 (*Majcen Miha, Gornje Ribiče pri Moravčah.)
 (*Sadar Vincenc, Budanje pri Vipavi.)
 (*Sever Avgustin, Zatičina.)
 Sbrizaj Teodor, Ljubljana.
 Stojkovič Ludovik, Ljubljana.
 Štimec Josip, Ljubljana (Spodnja Šiška).

25 — 8 = 17

VIII. razred.

**Fabjančič Milan, Jarēji vrh pri Bučki.

**Fahin Franc, Pulj, Primorsko.

Gabrejna Franc, Unec pri Planini.

**Goljar Feliks, Št. Vid nad Ljubljano.

Jeglič Ciril, Sv. Križ pri Litiji.

**Kadunc Rafael, Zgornji Tuhinj.

Kavčič Viktor, Ljubljana.

**Kozelj Milan, Ljubljana.

Krištof Vladimir, Ljubljana.

**Lajovic Ladislav, Vače pri Litiji.

**Leben Stanko, Ljubljana.

Levstek Franc, Travnik pri Loškem potoku.

**Mežan Leon, Podkraj pri Vipavi.

**Prelog Anton, Zarečje pri Ilirski Bistrici.

**Stenovec Franc, Valburga pri Smledniku.

Terpin Franc, Zdenska vas pri Dobropolju.

Zaznamek znanstvenih razprav, priobčenih v izvestjih
c. kr. II. državne gimnazije.

1892. *Anton Štritof*: O metodiškem ponku nemščine v I. in II. razredu slovensko-utrakvistiških gimnazij. Prvi del: teoretiška razprava.
1893. *Anton Štritof*: O metodiškem ponku nemščine v I. in II. razredu slovensko-utrakvistiških gimnazij. Drugi del: praktiški vzgledi nemškega pouka.
1894. 1.) *Simon Rutar*: Arčivska ravnica.
2.) *Josip Hubad*: O račji kugi.
1895. 1) *Josip Jenko*: Konstantin Veliki kot kristjan.
1896. 1) *Josip Jenko*: Konstantin Veliki kot vojak.
1897. *Fran Wiesthaler*: N. Odlomek latinsko-slovenskega slovarja na pokaz.
1898. *Simon Rutar*: Solin in njegove razvaline.
1899. *Josip Jenko*: Konstantin Veliki kot vojak.
1900. *Dr. Josip Debevec*: Nekaj opazk k Jurčičevemu „Tugomeru“ in „Veroniki Deseniški“.
1901. *Ivan Koštiál*: Slovanski življi v nemškem besednem zakladu.
1902. *Dr. Dragotin Lončar*: O gostosti prebivalstva in krajev na Kranjskem.
1903. *Dr. Dragotin Lončar*: Profesor Simon Rutar.
1904. 1.) *Dr. Dragotin Lončar*: Zemljevid o naseljenosti prebivalstva na Kranjskem.
2.) *Dr. Janko Šlebinger*: Dobrovský in Slovenci.
1905. *Dr. Janko Šlebinger*: Četrti zvezek Devovih „Pisanic“.
1906. *Dr. Janko Šlebinger*: „Pisanice“, prvi slovenski pesniški almanah.
1907. *Dr. Janko Lokar*: Stališče Bleiweisovih „Novic“ glede književnega zedinjenja Slovanov.
1908. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice. (I.)
2.) *Fran Wiesthaler*: Naše novo šolsko poslopje.
1909. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice. (II.)
2.) *Dr. Janko Bezjak*: Šestdesetletnica vladarstva našega presvetlega cesarja.
1910. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice. (III.)
2.) *Dr. Janko Bezjak*: O dolžnostih in o gojenju čuvstva za dolžnosti.
1911. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice. (IV.)
2.) *Dr. Fran Ilešič*: Kako mislijo dandanes starši o šoli in o šolnikih?
1912. *Dr. Josip Pipenbacher*: Slovarček h Qu. Horati Flacci carmina selecta (po Huemerjevi izdaji).
1913. 1.) *Ivan Maselj*: Katalog učiteljske knjižnice. (V.)
2.) *Josip Bučar*: Ob stoletnici zopetnega združenja Kranjske z Avstrijo.
1914. 1.) *Ivan Maselj*: Katalog učiteljske knjižnice. (VI.)
2.) *Anton Štritof*: Ob stoletnici bitke pri Lipskem.
1915. *Anton Štritof*: Naš zavod v vojnem letu 1914./15.
1916. 1.) *Anton Štritof*: Spomenica. Naš zavod v drugem vojnem letu 1915./16.
2.) *Anton Štritof*: Govor ob 67. vladarskem jubileju.
3.) *Dr. Alojzij Merhar*: a) Govor ob 67letnici vladarjevi; b) dve pesmi.